

tribulati. paupes egētes. deuoti tēptati. laborib; p̄ssi. capti. et similes. q̄b; opati dērem? non inamit v̄ro gaudē. v̄n bern. nō dec; xp̄ianū delicias q̄zere cū sciat xp̄m in tot mēbris suis necitate h̄re. Nono dec; illd̄ voluptatū breuitas. labor. et p̄ cōntrariā mixtio. v̄n Hoe. de oslo. Oq̄tis amaritudibus hūana felicitas resp̄sa ē. v̄z q̄z neō sine cōsolatōe diu pleuerāe pōt: conari ergo dēmus ut delectemur de spe celestis patrie. de dei p̄petatib; vic; bonitate. miā. et h̄mōi. de xp̄i p̄fectiōib; de suis beneficijs de virtutib; et alijs fm̄ illd̄ p̄s. Delectare in domino et dabit tibi peticoes cordis tui. Et fm̄ illd̄ apli phil. iij. gaudete in dño semper. Itēz dico gaudete modestia v̄ra nota sit c̄. .:

Decimū Preceptum

Non concupisces rem proximi tui. nō do nū nō agz. nō suū nō ancillā. non bouem non asinū. nō vniūsa q̄ illi; sūt Exo. xx. Et deu. v. Illd̄ ē decimū mādatum. de q̄ tria p̄ncipalit̄ sūt vidēda. Primo. quo deb; intelligi. Secūdo de mādati. dubia q̄dā soluentur. Tercō videbitur de pena trāsgrediēciū mādata. **Pro intellectu p̄mi notādū p̄mo** Sicut dictū est precepto p̄cedēti ita suo modo hic

est. Qd̄ p̄mi motus concupie rei aliene put̄ consistūt infra līmites sensualitatis. siue ut p̄ueniunt tōlit̄ deliberatiōez rōnis. a nullo mō a volūtate dēpēdent non phibētur aliq̄ mādato nec illo modo sūt p̄cā. **S;** volūtatis deliberatiū? osensus in dānificatiōez p̄mi p̄ illicitā vsurpaciōne t̄paliū honoz ei; phibetur vltio isto mādato. **Secūdo** nōnd̄ q̄ sic aliene mulieis concupiscētia ad actū venēz pōt duplici cōsiderari ut p̄cedēti mādato ecia; tactū est. Ita similit̄ concupia rei aliene a p̄mo pōt duplici cōsiderari. vno mō put̄ ex ea oritur et causatur exterior actū illicite sibi vsurpādi rē p̄xi sui siue rē alienā. Et illa concupiscētia phibetur eadē prohibitiōe q̄ phibetur actū ei; exterior. vic; septio p̄cepto non furtū faties. Alio mō interior illa volūtatis concupia delibēta cōsideratur inq̄tum ex ea nō seq̄tur actū exterior vsurpādi sibi rē alienā. q̄ forte timet̄ v̄recūdat̄ a non hab; oportunitate; Et ne q̄s illā concupia; interiorē solā sine exteriori actu eā cōmittēs creder; nō esse p̄cā: ipsam dñs sp̄ali p̄cepto phibuit sc; deāo. non concupisces rē p̄xi tui. Cum igr; in septio p̄cepto sint multi modi iniuste hōie; dānificādi p̄ exteriorē t̄paliū illicita;

vfurpacōem suoz ut ibi dictū
fuit. pat; etiā; quot 7 q̄ multi
plia sint peccata q̄b? cōn hoc
decimū mādatū trāsgredimur
q̄ sunt ois dēlibrāta vlicō fur
ti vel rapinē 7 similiū. vbi tamē
non se q̄tur exterior furādī aut
rapiendi actus. Et sic etiā in
telligatur de multiplicib; alijs
hōmōi cōcupiscētijs vilitatis
a dēlibratis eius cōsensibus ī
tales iniustas p̄ximi dāni ca
cōes. q̄ tamē nō implētur ope
exteriori. Tercō nōndū q̄ p̄nci
palit̄ hic auaritia m̄tior p̄hi
betur. q̄ est mōrdimatus amor
hōndī tpalia. de qua h̄tur cō
p̄ncipiū septim mādati. Si q̄
aut̄ vider; bona exteriora in cu
ria alicuius diuitis. a talia hu
iusmōi. a nollet ea h̄re oīa dē
mādatū. nec cōtra p̄ximi bonū
h̄ dēiderar; ea non mōrdimate
a feruere. non p̄pter hoc opoz
ter; eū cōn hoc mādatum egis
se. S; tñ affectiōes tales sunt ī
utiles interdū a otiose. de q̄b?
Sen. dicit Cū oīa edificauis
vacu? remaneb;. ¶ Quo ad se
cū dū p̄ncipale p̄mo dubitat̄
cū decalogū. vtz viale p̄cēm
possit fieri mōrle. s; s; m̄ th. i. 2.
q. lxxxviii. Primo nōndū dīaz
p̄cā mōrle a v̄mali. a quō fit
aliq̄d mōrle tripliciter sic quōd
drnt viale 7 mōrle p̄cēm. nā
q̄n vilitas fertur in aliq̄d q̄d

fm se repugnat caritati. p̄ quā
homo ordimatur in vltimū finē
p̄cēm ex sua sp̄. ḡne. seu obie
cto habet q̄ fit mortale siue fit
cōtra dilectionem dēi. sic blas
phemia p̄iurū a h̄mōi. Siue
otra dilectionē p̄ximi. sic adul
teriū 7 similia. Quādo cū q; ve
ro vilitas peccatis fertur ī illō
q̄d in se cōtinet quādā mōrdi
nacōem. non tñ otrariatur dī
lectioni dēi a p̄ximi sic verbū
otiosū. risus supflu? 7 alia hu
iusmōdi. Talia sūt peccata v̄m
alia ex suo genere. S; q̄ actus
morales recipiūt racōem mali
a boni non solū ex obiecto sed
etiā ex aliqua disposiciōe agen
tis. cōtingit quādo q; q̄ illud q̄d
ē p̄cēm v̄iale ex genere racōe
sui obiecti fit mōrle ex pte agē
tis. vel quia in eo cōstituit finē
vltimū. vel q̄ ordimat ip̄m ad
aliq̄d quod est p̄cēm mortale
ex genere. puta cū q̄s ordimat
verbū iocosū ad adulteriū cō
mittendum. Similit̄ etiā ex p
te agētis cōtingit q̄ aliq̄d pecca
tum q̄d ex suo genere ē mōrle
fit v̄iale. p̄pter hoc q̄ actus est
imp̄fectus id ē non dēlibratus
racōe. q̄ est p̄ncipiū p̄p̄iū mali
actus. Secūdo nōt q̄ p̄cēm v̄i
ale posse fieri mortale tripliciter
pōt cōtingere. Primo q̄ vnus
a idē actus numero primo fit
p̄cēm v̄iale. a postea mōrle

sed hoc esse nō pōt qz pncipali
ter peccm̄ consistit in actu volūta
tis sic a q̄libz act⁹ moralis vnde
non dicitur vnus act⁹ moralis si vo
lūtas mutetur. q̄uis eia; actō
sū natura sit otinua. Si autēz
voluntas non mutetur nō pōt
esse qz de viali fiat mōrle. Se
cūdo mō pōt intelligi ut id qd
est vniāle ex genē fiat mōrle.
Et hoc qdē possibile ē in q̄tū in
eo cōstituitur finis vel in q̄tū
refertur ad mōrle peccz sic ad fi
nē ut dcm̄ est. Tercō mō pōt in
telligi ita qz multa peccā vialia
cōstituāt vnū peccm̄ mōrle. Qd
dupliciter pōt intelligi. pmo qz ex
multis peccis vniālibz integre
constituatur vnū peccm̄ mōrle. a
illd̄ falsum ē. qz oia peccā vniā
lia mūdi nō pnt̄ hēre tātum de
reatu. de pēa dām. nec sens⁹. qm̄
tum vnū mōrle hz. Reatus enī
peccm̄ mōrle est etn⁹. vniālis
vō tpane⁹. mōrle mētur carē
tiā sine vitiōis ppetuā. nō autē
sic vniāle. mōrle eia; mētur v
mē scie ppetuū nō vniāle intē
q̄ oia nulla est pporcō. Alio mō
pōt intelligi qz multa peccā vniā
lia faciūt vnū mōrle dispositi
ue. sic vix ē. qz q̄ peccat vniāli
ter ex genē p̄termittit aliquem
ordie; Et ex hoc qz osueuit volū
tate suā in mioribz debito ordm̄
nō s̄bicare: dispositur ad hoc qz
etia; volūtatē suā nō s̄biciat or

dmi vltimi finis. eligēdo id qd
est peccm̄ mōrle ex genē. Et sic li
bido peccandi int̄ducitur per
act⁹ vniāles. ut p̄cipat facili⁹
in mōrle. Ex q̄b⁹ et alijs sup̄ pri
mo a q̄to p̄cep. positis. et ino
no p̄t; qz ex vniāli pōt fieri mōr
tale quātupliciter. Primo qm̄ in
vniāli cōstitueretur finis. Se
cūdo quādo vniāle ord̄inatē
in mōrlez actū. Tercō qm̄ vniā
le sit cōn̄ scia; diffinitie iudicā
te; aliqd̄ eē mortale vel cōn̄ cō
scietia vlxmentē dictatē vel du
bitatē; a plūa argūta hntēz
qz sit mōrle qz sit vniāle. Q̄to
qm̄ vniāle disposit̄ ad mōrle siue
fiat p̄gressu in mōrle delectatōe;
siue ex dispositōe maloz habi
tū. Q̄nto qm̄ sit ex otēptu grū
de hīs intelligitur aug⁹. d. nul
lū peccz est a dō vniāle qm̄ dum
placeat sp̄. vno ex q̄nq; mōr h
at mōrle. Dubitatur. ij. quot d
mala faciat peccz vniāle. s̄. qz
xi. pmo ad pēa; obligat. a etez
nā si q̄s cū eo dānatur s̄m thō.
a purgatoriā si h̄ nō satisfact
a t̄palē h̄ fatendā. Secūdo ma
culā quādo cāt in aia ut tactū ē
sup̄. p̄cep. nono ca. ij. f. quā etiā
purgatoriū s̄m thō. hz; delere.
Tercō feruore; caritatis minuit
sic aq̄ igni iniecta lic; nō extn̄
guat tñ feruore; minuit. Quar
to pōns aīme lassat in tōis op̄i
b⁹. sic qm̄ pōitur on⁹ sup̄ equū

Decimum

Preceptū

minus p̄mpte ābulat. **Q**uinto a gloria retardat. oportet enim ut minimus quadrans peccati vial solvatur hic vel in purgatorio vel p̄ indulgencias. **S**exto bona patrie celestis diminuit nō q̄dē ea q̄ ibi habem⁹ reposita ex merito. s̄ que dēberētur opibus q̄ vialia faciendo obmissimus vialiter nāq; peccāto nō deo hūm⁹ nec meremur sed de meremur. **S**eptio occasiones sūt ad mōrta peccā fatienda. **O**ctavo q̄etem mētis in deū tollunt a spūalē dulcedinē. **A**c deum a nobis alienāt aliquatit̄. **Q**uia i mūdo p̄ vialia delcām. **N**ono grā; factispūs interdū fugāt quā dēdis; si non vialibus peccatis nre voluptati satisfecissem⁹. **D**ecio scādalisāt p̄rimū. **V**ndēcio in demeritū accidētale iactāt aīar ut q̄ docuit ioca vialia p̄iceps fiat alius peccati. **Q**uo ad terciū p̄ncipale miratur q̄dā a murmurant. **C**ur deus misericordissim⁹ p̄ vīn⁹ trāsgressione mandati non deleta p̄ p̄nā; pumat perpetua dānacōe s̄m Jacobi apli sentētia; cū tamē quedā peccata cito fiant ⁊ breuiter. **R**e. q̄dī de hoc racōnabilissā snia appaz iusta ex nouē cōsideracōib⁹ sūptis ex natura peccōz. dicit enim b̄t̄s Aug⁹. xxi. li. de ci. dei. null⁹ existit gētiliū legisla

Capitulum

Primum

toz q̄ censeret t̄cito nocentium finēda eē tormēta q̄ cito factū est homicidiū vel adulteriū vel sacrilegiū vel q̄lib; alio scel⁹ nō t̄pis longitudie s̄ iniquitatis ⁊ impietatis magnitudine metiendū ē. **L**xc ibi. **E**t plura ibi de hoc ponit ⁊ cōcludit. q̄ n̄l irracōnabile pōt occurrere hōi si de⁹ cui⁹ ineffabilis ē iustitia p̄ peccō breui t̄pe cōmissio det lōge duracōis supplicium. ⁊ etiā eternā infligat penā. **T**alia enī egrefereutes non cōfiderāt maliciā ⁊ nocumentum peccati mōrtis. q̄d s̄m wilh. parisiē. in de fide ⁊ legib⁹ multis rebus opatur. **P**rio ē vulneratio spūalis aīe. **I**do p̄s. libra me de sanguinibus ac. **S**icut enim nemo miratur q̄ ex breui vulneracōe corporali q̄s p̄petue corporali vita per mortē priuatur. **S**ic nec miretur q̄ per mōrtalem crimē quis eternaliter corā dō maneat mortu⁹. **S**ecdo p̄ctm mōrtalem est q̄dam casus in p̄fundum volūtari⁹. de quo x̄ps ait. **M**ath. xvi. **C**ec⁹ autē si ceciducatu prestat: ab̄ i foueā cadūt. **S**i in ictu oculi q̄s se precipitae pōt i foueā quā p̄prio conatu nūq̄ exire pōt. **T**ercio peccatū mōrtalem ē trāsgressio p̄cepti s̄b morte iterdē s̄m illd. **M**at. xix. **S**i vis ad vitā inq̄redi sua mādata. **S**i null⁹ mātur

Decimum

Preceptum

q̄ p̄t̄is gressiōe huāz legū tē
 panee scāz fur. latro. a alij ma
 lefcores reipub. eternalit̄ pu
 untur suspēdio vel tormto simi
 li. **Vñ** fm aug9. vbi p̄us **O**cto
 penas fm tulū leges malefa
 ctōribz infligūt vic; dānū. vñ
 cula. vrb̄ra. talione; ignoia;
 exiliū. fuitutem. 7 mortē. **E**t tñ
 quālibz istaz penaz cōtigit p
 hōies iuste p̄petuo infligi p̄ tpa
 liter cōmissio. **C**ur ergo non si
 milit̄ p̄ p̄cō mōrli fier; **Q**ūto
 p̄cōm mortale est cōnct̄ q̄dā
 a emp̄cō infernalū tormtoz
 necnō a vndicō q̄ p̄tio breuis
 voluptatis seipm tā in aīa q̄ i
 corpe vendit̄ insania p̄cōnis
 vñ tales venūdati sunt ut face
 rēt malū. **S**ic. in. re. xxi. di. **H**e
 lias ad achab. venūdati es
 ut facēs malū. nulli aut̄ dubiū
 q̄n ex v̄dicatione 7 emp̄cōne q̄
 tumcūqz breui tpe fiat. ius p̄pe
 tuū rei emp̄te acq̄ritur ēptori.
Qūto p̄cōi mōrli p̄petratio ē
 luminis gr̄e extīctio 7 lucerne
 q̄ luc; cognicōe a ardet amore.
Cū aut̄ neō possit de se ista re
 accēdē p̄petue nisi xp̄s fm illō
Joh. i. **E**rat lux v̄ra q̄ illūinat
 ones hōies v̄ientes in hūc mūd̄
Perico ad illō piculū se p̄iciēs
 mēto puniretur p̄petuo. **S**ex
 to q̄cūqz addit sup p̄cē; suū i
 p̄mā; seu cōtumatiā. addit de
 iure etiā a penā. **E**t iustissie q̄

Capitulū

Primū

tū durat in vno q̄; dei iniuria
 tñtum durare in eo dēt 7 pena
S; exñtes in inferno sup p̄cō
 suo addūt imp̄mā; a cōtuma
 tia; p̄petuo. ergo nō solū iuste
 p̄petuo puniūtur extēsiue s̄
 etiā; intēsiue de? penā eoz au
 gere poss̄. **S**eptiō fm aug9.
 de ci. de li. xvi. **D**ign? ē pena et̄
 na q̄ in se p̄mit̄ bona et̄ na **S**;
 p̄cōr mōrli ē h̄mōi. q̄ p̄cōr
 ad p̄petuū fuitū gr̄az actiōis
 tenetur deo exhibēdū. de quo
 libet mēbro vel dono tā corpis
 q̄ aīe qd̄ sibi de? ḡtiose otulit
 h̄c aut̄ oia dyabolo p̄ p̄catū
 tr̄dit 7 deo recipit. ergo p̄petuo
 puniri d; **S**i enī in hūana po
 litia qui furatur cappam. mere
 tur certā penā. q̄ furatur centū
 flor. maiore; meretur. ergo q̄
 p̄petuū cēsū deo recipit que h̄;
 i mēbris aīe a corpis 7 que i p̄i
 a lete dō reddē dēre? de mēbro
 rū obsequiis: sp̄ puni d; **O**cta
 uo q̄ p̄ccat in simplici p̄im cū
 ledēdo a lapa mētuz aliq̄ p̄cā;
 q̄ in p̄ncipē: mētuz maiore; ut
 d; 2. v. ethi. ergo qui i infinitū bo
 num p̄ccat: infinitā qd̄ ammō
 meret̄ p̄cā; q̄libz enī p̄cōr ē de
 q̄b? d; in p̄s. **S**up̄ dorsū meū
 sabauerūt p̄cōres plōgaue
 rūt inq̄tate suā ergo dñs iust?
 oia d; cūices p̄cōr sp̄. **N**ono q̄
 perdit ex sua negligētia aliq̄
 donū. ut exēpli gr̄a flore. suum

vel dñi sui meretur certā penā
 q̄ v̄ro p̄dit d̄cē florenos pl̄g
 demeretur. ergo q̄ p̄dit infimū
 bonū i infimū puniri d̄; ut pec
 cator facit. deus eni infimū bo
 nū ē. 7 n̄m ē p̄ gr̄a; 7 gloiam
 fm̄ illō genēb. xv. vbi deus ait
 ad Abrahā. Ego ero merces
 tua maḡ nis quā mercedē nob̄
 tribuat qui sol? cūctis h̄is su
 phabūdat. **Capitū.**

Nunc secūdo principa
 lit̄ de penis trāsgredie
 tū decalogū tractatū
 erit. de penis inferni sc̄; q̄s incur
 rūt trāsgressores p̄ceptorū vbi
 tria principalit̄ tractabuntur.
 Primo de penis exteriorib; dā
 natoz sc̄sibilib; Secūdo de pe
 nis interiorib; eoz. Tercō de pe
 nis q̄s habēt resp̄cū sup̄iorū.
a **Q**uātum ad primū nōndum
 q̄ dānatoz h̄im ab autēctis
 doctorib; ponuntur. xiiij. p̄ne
 fm̄ q̄ a diūb; creatis exteriorū
 p̄iūntur diūsimode ut i q̄tuoz
 elementis. Primo a terra q̄ ad
 locū inferni. Secūdo ab aere
 q̄ ad tenebras. Tercō ab igne
 Quarto ab aq̄. Quinto ab oib; mū
 di a elemētoz fetulencis. De
 inde quo ad quicq; sc̄sus. Sex
 to puniūtur visu q̄ntupliciter
 sc̄; quo ad fletū fumū obiecta
 damnatoz h̄im 7 demonū. 7
 priuacōem oim delectabiliū lū
 nū. Septio auditu quo ad cla

moris p̄cep̄cōem a blasphemias
 Octauo gustu quo ad p̄ua
 cōem oim comestibiliū a pota
 biliū. Nono olf̄cū quo ad pre
 sentiā sulphureoz corp̄m. De
 cōo tactu q̄druplicit̄. sc̄; ignis
 a d̄ime pt̄atis ac demoniae a
 stridore dētū. Unde cōo p̄ oppo
 sita gl̄osis d̄n̄b; . Duodecimo p̄
 opposita aureolarū. Decimo tercio
 p̄ sordidatē pessioz. Decimo quaz
 to p̄uacōne humanitatis xp̄i.
Prima pena ē locus inferna
 lis. Est aut̄ duplex infern; fm̄
 greḡ. iij. dyalogoz. Prim; ē
 vniūsalis. 7 est in media con
 cavitare terre latissim; 7 p̄fun
 d̄issim; . orbiculais. a ignobi
 lissim; ac p̄petue duratur. Q̄d
 infern; sit p̄bat̄ scriptūa. phia
 a poetria. Scriptura per illō
 math. xxv. Ite maledicti in ig
 nē eternū. Et i symbolo attana
 sij. Qui v̄ro mala egerūt i ignē
 eternū. Et ps̄. Qui eripuit aiaz
 meā ex inferno inferiori. Phia
 idē dicit. Nā soctes in li. q̄ d̄z.
 fedrō platonis post q̄ noiauit
 gr̄ades p̄ccōres. sic cōcludit.
 h̄os op̄tēs equidē porta iacit i
 tartarū v̄n nunq̄ exhibūt. Poe
 te similit̄ ut virgili; in georgi
 cis a plures alij qui ponūt ibi
 fluuios infernales a horreda
 hic infern; cū suo igne a p̄nci
 pio mūdi patus ē a d̄o. vnde
 Mathei. xxv. Ite maledicti in

ignē etnū q̄ pat9 ē rē. 7 ysa. x
 xx. pata ē ab lxi thoplxt a r̄ ge
 pata ē glo. ab lxxi. id ē ab imcō
 thoplxt id ē vallis gelhene. S;
 q̄re d9 inferrū fecit Rn. de? pa
 laciū b; ac regnū ymūsi. In q̄
 qz multi sūt malefcores: o grū
 entissimū fuit ut iustissim9 car
 cere; h̄ret p talib; vic; inferrū
Secūdo q̄ritur q̄re est s̄b t̄ra.
 s̄. p̄mo. qz iustū est ut pessimi
 maxie distent ab optis in priā
 vic; a b̄tis. s̄ hoc fit p mediū in
 tra t̄ra. **S**ecūdo o grūū ē ead̄ rōe
 p̄t ignobilitatē loci vic; ut ig
 nobilissim9 locus a nobilissim9
 vic; celo maxie distet. **T**ercō ra
 cōe affcūs. ut q̄ h̄ terrena p dō
 coluerūt p̄tue in t̄ra claudan
 tur p̄s. **A**d h̄ sit in t̄ra vnt n̄.
Ali9 inferr9 ē pticularis quozū
 dā an̄ die; iudicij. q̄ postmodū
 i inferrōe inferrū detruentur
Sūt enī sup t̄ra; q̄dā loca pa
 t̄ta. vbi d̄natoz aie luūt pe
 nas ut ethna. 7 olle vlcami idē
 s̄m p̄s. li. xij. ethimo. sūt mō
 tes ardētes pleni sulphureis
 flāmis 7 horribilib; **Q**uia i tali
 b9 s̄m p̄etas dicebatur habi
 taē deus. quē vocabāt vlcānū
S; reueā dyābol9 ibi habitat
 cū suis. de istis pticularibus in
 ferris narrat gre. etiā. iij. dya.
Primo qz heremita scūs in isula
 liparis vidit aīa; thoderici re
 gis in ollā vlcami ibidē p̄ictā

p deuotos vic; **J**ohānē papaz
 7 symachū patriciū quos p̄fa
 tus rex pri? iniuste occiderat.
Secūdo narrat de quodā rōno
 in extremis laborāti cui appuit
 nauis pata qua ip̄e 7 q̄dā vic
 n9 suus deducēdi erāt in siciliā.
 vñ gre. ibi addit causā horū
 loco x. d. **Q**d v̄ro ille moiens
 se ad siciliā; ducendū testatus
 est. q̄d aliud sentiri p̄t. nisi qz
 p̄ ceteris locis in cui? terre isul
 eructuāt igne tormētōz olle
 patuerūt q̄ ut solēt narraē. quī
 nouerunt laxatis quotidie fin
 b; excrescunt ut mūdi termino
 appropinquāte q̄n certū ē. illuc
 āplius epurendos colligi q̄to
 7 ead̄ tormentoz loca ampli?
 videātur apperiri. **Q**d ōmpotēs
 de? ad correctōne; viuenciū in
 hoc mūdo voluit ostēdi. ut mē
 tes infidelū qui inferrū tormē
 ta esse non credūt. tormentoz
 loca videāt qui audita credere
 recusant. **E**andē causā assignat
 will. p̄sien. de vniuerso pte. i.
 ca. xlvij. vbi etiā dicit qz in p̄fa
 ta insula sicilie ignis p̄noiat
 viuoꝝ in toleābilē crutat aīa
 appropiquanciū sibi. 7 tamen
 corpa non ledit. **S**ecūda pe
 na sunt tenebre exteiores. vñ de
 math. xxij. ligatis manib; 7 pe
 dibus p̄icte eum i tenebras ex
 teiores. vbi nōndum s̄m tho.
 in. iij. di. vlti. qz t̄plici de causa

erūt ⁊ sunt in inferno tenebre
Vn sic dicitur. dispositio inferni est
 talis. put maxime in seie dāna
 torz ouenit vel cōpetit. vñ scōz;
 hoc sūt ibi lux ⁊ tenebre prout
 maxime spectat ad miserā dā
 natoz. Ipsa aut visio sū se de
 scābilis ē. **P**rīmo enim metha
 phisice dicitur qd scūs oculo
 rū est maxie diligibilis eo qd p
 ipm plura cognoscim⁹. **S**i p
 accidēs ottingit visionē eē affli
 ctuā. inq̄tum videm⁹ aliq̄ no
 bis nociua vel nre volūtati re
 pugnātia. **I**deo in inferno hoc
 mo d; esse loc⁹ disposit⁹ ad vi
 dēdū sū lucē ⁊ tenebras. qd n̄
 ibi pspicue videatur s; solūmō
 sub quadā vmbrositate vidēa
 tur illa q̄ afflictionē cordi i ge
 reze pnt. **I**deico btūs gre. in
 moral. li. ix. super illo vrbō in
 inferno nullus ē ordo s; semp
 ternus horroz inhabitat dicit.
Quāuis ignis illic ad solacō
 nē non luceat. tñ ut magis torz
 qat ad aliqd lucet. nam sequa
 ces quos secū traxerūt de mūdo
 reprobī. flamma illucescēte vi
 furi sunt. **E**t similiter sup illd
 ps. vñ dñi intercedētis flāmā
 ignis dicit. **B**asilius qd virtute
 dei sepabitur claitas ignis ab
 eius virtute adustiuā ⁊ cedit
 ī gaudiū scōz. ⁊ vstiuū ignis
 in tormētum dānatoz. vnde
 simplicit locus ē tenebros⁹ s;

tñ ex dīma disposiōe ē ibi ali
 qd lumis q̄ntū sufficit ad vidē
 dū illa q̄ animā torz repnt **E**t
 ad hoc satisfactio naturalis sit⁹
 loci qd ī terre medio vbi infer
 n⁹ ponitur non pōt eē ignis n̄
 fetilēt⁹ ⁊ turbid⁹ ⁊ q̄si fumo
 sus **Q**uid tñ tenebrarū harū cāz
 assignat ex cōmassacōe ⁊ opres
 sioe corp⁹ dānatoz. qd p̄t m̄
 titudie; ita r̄plebūt locū inferni
 qd n̄ ibi de aere remanebit **E**t
 sic nō est ibi aliqd de dyapha
 neitate qd possit eē s̄biectū lu
 cis. n̄ oculi dānatoz q̄ est ob
 tenebrī. **H**ec tho. **C**ui cōcordat
 ps. **H**ic oues ī inferno positi
 sūt mors ⁊ pascet eos. **T**er
 tia pena ē calor summ⁹ p ignē. **d**
 vñ **M**ath. xxv. **I**te maledcī in
 ignē eternū r̄. **D**eu. xxxij. dicit
 moyses **I**gnis succēsus ē in fu
 rore meo id ē a p̄ncipio mūdi
Prio cōn dēmoēs ⁊ ardebit vs
 qz ad inferni nouissā ducābit
 qz terrā id est terre nos cū ger
 mie suo ⁊ fūdānta mōtū id ē
 supbz oburz; s; ignis ut dicit
Al. sup pū. vltio li. de mulie
 forti vret interi⁹ aiaz ⁊ exteri⁹
 corp⁹. **Q**ui ignis in immēsum
 est calidior nro igne. s; ignis
 ut ī secūda pena dēt̄m ē calidif
 sim⁹ ē tenebrosus simpliciter
 sūm qd lucidus q̄si fumofus ⁊
 virtute dīma ⁊ naturali actiuis
 sim⁹ **E**t tho. i. iij. di. xliij. dicit

Ignis inferni corpus ē ut pbat
gre. iij. dya. Et maxie actiuus
ē. eiusdē q̄dē sp̄i cū n̄ro igne s̄
h̄z p̄betates multas differētes a
n̄ro. tū q̄ succēssione nō indiḡ
nec lignis nutritur. tū q̄ dē eū
regit. vñ p̄sa. xxx. **F**latus d̄ni si
cut torrēs sulphure? succēdes
eā. i. a deo ē accēsus qui natura;
ei? instituit non ab h̄oie. **I**gnis
etiā ibi erit fortissimē caliditatis.
q̄ calor ei? erit vñdiq; ogrega
t9 apt̄ frigus terre vñdiq; ipsū
circūstās h̄c d̄t h̄o. **R**ita pena ē
frigus p̄ aquā dē q̄ a p̄cedēti pe
na d̄z. **J**ob. xxiiij. **T**ransibūt ab
aqs̄ m̄uū ad calozē m̄mū. Et in
p̄s. **I**gnis sulphur 7 sp̄s p̄cel
laz ps̄ calicis eoz. Et th̄o. p̄ itel
leū h̄oz dicit vbi p̄us di. vltia
d̄anati trahibūt ex vlxm̄tissimō
caloze ad vlxm̄tissimū frigus. si
ne h̄c q̄ in eis sit aliq̄d refrige
riū. 7 q̄ eozum passio ab extei
oribus non eit p̄ sp̄s̄ sensibile.
eo mō quo h̄ s̄ p̄ractiones spi
rituales imp̄ment formas lehi
uas. vñ seq̄tur etiā sic in febrici
tātib? stridor dentū. **D**e quo lu.
xiiij. Et ut albx. vbi p̄us dicit fri
gus intus 7 extra damnatos p̄
sequitur. **Q**nta p̄ā q̄ patiētur
ab oībus elemētōz fetulēcijs.
vñ th̄o. vbi p̄us s̄m̄ inquit. **B**a
filii in vltia m̄di purgacōe fiet
q̄dā sepacō in elemētis ut quic
q̄d ē purz 7 nobile remaneat su

p̄ius ad gloriā b̄tōz quicquid
v̄o ē ignobile 7 fetulētū in infer
nū p̄ittatur ad penā d̄anatoz
ut sic oīs creatura dei ē b̄tis ma
teria gaudiij. Ita d̄anatis ex oībz
creaturis tōz mētū accrescat s̄m̄
illō sapi. v. **D**ugnabit cū illo or
bis trax̄ contra insensatos. **H**ic
em̄ diuine iusticie cōpetit ut sic
ab vno recedentes p̄ p̄cc̄m in re
bz materialibus q̄ sunt multa 7
varia sine s̄m̄ ostituerēt. Ita etiā
materialit̄ affligantur ex multis
Sexto puniētur quo ad vi
sū multiplicat̄. **F**letu p̄mo vñ lu.
xiiij. ligatis pedibz 7 c̄ qlis aut fle
t? in d̄anatis eē possit. d̄c; alb.
sup̄ eodē. **I**n fletu inq̄t p̄mo ē cō
strictō cordis ex tristitia 7 sensu
pene. **S**ecūd̄ ē ostrictō p̄m̄culo
rū cēbri pueniēs ex cordis ostri
ctōne. q̄ p̄m̄culi cēbri p̄telas
neruos 7 vnas cōcuruātur ad
cor 7 cū cor extrēitates suoz v̄
triculoz ostringit: tūc ostrihun
tur p̄m̄culi cēbri 7 alia mēbra
in q̄ p̄m̄culi nerui 7 vne diffū
dūtur. **E**x q̄ t̄cio seq̄tur inordiā
ta distractō figure 7 sit? in facie
h̄c fā sūt in fletu infernali. **R**itū
aut̄ nō vic; effusio lacmaz q̄ h̄
solū h̄z locū. 7 th̄o. vbi p̄ius sic
di. i. fletu corpali duo iueiuntur
quoz vñū ē lacmaz resoluō 7
q̄tū ad h̄c flet? corpali d̄ana
tis eē nō p̄t. q̄ p̄t? die; iudicij
q̄escēte motu p̄mi mobil̄ nō eit

aliq̄ gnatio vel corruptio vel
 corporalis alteracō. In lacrimaz
 aut gnacōe oportet illi? humo
 ris eē gnationē q̄ p lacrimas di
 stillat. vñ q̄tum ad hoc i dāna
 tis corporalis flet9 eē nō pōt. **A**
 lid qd̄ inueitur in corporali fletu
 ē q̄da; omo cō a turbacōe capi
 tis a oculoꝝ a q̄tum ad hoc
 fletus eē potit in dānatis post
 r̄surrectōe; **C**orpa enī dānato
 rū nō solū ab exteiori affligen
 tur. s; etiā ab intēiori s; m q̄ cor
 p? imutatur ad passionē aie i
 bonū a malū. **E**t q̄tum ad hoc
 flet9 carnis resurrectōe; in di
 cat. a r̄ndet delectatiōi culpe q̄ fu
 it i aīa a corpe. **O**culi etiā puni
 entur fumo ut i secūda pena ta
 ctū ē de obiecto q̄ corpa dāna
 toꝝ multū puniētur. qz turpi
 a ert colore a turbacōne fatiei
 a stridore detū. p̄uabūtur etiā
 lumie solis. lune. stellaz. diei.
 a alioꝝ. **S**eptio puniētur
 f auditu; p clamores punitoꝝ la
 criabilissios a blasphemias eoz
 vñ dic. tho. 2. 2. q. xij. **C**redibi
 le ē qz post resurrectōe; i dāna
 tis eit vōlis blasphemā sic i scīs
 vōlis dei laus. **E**t de iteiori blas
 phemia nulli dubiū. vñ de vtr̄
 qz dicitur **A**poē. xvi. **E**stuaue
 runt hoies estu magno a blas
 phauerūt nom̄ dei hntis ptātē
 sup has plagas. **E**t tho. vbi p̄
 us idē ondit. **A**d zōnē inquit

blasphæie ptin; detestacō dīme
 bōitatis. **I**lli aut̄ q̄ sūt in inferno
 r̄tinebūt puezsā volūtātē auer
 sā a dei iustitia i hoc qz diligūt
 ea in q̄b; puniūtur. a vllēt eis
 vti si possent. a odiūt penas q̄
 p hmōi pccis iflgūtur. **T**alis
 igz detestacio dīme iustitie est
 interioꝝ in eis blasphemā cor
 dis. ex q̄ exteioꝝ blasphemā se q̄
 pōt. **Q**uarto puniūt gustu
 quo ad p̄uacōe; oim delectabili
 um. potuū. a ciboꝝ. vnde **L**uce
 .xvi. **D**ives in inferno ait. mit
 te lazaz ut int̄gat extremū di
 giti sui i aquā ut r̄frigez; linguā
 meā. s; nemo h̄bit cū eodem
 qd̄ desiderat. **E**x quo scdm gre.
 elicitur qz in illis mēbris pccō
 res pl? in inferno puniēt in
 q̄b; pl? peccauerūt. ut chorisā
 tes in pedib; tangētes luxurio
 sa ibidem. luxuiofi in genitali
 b; aē. **N**ono puniūtur in olfēū
 vifimili9 ei puratur a doctoz
 bus ut tactū ē in quīta pena p
 tim post iudiciū infern? replē
 d? est immūdicis. spurciis.
 sterq̄limis a ceteris p̄nōf ab
 hominacōib; quas pccm fecit
 ex elementis gnari. **I**dcirco ut
 hoies q̄ in hac vita floreb; ele
 mētoꝝ in optis effectib; a fru
 ctib; abusi fuerūt vilissimiseo
 rū fecib; a sterq̄limis puniētur
Quis igz estiare possit di. **D**ei
 ric9 de hāllia sup gen. ab hōia

cōe; ifernaliū flāmaz sulphurū
 um ac fetorē eaz. q̄ si exirēt, in
 fernū corūperēt totū elemēta
 rē globū. nō ergo nunc exibit
 nec pt̄. s; reflectitur ex toto cō
 cauō infirmi a fr̄e. declarat illd̄
Alb. i de muliē forti. **Allegās** il
 lud **Job.** xvij. putredi dixi pat̄
 me⁹ es. mīr mea ⁊ soroz mea wz
 mib; **Nō** inqt̄ fiet fetoz exalacō
 ne alicui⁹ putredis. qz non pu
 trescūt ibi corpa s; ignobilitas
 illa ibi ogregata d̄z putredo ⁊
 pūcture p̄az wzmes vñ sapi.
 .v. **Duḡbit** cum illo orbis terra
 rum ostra insensatos idest qua
 tuor elemēta. tra artādo. ignis
 vr̄do. aer obscurādo. ⁊ aq̄ infri
 gidādo. **Quicq̄d** enī ignobile
 ē in elemētis infirn⁹ deglutiet
Deciō pūent̄ tactu ignis acer
 bilissimi ⁊ a dīna iusticia mtra ⁊
 ext̄r medullas cremāte. a demo
 nib; torquentib; a dēnatis cō
 prīmētib; ut tactū ē p̄tī secūda
 pena. vñ **Cris.** dicit de repacōe
 lapsi ad amanticum. qz acerbī
 tatē hūi⁹ ignis nulla lingua ex
 plicāe valz. **Undeciō** pūen
 tur p̄ opposita dōtib; btōz. cor
 pora enī eoz erunt q̄druplicat̄
 misēa. **Primo** de forma **Est** aut̄
 fm̄ thō. i. iij. di. xliij. duplex de
 formitas vna ex defcū alicui⁹
 mēbri. ⁊ talis i nullo dānatoz
 erit ut nulli dubiū ē qz oēs ite
 gris mēbris resurgēt **Alia** ē de

formitas ex idēbita p̄ciū dispo
 sicōe. i. q̄litatib; q̄dem ut febre
 vel p̄do gra ⁊ hmōi. nec tal̄ de
 formitas in dānatis erit. s; cor
 pa eoz erit sensibilissīa ⁊ viuata
 qz n̄ sic tūc min⁹ sentirēt mala
 pene i inferno. sic ec̄. si mutilati
 remanerēt qd̄ nō ocedit̄ **Sūt**
 ig; deformes defectib; ill⁹ q̄ ex
 naturalib; p̄ncipijs in hūano
 corpe naturalit̄ osequūtur. ut
 ē p̄derositas. tarditas. passi
 bilitas ⁊ opacitas. palliditas
 ⁊ hmōi. vñ. q. vltia dicit qz cor
 pora dānatoz erūt turpissima
Secūdo ergo corpa dānatoz
 erūt passibilia valde **Tū** fm̄ thō.
 vbi p̄us qz iteḡr mēbris. tū qz
 carētia ipceptibilib; morb. tū
 qz dīna iusticia reg; i eis matei
 am ignis. tū etiā qz natura eozē
 in corruptibil. passibilia ei erūt
 corpa eoz. s; in corruptibilia ⁊
 sp̄s calozis q̄ materialit̄ sūt in
 igne recipiētur spūalit̄ i dāna
 to corpe **Et** sic ignis assilabit fi
 bī ea. nec tū osumet ea p̄pter q̄
Ap̄c. ix. d̄z **In** dieb; illis q̄rent
 hoies mortē ⁊ nō inueniēt eā. ⁊
 dehidēbūt mozi ⁊ fugiet mors
 ab eis **Tercō** erunt p̄derosa ⁊
 tarda **Sed** queritur vtrum ne
 aliquādo iā dānati infirnū
 exire possint hic hominibus ap
 parēdo. **sc̄.** fm̄ thō. i. iij. di. xlv.
 dānati exire possunt p̄pa infirmi
 receptacula sc̄dm disposicōne;

diuine prouidentie et aspectibus
 hominum apparere. non tamen illud potest
 propria libertate. sed diuina prouiden-
 tia ad eruditionem hominum et terrorem
 Similiter qui sunt in purgatorio
 eadem ratione et ut suffragia petant
 Sed qui in celo sunt potest propria li-
 bertate glorie donati tamen secum mi-
 seriam ferunt. Item ibidem addit quod
 aut anime damnatorum principaliter
 assint ubi apparet. non tamen
 credendum est hoc semper accidere.
 Aliquando enim hominibus apparitiones
 sunt vel in dormiendo vel in vigilia
 de operatione bonorum et spirituum vel
 malorum. ad instructionem vel de-
 terrence viuendum. Sic etiam vi-
 ui homines aliquando aliis appa-
 rent et eis multa dicunt in somniis.
 cum tamen ostendat eos non esse presentes
 Sic Augustinus per multa exempla pro-
 bat lib. de cura pro mortuis agen-
 da. Virgo donati erunt grossi et
 non sibilantes et sic oves moribunde
 in inferno posite quasi mors et pa-
 scunt. **D**uo de causa peccati est deformitas
 quedam opposita auree et au-
 reolis. unde quidam antiquus do-
 ctor super in iij. mouet hanc questionem.
 cum ratione actu excellencium debeat
 aureola ad decorem corporis
 et anime. ut etiam pro actibus excel-
 lenter malis et turpibus debeat
 ipsis malis pro pena aliquid per
 modum deformitatis et turpitudinis
 quod respondeat aureole in bonis.
 et veri? dicatur luteola. Respondetur

potest. quod sicut quod characteres siue
 quedam deformitates respondent in quibus-
 dam donatis respectu aureo-
 larum in bonis vicium enim siue pec-
 catum opponitur virtuti. et sicut
 aurea habetur propter virtutem
 Ita lutea propter vicium habetur
 quod statui non principaliter oppo-
 nitur. Sed illa vitia ubi non solum
 virtus corrumpitur. sed etiam statum
 cui debebatur aureola. taliavi-
 tia demerentur luteola. unde
 verbi gratia. In ipso corruptio-
 virginum. Et similiter in ipso here-
 ticiis qui fide corrumpunt in aliis. Et
 similiter in hiis qui pro defensione
 sui erroris patiuntur mortem. Et
 ponuntur ille deformitates non
 solum quod se aureolis prouerunt ma-
 le operando. sed quod etiam in alios pec-
 cauerunt quantum in se fuit. eos vicem
 corrumpendo. unde sicut boni ha-
 bebunt in celo accidentale premium
 Ita e converso mali ante iudicium
 accidentale demerentur et post lu-
 teola. De accidentali demerito
 dicit Ambrosius quod pena arrii non est
 adhuc finita quod nescitur quantum pro
 eum ruet. Tercia pena est perpetua
 a societas pessimorum omnium demonum
 et hominum. Sed dubitatur
 utrumne in inferno sit diversa locorum
 in situ secundum maiorem penam et
 minoritatem. Respondetur quod sic. Unde Jo-
 haba. xiii. In domo patris mei
 mansiones multe sunt ergo a si-
 mili in inferno. dicit etiam Tho.

i. iij. di. xlv. Existētes inq̄t i m
ferno. fm diuinitatē culpe diuisā
forciuntur a peāz. et etiā fm q̄
gūioibz peccis irreciūtur dāna
ti fm hoc obscuriorē et pfūdio
rē locū obtinēt i inferno vñ a fu
piores in q̄b? minimū eāt de rō
ne culpe sup̄mū a min? tēbrofū
locū hnt oib? pūendis hxc il
le. **D**ubitat. ij. vtz etiā sa
piētia in locis peāz infernaliū
hōies similes h i vicis ad filia
loca i inferno pūendos tñsmi
tat h. fm greg. iij. dya. q̄ sic
vñ math. xij. Tūc id ē in die iū
dicij dicz melioibz. **C**olligite zi
zania a ligate ea i fasciculos ad
oburēdū. **S**up quo greg. iij.
dya. **Q**uid ē zizania in fascicu
los ligatē n̄ opaēs paibz i toz m̄
tis similibz; sociare ut sup̄bos cū
sup̄bis. luxuriosos cū luxurios.
auaros cū auaris. fallaces cū
fallacibz; Infideles cū infidelib?
et. **C**ū ergo similes i culpa ad
toz m̄ta filia āgeli i locis peāli
bz deputāt q̄h zizaniōz fascicu
los ad oburēdū ligāt hxc ille. et
sic erit tot p̄ciales i inferno mā
fiōes q̄t p̄ncipalia vicia mōz
lia. nec obstat illd. **J**ob. xi. vbi
dz in inferno null? ordo h̄ sepit
n? horroz inhabitat qz fm greg.
ibid intelligitur de intēcois di
rectōe a rca opacōe q̄z neutz
ibi erit **E**t tñ sapi. viij. dz. **S**a
piētia attingit a fine. vsqz ad fi

nes fortit a dispōit oia suauit.
Qrtadecia peā ē puacō sēlacōis
x̄ scōz; hūanitatē. cui? pulch tu
do ē sola q̄etatiua vis. cui? vñ
sola q̄et at auditū. odor olfactū
sapor gustū. et cōiunctio tactū.
vñ in quolibet quicqz sensuū dā
nati tam intēiozū q̄ exteriorē re
manebit p̄petua sitis qdā natu
ralis qz i x̄pi hūanitate nostre
hūanitatis essentialis qdā bti
tudo cōsistit. **C**ū igz quicqz sint
sensus quoz quilibz; hūanitate x̄
puabitura q̄ntuplex sitis per
oīs i quicqz pōis sensuū erūt de
cē p̄ciales pene. sub hoc mēbro
p̄ncipali cōp̄hense. **E**t erūt p̄
dce pene tñto qdā mō gūiores
q̄to x̄ hūanitas oīa sensibilia
excedit in amēitate.

Capitulum Tertium

Quo ad. ij. p̄ncipale de
interiozibz; p̄mis dāna
toz nōnd qz quicqz p̄
cipales peās. dānati h̄būt a iā
ptim hnt. q̄ sūt. **P**riō oim quicqz
intēioz sensuū pūcō. q̄bz; delectā
bilia s̄b̄tr̄hūtur. et tristia p̄nta
būtur q̄ ad occupabile. **S**ecū
do quo ad irascibile erit odiū a
detestacō. **T**erno itellcūs obce
cacō **Q**rtō v̄mis oscie remozus
Qnto peccia iteriois blasphemie
otiuacō. **P**rima pena intēioz eit a
in quicqz intēiozibz; sensibz; q̄ sūt
sens9 cois ymagiatia fantasia
estimatiua et memoria sensitiua

Nā p oculos ingrediētur ad
 sensum omunē ea q̄ dicta sūt i
 pena sexta Et sic p auditū q̄ m
 septia dicta sūt. Et sic de alijs
 sensib⁹ ⁊ ogregabūt in sensu
 cōmuni. eū maxie cruciatia Ad
 ymaginatuaz q̄ h̄ infecta fuit
 pulchritudine mulierz vniēt
 amarissime eedē ymagies ⁊ pe
 nitētie. ut dicat vtinā vidissem
 p muliere h̄ pentē. vtinā p ebe
 tate gustassem cinerē. p canti
 lem̄ audiuissem h̄ monē ⁊ sic
 de alijs. Ad fantasiā vniēt hor
 ribiles visiōes. Ad estimatiāz
 indicibiles timores. puta cū vi
 derit aliquē torq̄ri p demonez.
 statim timebit sibi affutur eū dē
 dolorem. Sic fit circa rotādōs
 successiue. mēoria sēh̄tia cogi
 tabit de malis male ⁊ de celesti
 bz infernalitez. hec oia pban
 tur p dictū s̄i thō. i q̄to di. vl
 tia dicentis. Sic ppter pfectā
 b̄titudinēz sanctorz nil erit i eū
 qd̄ non sit gaudij materia Ita
 nihil erit in dānatis qd̄ nō sit
 eis materia ⁊ cā tristitie. nec ali
 qd̄ quod ad tristitiā ptinē pos
 sit. d̄erit ut sit eoz miscia cōfū
 mata. **S**ecūda pena interioz
 quo ad irascibilez erit odium
 oim demonū. hoim tā viuoꝝ
 q̄ mortuoꝝ angeloz ⁊ scāz
 animaz vnde super illud ysay.
 .xiiij. Surrexerūt de solijs ones
 p̄ncipes diē. glō. Volatū est

malozū multos h̄rē sotos p̄a
 rū Ideo scūs thō. vbi p̄us di.
Sic in b̄tis i patria eit pfectis
 h̄a caritas Ita in dānatis eit per
 fectissimū odiū. vñ sic s̄i gau
 debūt de oibus bonis Ita mali
 de oibus malis gaudebūt ⁊ de
 omib⁹ bonis dolebūt. vñ ⁊ felici
 tas scōꝝ cōsiderata eos maxie
 affliget. vnde ysa. xxvi. videāt
 ⁊ ofundātur gloriātes ppli. ⁊
 ignis hostes tuos deuoz; vnde
 vellēt oēs b̄tos eē damnatos
Tāta etiā eit in damnatis iui
 dia q̄ p̄m quozū gloie inuide
 būt cū ipsi sint in fūma miscia
Et hoc etiā bene i hac vita acci
 dit crescēte inuidia sed tamen
 min⁹ inuidēt p̄m q̄s q̄ alijs
Et maior est eoz pena si ones
 p̄m q̄ dānarentur. ⁊ alij sal
 uarētur. q̄ si aliqui de suis p̄i
 q̄s saluarētur ⁊ alij dānarē
 tur. Et inde fuit q̄ diues petijt
 frēs suos a damnacōne eripi.
Sciebat enim q̄ aliq̄ eriperē
 tur maluis̄; tamē fratres suos
 cū alijs oibus dānari. Rūuis
 aut̄ ex damnatoꝝ multitudie
 pena singuloꝝ augeatur: tam
 tm̄ super crescit odiū ⁊ inuidia
 q̄ magis eligēt torq̄ri cū mul
 tis. q̄ minus soli. **S**⁹ quid eit
 de affcū dānatoꝝ ad eos quos
 hic carnaliter dilexerūt nā af
 fectōes inordiate in inferno a
 damnatis nō auferētur. Sed

dānati h̄ aliquos carnaliter di-
 legerunt. ergo videtur q̄ etiā il-
 lic h̄. dilectio que non funda-
 tur sup̄ honestum facile rescin-
 ditur ⁊ precipue i malis homi-
 nib⁹ ut p̄hus dicit. **ix. Ethico.**
Vnde dānati non conserua-
 bunt amicitiam ad eos quos in
 ordinate dilexerūt. **S**⁹ in hoc
 voluntas eorum remanebit p̄-
 uersa q̄ causam inordinate di-
 lectionis adhuc diligunt. **O**di-
 unt etiam deū scdm̄ illud psal-
Superbia eorū qui te oderunt
 ascendit semper. **P**otest em̄ de-
 us dupliciter videri. **V**no modo
 in se. ⁊ sic a nullo clare visus po-
 test odiri. **A**lio modo in effectu
Et q̄ quidam effectus dei puta-
 punco repugnat aliquib⁹; idē
 deum odiunt in opib⁹ iustitie
 sue. **H**ec omnia **Th.** vnde **Alb.**
 sup̄ puer. vltio de muliere for-
 dicit dānati nullo affectu p̄-
 tus se diligunt. vñ **io b. xl.** **C**or-
 pus eius id ē leuiathā. q̄ signi-
 ficat dyabolum q̄ h̄ scuta fulilia
 cōpacta squamis sese premētī-
 bus. **C**orpus dyaboli sunt oēs
 dānati. ⁊ scuta fulilia in q̄ amor
 d̄m̄ intrāe neq̄at. vñ a sese iui-
 cē deridē dicuntur ⁊ ouiciai. nec
 obstat q̄ diues sollicitabatur
 de fratrib⁹; q̄ hoc fecit nō amo-
 re. h̄ ut ip̄e minus arderet si fra-
 tres a criminib⁹; ad q̄ ip̄e eos in-
 duxerat absoluerētur vel ut nō

fustineret oīa ip̄oz ip̄opriā
 cū sibi vel vxi⁹ ut dicit. **aug. 9.**
 cōpulsus fuit hoc dicere p̄t ex
 emplū viuēcium ut magis cre-
 dāt scripture q̄ etiā mortuis re-
 surgentib⁹. **T**ertia p̄a sunt
 tēbre interiores q̄ sūt triplices
 vic⁹; p̄uacō scie: hūane. celestis
 ⁊ d̄me. **D**e p̄uacōne prima sc⁹;
 de hūanis tēbris dubitat vtz
 dānati possint vti noticia quā i
 hoc mōdo habuerūt h̄. **th.** vbi
 p̄us di. vltia dānati meōrabun-
 tur aliquoz q̄ h̄ sciuerūt vñ lu-
xvi. **A**b̄ h̄a diuiti ait **R**e cordaē
 q̄ r̄cepisti bō i vita tua **C**ōfide-
 racō em̄ aliquoz scitoz q̄ tum
 ad aliquid inducit gaudium.
 vel ex pte cognoscibilium inq̄-
 tum diliguntur vel ex pte ipsi-
 us cognōm̄is inq̄tum ē cōue-
 niens ⁊ perfecta. potest etiam
 tristitie racō eē ⁊ ex pte cogno-
 scibilū que nata sunt cōtrista-
 re ⁊ ex pte ipsius cognōm̄is p̄-
 ut eius impfectio cōsideratur ut
 pote cū aliquis cōsiderat se desi-
 cere in cognōne alicuius rei.
 cuius pfectioez appeteret **P**ic
 ergo in dānatis erit actual̄ cō-
 sideracō eorū q̄ prius sciuerant
 ut materia tristitie. nō aut ut de-
 leationis cā; cōsiderabūt **C**ōfide-
 rabūt em̄ mala que gesserūt ex
 q̄b⁹; dānati sunt ⁊ bona dilecā q̄
 h̄ amiserūt ⁊ ex vtroq; torq̄bū-
 tur. **S**imilit̄ etiā torquebūtur

de hoc q̄ cōsiderabūt noticiam
quā de reb? speculabilibz ha
buerūt impfectā eē. et amifille
fumā eius pfectionē quā pote
rāt adipisci. demiqz etiā ea q̄ h
agūtur oñdentur eis quo ad
ea que in eis tristitiam augeze
pnt. nec dānati penis acerbissi
mis torti abstrahentur. sicut h
fit a cōsideratione tristabiliū. qz
in futuro nō abstrahitur aia
a corpore sicut h fit. s; q̄ntūcūqz
corpus affligetur. tñ aia sep
cōsiderabit lucidissime illa que
pnt eē ei causa meritis. nec ob
liuio esse poterit ex quāta cūqz
diuturnitate t̄pis post iudici
um hoc ille. **S**ecūdo tenebris q̄
sūt puatio celestis visionis af
fligētur. vñ fm thō. vbi p̄. di
vltia. q̄ idē h̄tur ibi i lra a b̄to
greg. Dānati ante diē iudicij
videbūt bonos in glā. vñ luc.
xvi. Dives vidit lazaz in sinu
abrahe. non hoc modo qz glāz
eorz q̄lis sit agnoscat. s; solū
mō cognoscent eos esse in glā
quā d̄ inestabili et ex hoc tur
babūtur. **T**ū pp̄ inuidiā. do
lētes de bonoz felicitate. tū pp̄
ter hoc qz ip̄i talē glāz amiserit
vnde d̄ sapien. v. de impijs vi
dentes turbabūtur timore hor
ribili. **S**ed post diē iudicij oī
no visione beatorz p̄uabūtur
nec tñ ex hoc eoz pena minue
tur. s; augebitur. qz in memo

ria habebūt glāz beatorz quā
in iudicō vel ante iudiciū viderēt
q̄ hoc ē eis in tormentū. s; vltē
ri? affligētur i hoc qz videbūt
se indignos reputari. etiā vide
re glām quā sc̄i merētur h̄re.
hoc ille. **T**ercō affligētur tene
bris cū d̄māz noticiā. **Q**ue d̄
ritur igz an dānati cogitabūt
aliqd de deo. s; thō. vbi p̄. qz
sic. **S**; nōnd̄ inq̄t qz deus pot
duplicat cōsiderari. vno modo
fm se. et fm illō qd̄ ē pp̄riū ei
sc̄i esse totū bonitatis p̄ncipiū
Et sic nullo mō cōsiderari pot̄ si
ne delcāciōe. vnde sic nullo mō
a damnatū cogitabitur. **A**lio
mō fm aliqd qd̄ ē ei q̄i accidē
tale i effectibz suis utpote pu
re vel aliqd hmōi. **E**t fm hoc
cōsideratō de d̄o pot̄ tristitiā in
duce. **E**t hoc mō damnati de eo
cogitabūt. **I**pp̄ em̄ deum odio
hnt. q̄ de eo nō cogitabūt n̄ ra
cōnepumcōis q̄ phibicōis ei?
qd̄ male eoz volūtati cōsonat
vñ nō cōsideabūt eū n̄ ut puato
rē q̄ phibitorē. **Q**uia pena dā
natorz iterior ē otinua p̄cōz
multiplicatō q̄ p̄petua in odio
d̄i. p̄xim. demonū. scōz q̄ an
geloz. q̄ i blasphemia otinua
tio de q̄bz d̄m̄ ē. **E**t sic cōn de
um p̄petue p̄sām volūtate h̄
būt nō tamē pp̄rie demerētur
pp̄rie loquēdo. qz i t̄m̄io nō
in via sunt. vbi solū est meritū

ppe et demeritū. vñ tñ. vbi pri
 us. **N**ō ppe hoc dānati excusan
 tur a demerito. qz necessitatem
 peccādi hñt. s; qz ad summū p
 uenert maloz. demones tamē
 añ iudiciū peccant et demeren
 tur alios ad peccata trahentes.
S; ad dānatoz hōim officiū
 nō pñt; alios ad dānacōnem
 ptrahere. sic pñt; ad officiū de
 monū rōne cui⁹ demeretur q̄
 tum ad secūdariā p̄az. hoc ille.
Quarta pena dānatoz int̄ior
 sunt vmes os̄ie vñ p̄sa. vltio.
Ignis eoz nō extinguetur et vz
 mis eoz non morietur. Super
 quo aug⁹. de ci. dei li. xxi. Plures
 exp̄ficōes recitās cōcludit. In
 p̄mis inq̄t maloz inextinguibili
 lis ignis et immamissimus v̄mis.
Alij pprie ad corpus ignē expo
 fuerut. Tropice v̄zo ad animā
 v̄mē qd̄ eē pbabili⁹ vidz. vñ
 fm tñ. vbi prius distinctōne
 vltia. **E**t bonauē. Ip̄a trāslacio
 verm̄is ad dolozē spūalē man
 festat in q̄bz et quō fit verm̄is
 si attēdatur racō trāfferendi. In
 verme enim naturali ōsideatur
 origo et mordicacō oritur inq̄
 ex putrefactōe et mordz illis ex
 quo oitur. Sic in spūali dolozē
 nō qlibet dolozē verm̄is s; qui
 nascitur ex putrefactione pec
 cati. Sic tunc peccatum d̄z pu
 tridū qñ anima in eo req̄escit fi
 nalit̄. Rurs⁹ oportz. qz fit in do

loze et inoētio. hoc aut̄ est ex cō
 cursu duoz sibi inuicē; obuian
 tū et resistēciū. **I**ta duo mouen
 tia sūt in hōie volūtas natūaliv
 et deliberatiua. **I**ta cōcurrūt per
 cōscientiam dictantez; aliquid
 factum esse in debitum. et tunc
 obuiant quando voluntas na
 turalis detestatur in debitum et
 deliberatiue volūtatē placz. **T**ūc
 autem resistunt quādo vtraqz
 in suo actu viget. **E**x hīs patz;
 cur in quibusdam v̄uentibus
 fit verm̄is cōscientie modicus
 aut magnus. **I**n dānatis etiā;
 patz; similiter qz ibi erit peccati
 putrefactio ex hoc qz p̄ccm fi
 nalit̄ remāsit in anima eorum.
Ibi erit cōcursus p̄pter peccato
 rum apertissimam visionem.
Ibi erit obuiacō p̄pter volūta
 tis deliberatiue obstinacōnem
 perpetuam. et siinderisis remur
 muracōnem. **I**bi erit resistentia
 quia ipsa delectacō peccati. erit
 ablata per pene acerbicatem.
 et ex hoc ip̄sius siinderisis forti
 ficata actio. et ex hoc verm̄is mi
 rabilit̄ rodens et pumiens v̄z
 ba sunt bonauē. **E**st aut̄ qui
 duplex verm̄is fm oēs doctozēs.
Primus de peccato dimisso a se
 nō qz p̄ccm. sed quia cā demeri
 toia respectu pene dāni. **S**ecū
 d⁹ verm̄is ē fm sco. tristitia de
 obstinacōe sua in p̄ccō q̄ ē pri
 uacio boni honesti siue gratie

p culpā v̄ saltē tristatur de peccato qđ cōmīsit i vita sua in q̄ nūc sine remissioe dimissus ē. a derelict⁹ non qđē tristatur de hoc. v̄ de hoc s̄m se. qz talē ē p̄uacō hōi. moral. s̄ qz demeritū resp̄cū pene dāni. Tercius vermis ē s̄m Alb. sup missam de bono a seipō obmissio qđ si feciss̄: miora mala sustineret Et s̄m Alb. ibidē hij tres vermes nūq̄ p̄petue crescēt nec de crescēt qz sūt de p̄teito. ⁊ de necessario. Q̄rit⁹ vermis ē s̄m eū dē de malo cui⁹ ip̄e potuit esse cā ut fiet i alio. ⁊ ille vermis cresc̄ ⁊ mitigabitur. Si eī p̄ malū suū cā ē mali in alio: totū ēs cresc̄it vermis: q̄ciēs cresc̄it ⁊ dilatatur malū illd̄ in alios quos inuoluit. Et in hoc sensu dicit Ambro. qz ignoatur pena arrij qz nescitur q̄t errore eiu⁹ sint s̄būtēdi. Si autē cā fuit ut bonū fieret: totū ciēs de cre sc̄it vermis quo ciēs bonū illud multiplicabitur. lxx Alb. Q̄rit⁹ vermis ut dī. t̄ho. vbi p̄p̄ ē cor poral quosmō. p̄t etiā iqt̄ dī cī qz p̄ vermē sp̄ualē caro affligetur s̄m qz passiōes aie redū dāt in corp⁹ ⁊ h̄ ⁊ i futuro v̄n̄ Eccl̄. vij. v̄ndicta carnis impij ignis ⁊ vermis. ¶ Capitulū

D q̄rtū de p̄a dānatorū
Etercō p̄ncipali vicz
de pena dānatorū re

spectu supiorū Notandū qz talis in ḡne triplex est. Prima ē s̄tractio celestis solacij hōim beatorū ⁊ angelorū ⁊ alligacō ad carcerē infernū in societate p̄ccorū ⁊ demonū. Secūda ē p̄uacō trū dotū aie et adeptio ip̄is oppositorū. Tercia ē certitudo de interminabilitate oim p̄fatarū p̄arū ⁊ de redēp̄cōe de sp̄acō. ¶ Prima inq̄ p̄a ē sep̄ a duplex. Prima ē qz pallacō amissimū celi p̄uabūtur qđ ē patria oim rōnali creature de h̄de rabilissima. Sicut cētrū terre ḡuib⁹. ita aie cētrū est celum. Secūda ē qz infernali loco igneo p̄petue stemplādo alligabūtur. v̄n̄ math. xxv. Ite maledicti in ignē eternū. Tercia est p̄uacō naturalis societatis ad btōs hōies a q̄b⁹ tot gaudia deberēt recipe. q̄t sūt btī hōmines. Q̄rta est adēp̄cō societatis dānatorū hōim. de quib⁹ t̄nto plura tristia recipient q̄ to plures dānati existūt. Quīta est p̄uacō societatis āgelice nature. q̄ p̄p̄qua est n̄re aie. de q̄z āgelorū societate gaudere possent. sic hōim de societate. Sexta ē introit⁹ ad societate demonū in finitorū quodā mō a q̄b⁹ etiā tot mala recipient quot sunt de fozm̄issimū demōes. Septia ē societas pessimi demōis ⁊ turpissimū lucifi

que oia nōntur ibi in vrb̄ xp̄i.
Qui patus ē dyabolo. ⁊ angelis
 eius. **S**ecūda pena ē p̄uacō
 triū dōtū aie ⁊ adeptō oppōito
 rū ei⁹. **A**ia em̄ b̄tōz h̄bit p̄mo
 visionē dei claram q̄ decoratur i
 tellcūs in mun⁹ fidei hic habi
 te. **S**ecūdo op̄hensionē dei. q̄ p
 fitietur memoria in mun⁹ spei.
Tercō frūcōem dei delectabilis
 simam. qua quietabitur volun
 tas in mun⁹ caritatis vie ut do
 cet **Th.** in. iij. di. xlix. **S**ic ani
 ma dānati ⁊ penas ediuerso h̄
 bit. quaz quelibz quodāmodo
 in infinitum excedet oēs preno
 minatas penas gehēne ut dic̄.
Cuis. de repacōne lapsi **S**icut
 creator excedit creaturā. **Q**uia
 obiecta triū dōtum sunt In fini
 tum. v̄z. ens. ⁊ bonū. ergo op
 posita sūt falsissimū miserimū
 ⁊ pessimū **S**icut igitur deus de
 lectabilissimū ⁊ sūmū bonū ob
 iectū ē beatis. **I**ta dyabol⁹ sc̄z sa
 than ē sūmum ⁊ terribilissimū
 obiectū damnatis. **C**uius em̄
 obiectū est optimū eius oppo
 sitū ē pessimū. **P**rima igitur pe
 na est p̄uacō visionis beati
 ce ⁊ omnū ibi factibilū que vi
 diss̄ si nō in mortali defunctus
 ess̄. **R**acōne huius p̄uacōnis i
 tellctus p̄petuā s̄m naturalē
 pacietur. aīa dānata. **Q**uia
 s̄m p̄m. i. metha. **O**is homo
 naturaliter scire desiderat. ⁊ p

ut cōmentatoꝝ auerzōis expoit
 nō quietatur intellectus nisi sū
 mum v̄rū fuit adeptus. hac fi
 ti aīa non corpus diuitis in
 ferno s̄tiebat cum ait. **M**itte la
 zarū ut int̄ngat extremū digi
 ti ac̄. **S**ecūda p̄a correspōdes
 igratitudinē fidei ē visio p̄petua
 oīm demonū ⁊ animaz turpis
 simaz p̄s̄tū pessimi demōis. de
 quo math. xxv. q̄ patus ē dy a
 bolo ⁊ angelis eius. ⁊ sic p̄ue
 tur intellectus acerbiss̄e. **R**ua
 lis aut̄ sit pessimi demonis faci
 es hanc describit **I**ob. xl. sub si
 militudine dicēs. **S**ternutacō
 eius splēdor ignis. ⁊ oculi ei⁹
 sic palpebre diluculi de ore ei⁹
 lampades p̄cedunt sicut te de
 ignis accense de naribus eius
 procedit fumus sic olle succen
 se atqz feruentis **A**n̄xlitus ei⁹
 prunas ardere facit. ⁊ flāma de
 eius ore egreditur. **I**n collo ei⁹
 morabitur formidō. ⁊ faciē ei⁹
 p̄cedit egestas **S**up quo **A**b.
 vbi sup̄ **S**ternutacō dyaboli ē
 pessim⁹ conat⁹ malignād̄i. splē
 dor ignis d̄z nō a claritate s̄ a
 terribilitate ⁊ cremaōe **O**culi
 ei⁹ tremebūdi. vbi intelligitur
 furia demōis sic in iratis. **O**s au
 tem quo loquitur ad animam
 emittit lāpades. quia incendit
 animas ⁊ cogitacōes in malū.
 de naribus ei⁹ id ē a capite v̄n
 p̄cedere debet discrecō p̄cedit

fum⁹ demētis cōcupie a furōe
 irracōnalis. **A**ltus iniq̄ volūta
 tis prunas ardē facit idē im
 pios igne infernali succēfos.
Collū ei⁹ ē ceauico sa supbia ip
 si⁹ in q̄ ē for̄midō. qz pl⁹ audet
 supba tēmeitas q̄ possit exple
 re ⁊ egestas ois boni p̄ced; fa
 ciē ei⁹. **T**ertia pena ē puacō sū
 me p̄fectiōis dīne ⁊ etiā amicitie
 quā tñ omis aia de hīdēt na
 turaliter. qz a deo p̄mo p̄cessit
 vñ prio. **E**thi. Oia bonū appe
 tūt ergo optimū maxie. **E**t pri
 mo cōfess. **A**ugg. Fecisti nos
 dñe ad te ⁊ inq̄tū ē cor nrm
 donec req̄scaat in te. **E**rūt ei⁹ in
 summa distātia a celo. bñs ⁊
 deo. quoz adēp̄cōez nunq̄ ha
 bebūt. **R**ita pena ē adēp̄cō sum
 me miserie. intus ⁊ ext̄. sup̄ ⁊
 infra. a dextris ⁊ a sinistris. añ
 ⁊ retro. ut sic diligētib; deum
 oia in bonū coopabuntur. **I**ta
 deū odiētib; oia coopentur in
 malū. cor̄ndēs sp̄i. quā in cre
 aturas deo postergato posue
 rūt ⁊ sic meōria dānatoz erit
 miserima. **R**ita pena loco frui
 cōis delcābilis bñoz eit in dā
 natis tristitia ⁊ dolor oia pre
 c. **f**ata oīs. **T**ertia p̄ncipalī
 pena cōplēs omnē miserā est
 certitudo de p̄tuitate penaz
 oim sup̄dictaz x̄po dicente.
Ite in ignē eternū. **E**t in simbo
 lo. q̄ vzo mala egerūt ibūt in

ignē eternū. **E**t hec est fides ca
 tholica quā n̄ quisq; integre
 firmē ⁊ inuolabiliter credide
 rit salu⁹ eē nō poterit. **E**t sicut
 fm **A**ugg. nō eēt p̄fecte q̄s be
 atus deū clare vidēs ⁊ eo fru
 ens nisi ess; de p̄tuitate isto
 rū certus. **S**ic suo mō etiā cer
 titudo de nulla redēp̄cōe oplet
 miserā dānatoz. **E**t pōt dici
 tristitia absorptia fm sco. sup
 .iij. carētia bñtudinis. **Q**uia
 ei⁹ de hīdētū maxie sp̄aliter in
 est nature ⁊ sp̄aliter nature si
 bi sine freno iustitie derelictē.
Eiusdē enī bñtudinis p̄petua
 carētia p̄cepta o tristat totum
 absorbdō. **H**ec ille. **D**ubita
 tur cū p̄missa vtz o hīdētō pe
 narū inferni pl⁹ moueat ad di
 mittēdū peccata ⁊ suāda mā
 data q̄ o hīdētō gaudioz ce
 li s; fm magistz. **V**eri. de has
 sia sup̄ gene. distiguēdo. **S**ūt
 enī tria genera hōim. **Q**uidā
 carnales ⁊ mūdani. **A**lij sunt
 sensuales ⁊ imp̄fecti. **T**ercij ve
 ro sunt sp̄uales ⁊ p̄fecti. **D**e pri
 mis ergo dicēdū qz mūdanos
 ⁊ carnales fidē habētes plus
 mouēt pene inferni q̄ gaudia
 celi. qz .i. Cor. ij. **A**ialis hō non
 sapit ea q̄ dei sunt. p̄mo talib;
 gustū ifectū hñtib; sp̄ualia de
 sipiūt vsq; ad nausēā. **P**rios
 etiā pl⁹ mouz o minacō p̄ntis
 seculi q̄ futuri. qz pene p̄fētis

seculi sunt omniter per experientia;
note. similiter et bono priuata sunt
autem amata. De leuodis dicendū
quod promissio bonorum temporalium plus
mouet ipsos quam promissio celesti-
um et spiritualium quia ob causas in
veteri testamento ubi nullus ce-
lum intravit. quoniam lex ipsa fuit deus
promisit temporalia et comminatus est
penas graues transgressoribus
sed in nouo testamento contrarium christus
fecit. laudando paupertatem et nemi-
nem occidendo. quia lex est caritatis per-
fecte. Tunc sic secundum augustinum. in veteri te-
stamento pauci erant perfecti. et
pro tanto ad nouum testamentum
pertinebant quod eius legem in paupertate
seruauerunt. Ita hodie in nouo te-
stamento. multi sunt ad vetus
testamentum pertinentes moribus;
quos plus moueret ad dei ser-
uanda mandata promissio principalium
temporalium quam futurorum. et similiter
omniacō peccatorum civilium. sed hoc christus
nec daret nec promittere voluit
quia ob tales respectum mandata
implere non esset salutare multum.
Sed tunc est salubre. quando
ob dei bonitatem principaliter precep-
ta suam. De tercijs dicendū quod
ut plurimum salubrius mouet ius-
tos et perfectos meditatio gaudi-
orum celi quam meditatio peccatorum infer-
ni licet utraq; salubriter moueat
Primum patet quia consideratio benefi-
ciorum excellencium et principalium
est efficacior in causando amorem dei

intuitu sue bonitatis precise quam
sit consideratio beneficiorum minus
principalium. Secundum patet quia omne
placō peccatorum inferni facit bonos
et iustos ferri in deum per dilectionem
in quantum summe iustus est. Sic me-
ditatio gaudiorum celi facit ipsum
amari in quantum summe pius est libe-
ralis et bonus. Sed autem notantur ut
plurimum. quia consideratio peccatorum
potest etiam haberi cum motio maxime
dei bonitatis. Ipse enim tanquam primum
in parte maxime nos diligens
peccatorum inferni idcirco instituit. ut
ab eo profugere ipsi inspectis et vn-
diq; male suscepti ad eum redirent
et sic habent pene inferni rationem;
maximi beneficij et per ole quies
caritativae mouere ad deum.

Capitulū Quintum.

Dostremo de primo sua
a
duo decalogum. Ter-
tus tractatus est vice de
gaudijs future beatitudinis. de quibus
tria etiam sunt videnda. Primo
de gaudijs exterioribus; quibus sen-
suum. Secundo de interioribus; Ter-
cio de superioribus. Exteriora sunt
igne. xiiij. scilicet; Celi collocatio. mu-
di renouatio. quibus sensuum actu-
atio. dotum quatuor corporis et trium
anime collocatio. aureolarum et
fructuum datione. beatorum asso-
ciatio. et christi humanitatis sen-
satio. **Q** Primum est celi collocatio
b
Est autem celum in quo colloca-
tur beati secundum doctores in secundo

di. ij. dictū empirreū ob sui lu
minositatē nō ob calore. Est
capacitatis q̄dam mō infīte.
est a vni forme. immobile. a i
corruptibile int̄ se splēdidissi
mū. Ad ext̄r nō radiatiū ad
n̄m visum. lic; s̄m th̄. in sum
ma in ista inferiora nobilissīe
influat. Subitatur vtz diūse
māsiōes sint in celo empirreo
R. th̄. in. iij. di. xlix. q̄ sic vbi
tria sc̄m eū nōnda sunt. Pri
mo q̄ diūsi sūt grad⁹ in bt̄is
quo ad coz bt̄itudies. **Secū**
do quo ad māsiōnes **Tercō** pe
nes q̄d attēdātur iste differē
cie **Pri**mo sunt grad⁹ bt̄itudi
nis in bt̄is nō quo ad obiectū
s; q̄ ad opacōez. **Bt̄itudo** enī
cōsistit sc̄m ph̄m. x. **Ethi.** in
duob; **Pri**o in nobilissīa opa
cōe. sc; i vidēdo diligēdo ⁊ fru
endo dū clare. **Et vn⁹** clarius
alio ista h; **Et sic bt̄itudo** ha
bet ḡdus. **Cui⁹** racō ē. q̄ p̄mi
um deb; cozrespōdere merito. s; vn⁹
pl⁹ q̄ alius h̄ meruit. vn̄
i. cor. xv. **Stella** differt a stel
la in claitate sic erit a resurre
ctio mortuoz **Secūdo** cōsistit
i obiecto nobilissimo sc; deo.
Et sic bt̄itudo nō h; ḡd⁹. q̄
deus est vn̄icus q̄ ab oibus vi
detur. vn̄ math. xx. dicitur q̄
oēs acceperūt singulos denai
os. **Secūdo** nōnd sc̄m eūdē
ibidē q̄ sunt etiā gradus i ce

lo. quo ad māsiōnes aie ⁊ coz
pis ut doc; autoitas **Joh. xiiij.**
In domo p̄ris mei in ansiōes
multe sūt. **Et** racō q̄ in q̄libet
ciuitate ⁊ quolib; pallacō be
ne ordiatis ē māsiōnū distm
ctio **S;** celū ē ordimatissīa ciui
tas s̄m q̄ apoc. xxi. s; **Pri**mo
ōndetur s̄m th̄. māsiō aīme.
Secūdo cozpis **Pri**o intellcū p̄
mi nōnd. q̄ sic māsiō i cozpa
lib; ē loc⁹ cozpalis i q̄ q̄ete q̄
h̄itat post motū. **Sic** in spūa
lib; post q̄ h̄ic q̄s motib; viz
tutū laborauit. tādē in loco
suo vic; dō q̄esc; dulcissime ve
lut i domo p̄pria. dūte bt̄o **Au**
g⁹. i. c. fess. fecisti nos dñe ad
te. ⁊ inq̄etū est coz n̄m donec
req̄escat in te. **Et** math. xi. xp̄s
ait. **Ve**ite ad me oēs q̄ labora
tis ⁊ onerati estis. ⁊ ego refici
a; vs vn̄ affecucō vltimi finis
appetitū mot⁹ n̄ri s; māsiō.
Et ideo diūsi modi assequēdi
finez vltimū dicūtur diūse mā
siōes **Et** tñ cū deus adeptus ē:
vn̄ica est oim māsiō ⁊ domus
ut vn̄itas domus r̄ndeat vn̄i
tati bt̄itudinis q̄ est ex pte ob
iecti. ⁊ pluralitas māsiōnū r̄n
deat differēcie q̄ est in bt̄itudi
ne ex pte bt̄oz **Sic** etiā vide
mus i reb; naturalib; q̄ idē
ē loc⁹ sursum oim leuiū ad quē
tēdūt. s; vnūq; q; ptigit pro
p̄mqui⁹ s̄m q̄ est leui⁹. ⁊ it. ⁊

hnt diūſas māſiones ſm drā
leuitatis. Et hxc qdē dca ſūt de
c loco ſpūali aie. **S** de loco cor
pōis dicit thō. in. iij. di. xliij. lo
cus oꝝ gru? vnicuiq; corpi glo
riōſo deputat9 ſm gdu ſue dig
tatis ptn; ad p̄mū accñle nō
tñ o; q; dīmīuatur aliquid de
p̄mō q; tuncūq; ē ext̄ illū lo
cū quā loē9 ille nō ptn; ad p̄
mū ſm q; actu otinet cor? lo
catū cū n̄ iſſuat ī cor? gloꝝ
ſū. ſ; magis recipiat ſplēdore;
de ipō ſm q; debitus ē p̄ meitis
vñ gaudiū de tali loco man; eti
am ei q; ē ext̄ locū illū hxc thō.

S Tercō nōnd q; q; ad p̄mū
eēnciale ille ſimpliciter in celo
deo p̄p̄iquiorē hēbit māſioē; q;
h; pl? habuit de caritate. cuius
rō ē ſm thō. ibid; q; tota rō mē
rēdi ī actu aliquo a p̄ncipiū me
rēdi ē caritas. Et ideo ſm ei? diū
ſitatē p̄mā diſtinguētur q; uis
etiā ex ipō gñe actus poſſit ali
q; grad? ī merēdo oſiderai. nō
qdē reſp̄cū p̄mij eēncialis qd ē
gaudiū de deo. ſ; reſp̄cū alicui?
p̄mij accñtalis qd ē gaudiū de
aliq; bono creato. vñ q; h; plus
h; de caritate. illi9 cor aie 7 ocu
liaie ī p̄nā ert ap̄cōres ad reci
piēd; maiorē hitum ſūis gloꝝie
Et q; clarig vid; pl? dilig; 7 q;
pl? dilig; pl? gaudebit. a deo
p̄p̄iquior ert. hxc de thō. ī ſūmis
Ex qb; pt; p̄mō q; maitata p̄p̄i

q;us deo ī p̄ria oūgetur. a ſim
pliciter mai9 gaudiū hēbit. q; vir
go maioris caritatis. difficile tñ ē
maitatā maiorē caritatē hēre q;
virginē. q; ſm aplm. i. cor. vij.
mulier cogitat ea q; viri ſūt vñ
alibi di. de virgib; p̄ceptū dñi
nō hēo oſiliū aut dō. **P**t; ij. q; ī
domo celi ē pirrei corpalit vn?
pl? appropiquat huānitati xp̄i
ſm q; plus meruit h. ut pbabi
le vid; 7 h; p̄p̄inqtati aie ad deū
cornd; p̄p̄iquitas ad x̄ huām
tate; tūc maitata etiā hē p̄tē
plus huānitati x̄ appropinqre
q; tepida vgo vñ xp̄s marie
magdalene familiaior fuit **P**t;
iij. q; aliq; alio r̄ſp̄cū v̄gies ſūt
p̄p̄inqtati quo ad accñle p̄mū
vic; aureolā. de q; vidēbitur de
aureolis poſtea. q; ap̄c. xiiij.
Sequit̄ agnū quocūq; icit.
deinde vidue. 7 poſtea oūgate
a demū alij otinentes. a poſtre
mo puei. **P**ro illo videtur face
q; xp̄s in cena Johān; p̄p̄iqui
orē ſibi a familiaiorē inſeſſioē
oſtendit q; Petro xp̄i vicario.
Secūd; p̄ncipale extrinſcū
gaudiū ē mūdi viſibilis purga
tio a inouacō de q; notat thō. i.
iij. di. xlvij. vbi cām purgacō
nis mūdi inſeioris aſſignat ſic
Quia mūdu aliquo mō p̄pter
hōie; factus ē op̄rt; q; qn hō
gloificatur ſm corpus etiā ele
menta hūius mūdi op̄rtet q;

ad statum meliorem mutetur. ut sic locus sit ouemētiō. et aspectus delectabilior. Ad hoc autem quod gloria corporis habet sequitur oportet prius remoueri ea que glorie opponuntur. que sunt duo. scilicet corruptio et infectio culpe. Quia ut dicitur. i. cor. xv. Corruptio in corrupte la non possidebit et a ciuitate glorie oēs in mundi foris erunt. Apoc. vltimo. Et similiter oportet mundum a contrariis dispositiōibus antequam in nouitate glorie adducatur. propter conuersionem ei quod de huius dictum est. Quāuis autem res corporalis subiectum infectiōis culpe esse non possit. tamen ex culpa quedam incongruitas in rebus corporeis relinquitur ad hoc quod spiritualibus deditur. Ideo videmus quod loca in quibus aliquid criminia sunt omnia non deputantur ad aliquid sanctum in eis exercenda nisi purgatione quadam permittitur. Et sic in hoc ex peccatis hominum quando ad imperdonabilitatem ad glorie susceptionem per se mundi recipit que in usum nostrum dedit. unde quantum ad hoc mundatione indiget. et similiter circa medium locum propter elementorum contactum multe sunt corruptiones et generationes et alterationes que puritati eorum derogant. Et ideo ab hiis oportet elementa purgari. Sic dicitur per quod purgabitur. h. fm Aug. x. de ciu. dei et habetur in glo. i. cor. vii. Figura huius mundi preterit. dicitur. glo. pul

chritudo huius mundi. mundanorum ignium conflagratione prohibet quod declarat textus. ubi prius dicitur. Illa mundi purgatio ut dictum est remouebit a mundo infectiōem ex culpa relicta et impunitatem commixtionis. et erit dispositio ad glorie perfectionem. Et ideo quantum ad hoc tria. ouemētiō fiet per ignem. Primo quod cum ignis sit nobilissimum elementum et huius naturales proprietates sicut proprietatibus glorie. ut maxime potest de luce. Secundo quod ignis non ita recipit commixtionem extranei propter efficaciam virtutis actie sicut alia elementa. Tercio quod sphaera ignis remota est a nostra habitacione. neque ita communis est nobis versus ignis sicut terre. aque. et aeris. unde non ita infectitur. et propter hoc huius magnam efficaciam ad purgandum et ad idem subtiliandum. etiam circa finem mundi regnabit vitium cupiditatis: mundo iam quasi senesciente. quod ut dicitur. Math. xxiii. Tunc refrigescet caritas multorum. Unde tunc etiam purgatio conuenienter fiet per ignem. Sed diceret. versus quo ignis attingit? Respondeo sic quod dicitur. ii. pe. iij. tunc ascendet iudicium ignis quantum aque diluuii scilicet xv. cubitis super omnes montes. per ignem enim poterit consumi impuritates elementorum que ex eorum commixtione proueniunt. huiusmodi autem impuritates precipue sunt

circa terrā vsq; ad mediū aeris
intersticiū. vñ vsq; ad illud spa
ciū ignis vltie cōflagraōis ele
menta purgabit. Tñtū etiā aq̄
diluij. ascēderūt. qđ pbabilit̄
estiai pōt ex altitudine mōciū q̄s
determiata mēfura. tñscēderūt.
S; d. quot loca purgacōe nō
idigēt. **R.** Infern? nō purgabi
tur qz totū qđ ē fedū i elemētis
p ignē ad locū dānatorz o gre
gabitur. vñ ad infernū purga
mēta adducēt. Celū vzo pur
gacōe nō indig; qz lic; dyabo
li ibi peccauerūt. tñ cū statū dya
boli inde electi fuerūt. nō fuit lo
cus peccādi. Eadē rōne nec padī
s; nec spā ignis. nec supiorē re
g
gio acis. **S;** dices quo or
dine erit purgacō p ignē a iudi
cis aduetus s; scdm eūdē ibi
dem. **Primo** cōflagratio ignis
que mūdum purgabit iudicem
precedet. vñ psal. Ignis ante
ipsum precedet. **Secūdo** ut di
citur di. xlvij. qrti p totū tam
maloz q̄ bonoz hominū corpo
ra tunc viuēcium manerabit s;
differēter. Quia in mortali pro
tūc manentes penose cremabū
tur in vniālib; existentes pur
gabūtur penose. et valiter. sed
mūdi resoluentur sine dolore.
Tercio omniū tā maloz q̄ bo
nozū resurrectio mortuoz fiet
et resurrectio bonozū et eoz cor
poz glorificacō simul erit. vñ. i.

Cor. xv. **S**emiatur i ignobili
tate. et resurg; i gloria. **S**imul
autē cū corpa scōz glorificabū
tur. etiā tota creaturā suo modo
renouabitur ut patet Ro. viij.
Ipa creatura liberabitur a viciu
te corruptionis i libertatē glorie fi
lioz dei. **R**ico homi in ictu oculi
rapiētur p̄a virtute agilitatis
dote obuiam xpō in aera. i. tess.
ij. **E**t ptunc xp̄us iudex veniet
et ignis s; illō ps. Inflāmabit
in circuitu inimicos eius sc; xp̄i
Quinto pt9 iudicis snia; ignis i
uoluet malos virtute dīma. vñ
dañ. viij. **F**luui? igne? rapidus
qz egredietur a facie ei9 glo. ut
pccōres trahat i gehēnā. **E**t lo
q̄tur eadē glosa de igne de quo
nūc est mentio. ut pat; p; quā
dā glosā q̄ ibi dicit. ut bonos
purget. et malos puat. vñ q̄c
quid grossum ē in igne. et fedū
sepabit a puro igne. et retrude
tur in infernū. **Q**uic qđ aut pul
chriū ē et nobile et subtile et luci
dū in supiorib; reseruabitur ad
gloriā scōz ut dicit glo. basilij
super illo ps. **V**ox dñi interci
dētis flāmam ignis. vñ **L**u. iij.
Cui? sp̄ iudicis vntilabrum i
manu sua et purgabit areā suā
et congregabit triticū suū id ē ele
ctos i horreū. paleas autē id ē re
probos comburet igne inextin
guibili. **S; d.** quo inouabū h
tur alia corpa ptunc exq̄ non

purgabuntur omnia. sicut enim
 th. et alios super materia. di. xl
 viij. i. iij. **Q**ueda corpora purga
 buntur ut elementa et corpora tra
 toz. vñ fra erit tunc ut cristall?
 et planabit. aer erit claior nec
 habet obscuritate. vetos. impssi
 ones alias. nec similia. **A**qua
 et ignis fiet puriora et mane
 bunt sicut substantias et qualitates propria
 que sensus scorum mulcebunt luce p
 spicuitate et primis qualitatibus. non
 aut nocebunt. **A**lia aut corpora i
 nouabuntur super? quia sol stabit
 in oriente luna occidete. et motus
 omnium celorum cessabit ipse quiescen
 tibus. et omnia amplior luce illustra
 buntur. **E**t sic a motu et a minori
 luce liberabuntur. vñ ysa. xlii.
Ecce ego creo celum novum et ter
 ram novam. et non erunt in memoria
 priora. **E**t apoc. xxi. **V**idi celum
 novum et terram novam vnde ysa.
 xxx. **E**rit lux lune sicut lux solis.
 et lux solis erit septemplex sicut
 lux septem dierum in die que alligauit
 dominus vulnibus prophi sui ubi gloria.
 interli. **P**ost iudicium et celum erit
 novum et terra noua omnia ei prop
 ter huiusmodi facta in eius lapsu pe
 iorata sunt et sola luna suo lu
 mie minorata. hec ibi vñ super
 .iij. dicit th. di. xlvij. **Q**uod que
 dā illa minoratio ad lram p
 babiliter intelligunt. **S**ed alij p
 babiliter? ut dicit: dicunt quod mio
 ratio illa facta sit que ad usum hui

nis. non in ipsis celis. sic quod homo
 post peccatum non tantum modum
 osecutus est ab eis sicut ante. pro que
 modum etiam gene. iij. terra male
 deca dicitur in ope. **A**d. ut sic fit
 minoratio in rebus? non secundum substantiam
 sed secundum effectum. vñ homo ante
 peccatum tantum modum habuit ex
 lumie lune sicut nunc ex lumie so
 lis. **S**ed post resurrectionem lux
 lune augmentabitur sicut rei ve
 ritate. **E**t ut dicit tunc luna lucebit
 tantum quantum nunc sol lucet. **S**ol
 autem in septuplum plus? quam modo luce
 at. **Q**uantitas autem meliorationis et
 modus illi soli cognita est qui erit
 meliorationis actor. **O**mnia sunt
 th. omnia etiam prefata tangit Apo
 stolus. **R**om. viij. di. **S**cimus? quoniam
 creatura ingemiscit et pertinet vs
 que adhuc id est ad modum inge
 miscētis et pertinentis se huius mo
 tu. generatione. corruptione. et
 multis alijs. **S**equitur ibi non
 solum autem illa sed non ipsi primitias
 spiritus habentes et ipsi inter nos
 gemimus? expectantes redemptionem
 corporis nostri. **S**ed pro ei salui facti
 sumus? **C**um igitur tanta inuacō
 fiet bene xps ait luce. xxi. **C**elum
 et terra transibunt spiritus. que ad spiritum
 quam nunc habet non quo ad sub
 stantiam. **E**t. i. cor. viij. preterit figura
 huius mundi. **D**ubitatur cur
 ista inuacō fiet. **R**e. sicut th. **I**
 ibi dicit. pro ut hitaciones queien
 tes glorificatis corporibus deditur

Secūdo ut p̄ labōē q̄ hōi iussu
dei fuerūt remunerētur. Tercō
ut b̄tū deūi in nouatis tāq̄ in spe
culo mūdiōri speculētur. Dubi
tatur vtz aialia. plāte a mine
ralia maneāt fm̄ sb̄ am post iū
diciū. idē q̄ nō. h̄ tñ b̄tū natu
ras eoz agnoscerēt optie ut i t̄cō
dicetur gaudio. Rō q̄re nō ma
nēt. p̄ ma qz illa q̄ manēt debet
de sui natura eē p̄petua ut hōmī
tūc assimilētur h̄ p̄fata nō sunt
hōmōi. h̄ h̄. celi. āgeli. ⁊ elemē
ta. Secūda p̄fata corruptibi
lia solū sūt creata p̄t̄ hōiem ut
eū in hoc exilio iuuēt ad priam
fm̄ illud ps̄. Quia subiecisti sub
pedib; ei; aē. Et rō. i. Inuisibi
lia dei a creaturā mūdi p̄ ea q̄ fecā
sūt intellcā o sp̄itūtur. S; post
iuditiū oēs erūt i t̄mino seu pa
tria infernī vel celi ad q̄d ergo
valerēt cū null; eis egeat. Ter
tia eā ⁊ redit i secūda; qz ideo
nūc sunt p̄fata corruptibilia ut
hō iuuēt ad ostructōez domus
prie h̄ finito mūdo corruptibili
q̄lib; ē i domo celesti ego de p̄o
debet scale q̄ sūt h̄e corruptibi
les creaturē. Sic fit i p̄paracōne
turris ⁊ pallacij t̄remi. Ca. vi.

Tertū p̄ncipale gaudiū
a Tertūsecū eit visio corp̄a
lis delcābilissā. Vbi
nōndū p̄mo fm̄ thō. m̄. iij. dis
xliij. qz oēs q̄q; s̄sus erūt i
actū p̄ria. Rō cō qz ibi erunt

in maiori p̄fcoe q̄ hic. h̄ h̄ sunt
in actu ergo ibi. Itē vicinī se h̄;
sensus ad aia; q̄ corp; sed cor
p; p̄miabitur p̄ dotes fluentes
ab aia. ergo sensus. Itē; soti; la
boris d; esse socij o solacōis. S;
q̄q; sensus hic fuerūt laborā
do aie. ergo ip̄a o solata sc; anī
ma ip̄i id ē sensus p̄miari dñt.
Secūdo nōnd qz q̄lib; sensus
in p̄ria agnosce; aliq; singulaia
vel salte; aliq; singulae ⁊ p̄ci
pue magis excellens de q̄libet
sp̄e rez sensibiliū p̄bat mgr̄ Jo
hānes de tabaco de sensibilib;
delicij; paradisi qz fm̄ doctores
cōmūter in p̄ria plus restitue
tur q̄ i paradiso adā pdidit. S;
in paradiso fuis; o gmicō rez sen
sibiliū ig; aē. Tercō nōnd b
qz q̄uis post hanc vitā nō sine
q̄dā sensibilia puta aialia plā
te aē. tñ p̄ influxas species sensi
b; a deo mediāte intellectu p̄nt
v̄similit̄ i p̄ria v̄dei sensibilia
p̄terita nō exñtia pat; qz aia se
pata fm̄ thō. m̄. iij. itelligit itel
ligibilia p̄ sp̄es influxas ergo et
sensus p̄cipit s̄sensibilia p̄ sp̄es in
fluxas alias sensus nō p̄porcio
naētur intellcū p̄o tūc i p̄ci
bilitate q̄d mōstruosū foēt. Et
hāc sensacōne; nec situs nec di
stātia nec absētia sensibil; ip̄di
et nec it̄p̄oicō pt; qz p̄ thō. d̄ma
v̄t; b̄tis ad nutū in oib; sb̄uei
et a adit ⁊ assistet in oib; que

wlūt. Cū hoc tñ oēs qñq; sen-
 sus sēntent in patria sua ppria
 obiecta p spēs receptas a sen-
 sibilib; ptūc exñtib; pbat
 etiā ex dictis scī thō. i. iij. di. vl-
 tia. q. vltima dicētis Abñs ni-
 hil abstrahi deb; qđ ad perfe-
 ctōez btitudinis ptinet. **S**ed
 sentire p spēs influxas nō solū
 pceptas est hmōi. **H**is
 suppositis videbit ocul; beati
 qñq; i genere. rōe quoz gau-
 diū summū habebit. **P**rio nō
 existētia post iudiciū ut flores
 aialia pisciculos aues 7 simi-
 lia videbit w similit p spēs sēsi-
 b; a dō influxas. pt; qz illa vi-
 dis; in statu innocētie. h; i pa-
 tria pl; videbit. **S**ecūdo vide-
 būt scī mūdū ptunc sensibile
 i qtuoz elemētis tūc purgatū
 a celoz spīs stell; 7 planetis
 innouatum ut sup; dictū est.
Tercō videbūt corpa btō rū
 tūc pulch rima. vñ anf. libro
 de similitudinib; pulchritudo
 quā pfecte h null; b; naturali-
 ter ab hoie appetitur. **I**n illa v-
 ro btitudie pulchritudo iusto-
 rū solis excellēt pulchritudie;
 q septēplicat q; modo fit splē-
 didior fulgebūt in q̄t iusti hē
 soli regno 7 c. **C**orp; quā dō
 mimi plucere soli null; abigēt
 san; **C**ui cū similes erim; teste
 ap̄lo. reformabit corp; hūili-
 tatis nre ofiguratū corpi clari-

tatis sue. hxc de Anf. **Q**uarto. vi-
 debūt dānatos i inferno ut p-
 bat thō. di. vltia. iij. **N**ā p̄sa.
 vltio d; **E**grediētur a vide-
 būt cadauera viroz q̄ preuai-
 cati sunt i me. glō. **E**t egredi-
 entur intellectuā wl manife-
 sta visione ut ad laudē dēima-
 gis accēdātur p̄batur ec. rō-
 ne. qz a btñs nil abstrahi d; qđ
 ad p̄fectiōez btitudinis ptineat
 vñūqđq; aut ex opacōe oītra-
 ri; magis agnoscitur. qz oītra-
 ria iux se posita magis eluce-
 scūt **E**t idō ut btitudo scōz eis
 magis oplaceat. 7 de ea vltio-
 res grās agāt. datur eis ut pe-
 nas impioz p̄fecte intueātur
Et q̄uis corpa dānatoz hāt
 turpissimā: tñ visio btōz hē a
 dēi p hoc nō ledet. nec ptūc be-
 ati opatiēt dānatis. qz sūme
 se cōformāt dīne voluntati q̄
 pūit dānatos **S**; de p̄is eoz
 gaudebūt. nō in q̄tū penā ha-
 bēt dānati. h; in q̄tū in pena
 dānatoz ofiderāt oz die; diuī-
 ne iustitie 7 suā liberacōez. vñ
 ips. **L**etabitur iust; cū videit
 v̄ndictā **Q**uinto videbūt xp̄i
 hūanitatē in iudicō a sp̄ vñ
 luc. xxi. **T**ūc videbūt filiū hoī
 veniētē cum potestate mag; 7
 maiestate. q̄ ad gloia; ptinet
In primo ei aduētū semp hu-
 militer venit. **S**; in secūdo cū
 potestate a maiestate veniet.

ut gloriā pris oñdat a ptatē
dānatis. wiet cū cicatricib⁹ a
figno crucis q̄ btis delcabilissi
ma erūt ad vidēdū. ¶ Est ec̄. h
d fm Joh. de tabaco nōndū vbi
sup q̄ m q̄ lib; sensu multitudo
delcāōis causat m̄ p̄ta ex sex
vic; ex restitucōe omodi natu
ralis Ex melioracōe obiectoz.
ex acunie potentie sensitie. Ex
diuisitate visibiliū. Ex directura
deitatis p̄ sensibilia Et ex hoc q̄
nec distātia ipedit obiecta nec
fitus nec infirmitiū. a hoc vix ē
q̄ ad spēs influxas. h̄ receptas
spēs sensus adhuc valde a re
motis fm th̄. p̄cipiet vñ ūsus
Cōmō. obiectū. acuit. diuisa
distātia de⁹. Exēpli grā in apo
sito de visu sex faciet ad eius de
lcābilissimā p̄fectissimā delcā
cōez. Primo restitucō cōmodi
naturalis Quia in paradiso habu
iss̄ tātū cōmodū de luē lune si
cut nunc de luē sol̄ ut allegatū
fuit sup̄. sup̄ p̄sa. xxx. h̄ status
glie p̄fectiora restituet p̄dita i
paradiso. secūdo ad magtudinē
delectacōis in visu fatiet melio
racō obiectoz in ordie ad visū
sue sint elem̄ta. celi stelle. siue
etiā corpa scōz. a etiā alia q̄ p̄
cipiem⁹ p̄ spēs influxas ut ptz
p̄ glō. p̄sa. xxx. dicētē Oia meli
orai h̄vie resurgēte sic deteiora
ta sūt ipō cadēte Cōsistit autē in
melioracōe in q̄tuor vic; In aug

mētacōne lucis. i. claiificacōe co
lois In ouerientia mēbroz. a i
corpali pulch̄tudie btōz q̄ co
loati erūt cādido a rubicūdo pu
rissimis coloib; fm optie ople
xiōis oueniētā. a p̄hisonomie
decētā. Erūtq; etiā corpa eorū
terf; a polita a p̄spicua. decētis
sime q̄titatis. licet vn⁹ alio ma
iore sit q̄titate. fm q̄ h̄ pueniss̄
natura nō errate. Cicatrices ec̄.
p̄ xp̄o suscepte sic a xp̄i erūt de
cētiss̄e Nā pulch̄tudo mimi sc̄i
ad min⁹ eit q̄nq; gesies vel fere
tāta q̄ta ē mō pulch̄tudo natu
ral̄ cuiuscūq; corpis ec̄. celestis
Et pulch̄tudo sc̄i i duplo maio
ris meiti fere cēties tāta a sic de
m̄ceps fm mai⁹ meritū Rō est
q̄ ex sup̄ dictis mimi⁹ sc̄is eit p̄
tunc septies excedēs pulch̄tudi
nez solis ptūc. q̄ erit sic lux sep
tem diez p̄sa. xxx. h̄ septies sep
tem faciūt. xlix. ergo ac̄. Terco
ad magtudinē delcācōis in
visu faciet acunē visus a clari
tas oculozum que maior a mi
nor erit sc̄; meita vie. nec oca
li quocūq; lumine offendētur
quia omnia lumina tunc mul
cebūt nō ledent sicut a discipu
li xp̄m vide rūt corruptibilib⁹
oculis cum maximo gaudio in
tūffigacōe. dicētē petro. dñe
bonū ē nos h̄ eēre. a fm Johā.
de tabaco vbi prius nōndū q̄
si h̄o nō eq̄litr meruit sc̄; visu

vel scōz auditum; a sic de alijs
 sensib9. s̄m hoc magis vel mi
 n9 meliorabūtur obiecta illi9
 vel alteri9 sensus. saltē s̄m effe
 ctū scōz omodi vel delectacōis. **R**
 to ofert ad multitudie; delectacō
 omis in visu: diuītas visibili
 um qz videbim9 p spēs recep
 tas oēs speras celoꝝ. oēs stel
 las. oīa elemēta. oīa scōz infi
 nita quodāmō corpa 7 dāna
 toꝝ. **E**t p spēs influxas. de q̄li
 bet spē aīaliū. plātaꝝ. lapidū.
 rosaꝝ. violaꝝ. 7 mineraliū: vi
 debim9 aliq̄ vel de qualib; spē
 7 de singulis spēb9 excellētissi
 mū illi9 spēticiqz talia in statu
 innocētie habuissēmus. **Q**nto
 augebit delectacōez; visus vi
 sio deitatis in qualib; creaturā
 ptūc exntē. vnde q̄uis ocul9
 corpalis directe a sicut visibi
 le p se non possit videre deū cū
 non sit coloratus nec lucidus
 corpali. **T**n̄ ut dicit thō. i. iij.
 di. xlix. **V**idebit ocul9 deitatez;
 sic visibile p accūs. **C**ū ex vna
 pte visus corpalis tantā gloi
 am dei inspiciet. in corpib; p̄ci
 pue gloios. a maxie i corpōe
 xp̄i. a ex pte alia intellcūs tā
 clare videbit deū qm̄ reb; cor
 poralib; vis deus p̄cipietur sic
 in locucōe percipitur vita. vñ
Augg. de ciui. dei dic. valde cre
 dibile ē sic nos visuros tunc
 mūdana corpa celi noui 7 tez

re noue: ut deū vbiq; p̄ntem 7
 vniūsa corpalia gubnantē p
 spicuitate clarissā videamus
 nō sic inuisibilia dei p ea q̄ scā
 sūt intellecta cōspiciūtur. s̄ sic
 hōies mox ut aspiciunt9: nō cre
 dim9 viuere s̄ videm9. **h**ec **Au**
g9. 7 thō. **S**extū auggēs mu
 tudie; gaudiij i visu sup̄ tactū
 ē satis qz nec distātia intersti
 tiū nec hitus visu ip̄dierit. **R**
 tum principale gaudiū extri
 scū erit p auditū. q̄ est in actu
 vel in cantu pbat thō. m. iij.
 di. xliij. p **A**ugg. di. sup̄ illud
 ps̄. **E**xultacōes dei i guttue eo
 rū. **C**orda a lingue eoz non
 desinēt laudare deū. **I**dē l̄ctuz
 p glosā sup̄ illo osce. iij. **I**n cā
 tico a cibā ymo in p̄ria erit ri
 sus. ut dicit thō. q̄d̄. xi. q. vi.
 s̄m illō **J**ob. viij. **I**mpleatur os
 tuū risu 7 labia tua iubilo. nō
 solū aut ut pbat mgr̄ **J**oh. de
 tābaco vbi p̄us: i p̄ria mod9
 audiēdi est p immutacōez; som
 reale s̄ ec. p spēs influxas d̄mi
 tus auditui sc̄dm q̄s habeat
 iocūditatē cātus philomene.
 7 aliaz auiū. qz in statu inno
 cētie hō ista etiā habuiss̄. **A**d
 magtudinē etiā delectacōis i au
 ditu fatient lex q̄ de visu tacta
 sūt. **P**rio restitucō cōmodi na
 turalis. qz enī ad hōis p̄ccatū
 oīa de teiorata sunt hō in statu
 innocētie tātam delectacōem

Decimū**Preceptum**

habuiff; ad vocē cicadē sic mō
ad vocē philomene. **S;** post re
surrectōe; restituetur ⁊ apli?
dabit; auditū. **Secūdo** ad gau
diū audit? fatiet melioracō ob
iectoz audibilū. q̄ melioratio
cōsist; in vrbz significacōe. In
organoz emūdacōe. In exteio
rū impedimētōz amocōe. ⁊ in
ipaz vocū claitatis sup natura
lis pfectōe. **Nā** quo ad p̄mum
q̄nto vox est maioris caritatis
exp̄ssiva. t̄nto delcābilior ē. **Cō**
fert etiā q̄nto cōsonātia magis
debita s̄m noticiā artis musice
q̄ exēbūt aliq̄n actu ut poten
tia educatur i actū. ⁊ de? gloifi
cetur. vñ cāt9 h̄ quozū cūq; mu
ficz i opacōe ad celestē musi
cā ē vult rugitus rusticoz hic
r̄spcū natūaliū h̄ cātōz. **Et** s̄m
grossa; estiacōe; eit i quorūdā
scōz vocib; suauitas q̄n quage
fies tāta q̄nta nūc ē natūalis ⁊
artificialis vocū ⁊ sonoz suau
tas. In q̄buldā cēties tanta. **Et**
sic ascēdēdo. sic de pulchitudine
coloris dictū ē. **Tercō** gaudiū
auditus augebit maior pfectō
auditūi organū quo ad ablacō
nem eoz que auditū impedire
possent. **Quāto** multitudo ⁊ va
rietas audibilū s̄m sp̄tīe ⁊ nu
merz que maiora erūt simul vel
successiue q̄ h̄. **Quāto** q̄ p acc̄ns
in vocibus ⁊ sonis audiem? deū
in om̄ibus. **Sexto** nec distātia

Capitulū**Sextū**

inesticiū. nec hitis. sonū impe
diēt. **⁊** **Quāto** p̄ncipale extrin
secū gaudiū eit p olfactūū sen
sū odoratu. vñ di. tho. di. xliij.
iiij. **O**dor erit i p̄ria. cū ec̄cā cā
tet q̄ odor suauissim9 erūt cor
pa scōz. **Nā** odor i via nō solū
ē fumal' euaporacō. s̄ etiā sp̄ua
lis q̄dā ad odoratū multiplica
cō. **S;** in corpibus gloriof erit
odor i sua vltia pfectōe. nullo
mō p hūidū sup̄flus. ⁊ t̄n im
mutabit sp̄uali imutacōe sicut
odor fumalis ⁊ sensus odorat9
in sc̄is. q̄ nulla hūiditate impe
dietur cognosc; nō solū excellē
tias odorū sicut in nobis nunc
ot̄ngit ppter cerebri nimā hu
miditatem. sed etiam minimas
odorz dr̄as h̄c. **Thō.** ⁊ nō so
lum odorabim? p immutacōe;
ab obiectis factoz corporoz. s̄
etiā p sp̄tīes influxas odorabili
um odorabim9 balsamū cina
momū ac̄. **Ad** magtudinē aut
delcācōis in odoratu sex fatiēt
Primo repacō naturalis cōmo
di. quia i paradiso si māsissemus
ad odorē rute tātū cōmodū ha
buissem? sic mō in totā apote
ca. **S;** in p̄ria pl? saltē in eq̄pol
lētī r̄stituet. **Secūdo** melioacō
obiectoz ut grossa estiacōe cor
pis gl̄iofi mioris meiti q̄n q̄ge
fies tāta sit quāta ē nūc q̄cūq;
suauitas. **Et** cēties in duplo sā
ctioris vnde p̄maginandum

est corp⁹ bñ. quasi qđ daz cor
p⁹ cōpositū ex rosis. lilijis a si
milib⁹ optie redolētib⁹ nutri
tum cinamomo a fūme odori
feis ⁊ punctū balsamo a opti
mis vngētis. Tale est obiectū
olfactū. Tercō cōfert sic pri⁹
dictū ē de alijs. sic etiā de q̄to
g. v. a. vi. ¶ Sextū p̄cipale
extrīsecū gaudiū est gust⁹. vn
de s̄m thō. vbi sup̄. gust⁹ h⁹ a
h̄bit in p̄ria mediū oīctū. a
est in actu. nō tñ s̄m q̄ s̄n s̄n
alimētū. s̄ erit s̄m q̄ ē iuditiū
saporū. ita tñ q̄ imutabitur
ab aliquo cibo vel potu sup̄to
nisi forte dicatur q̄ ibi gust⁹
erit in actu p̄ immutacōem lin
gue ab aliq̄ hūiditate adiu
cta. Et q̄ s̄m thō. nō dubitat
q̄ in actu fiat gust⁹. s̄ modū
s̄ dubio relinq̄t. T̄dit magi
ster Joh. vbi sup̄ mod⁹ dicēs.
q̄ in p̄ria gust⁹ est in actu p̄ im
mutacōem spūalem seu intēcona
lē absq̄ sumpcōem p̄ mod⁹ cibi
⁊ masticacōem facta a corpe be
atorū mediāte tamē sapore est
formaliter inlxrēte. q̄ corpa si
masticata fuissent ante gloifi
cacōem: nata fuissent mediāte
suo sapore gustū immutare.
vn̄ in p̄ria bñ dupliciter gusta
re possunt. Vno mō p̄ itēcona
lē immutacōem lingue a sapore
s̄m inlxrēte. Alio mō p̄ influxū
sp̄rū a deo. sic de alijs sensib⁹

dictū ē. Ad magitudinē etiam
gustatiui gaudiū satiēt sex. Pri
mo restitucō cōmodi natural
q̄ adā in statu innocētie de co
mestioe alicuius fruct⁹ vel aq̄
tātū delcatus ē. sic mod⁹ q̄s de
leatur in gustu clareti vel zuc
kare. pl⁹ aut in p̄ria restituet
q̄ p̄ adam pditum est. Secū
do cōfert melioracō obiectoz
in ordie ad gustū. nā ceteris
pib⁹ q̄ntū pulchritudo corpm
gloriosoz exced⁹ oēm pulch
tudiez corpoz nūc existētium
tñtū ad m̄n⁹ excedet suauitat
saporis corpm gloiosoz in sta
tu futuro oēm naturalē suau
tatē saporis totū mūdi. Ita ut
corp⁹ mimi facti sit q̄nquage
sies suau⁹ q̄ sapor mellis zuc
kare vel cuiuscūq̄ alterius rei
saporose in p̄nti. nō tamē deti
b⁹ masticabim⁹ vel cōterem⁹
s̄ deo influente p̄cipiem⁹ intē
cōnaliter. De residuis q̄tuoz
dicēdū ē p̄p̄ōcōnabiliter sic
de visu. ¶ Septimū p̄cipale
le extrīsecū gaudiū ē actua
tio tact⁹. vn̄ ⁊ xp̄s glorificat⁹ ta
ct⁹ est ⁊ Joh. xx. ait noli me tā
gere. Et brā agnes ait. Quē cū
tetigē o casta sū. mediū aut ta
ct⁹ sic ⁊ gust⁹ oīctū ē. mod⁹
aut tāgēdi s̄m thō. vbi p̄us ta
lis ē. q̄ est imutacō spūal⁹ a q̄
litatib⁹ tāgibilib⁹. sic etiam in
corporea de fuit. qđ nec vrere

nec gladii scindere potuisset. et tñ horz sensū huisset. Impassibilitatis em̄ dos excludit naturalē imutacōez. ergo spūalis erit. Itē erit sine oī immutacōe quā sibiectū p se fatiat. s; p spēs erit ipi tactū a dō ifluxas. Ex quo seq̄tur q̄ nec tact⁹ impediēt distātia nec fitu nec int̄posicōne hūc sensū ec̄. sine influxis spēs; oēs pnt h̄re sic ⁊ visu ut dicit thō. Er̄t ec̄. i. p̄ria āplex⁹ ⁊ oscula ad pntes. ⁊ gnatos. aicos. ⁊ notos ut di. Joh. ep̄s in h̄mōe de oib; sc̄is. Itē b̄rn̄. i. h̄mo. de oib; sc̄is. S; tact⁹ tales ⁊ oscula erūt sine oī venerea occupia. Sicut ec̄ in via ex natuāli pietate m̄r filiū. pntes natos. ⁊ alieni osculātur infantulos. Ac maia Elizabeth āplexata ē poterit etiam p spēs ifluxas h̄i otactus mutui int̄ distantes. Ad tact⁹ aut̄ gaudiū. faciēt sex. prio restitucō omodi naturalis q̄ in p̄ria erūt corpa terla. polita. ⁊ q̄litates p̄me ad mediū r̄ducte t̄patissime. Ita ut minim⁹ sc̄us itāgendō hitur⁹ sit q̄inquagesies tātam delcācōez quāta; nūc q̄cūq; h; de quocūq; tāgibili. de residuis quicq; dicēdū sic de p̄cedentib; sensib; De gaudio aut̄ quicq; sensuū p̄btim tactus diē. Ansel. li. de similitudinib; sic voluptas quā h̄ q̄rere nitimur non nisi p̄ anxietate; inuenitur.

cū ad id puēnerit hōies quod voluptatē putāt. nō nisi odorādo eadē frui valēt. quo si nō fuerit immediate frui; i. anxietatem wr̄tūtur post hāc v̄ro vitā aut i oīmōda voluptate sūt aut oīmō replebūtur anxietate. Sic em̄ ferz ignitū qualib; sui pte cōtinet ignē. sic in se bōni voluptate; hāc voluptate; quia nemo hic sensit. Itō nec explanari potest p̄fecte a quo q̄ h̄c ille. Ex̄plum est de fauo mellis. quod in oīm sui pte melle penetr̄tur. Et de butcella int̄cta v̄mo optimo v̄ndiq; panē penetr̄te. sic voluptas patrie omnes aie ⁊ corpis venas. ossa. medullas. artus. ⁊ oplexione penetr̄t. sic de igne videm⁹ in ferro ignito.

Capitulū. vii.

Osculū p̄ncipale extrinsecū gaudiū ē dos ipasibilitatis. Vbi nōn a dū p̄mo h̄m thō. in. iiii. di. xliii. ⁊. xlix. q̄ dos ē p̄petu⁹ oētus aie ⁊ corpis i etna b̄titudine iugit̄ pleueras. Est em̄ p̄m. h̄vie; ⁊ aiaz quālib; m̄rimoniū spūale teste ap̄lo eph. v. Sacramentū hoc magnū ē. dico aut̄ in cr̄isto ⁊ ec̄c̄ia. Ex q̄ h̄tur q̄ spūale m̄rimoniū p̄ corpale significatur dāt̄ aut̄ sp̄b̄ canalib; tria dos. donacō p̄p̄ nuptias. ⁊ p̄afernalia. dos ē donacō sc̄a sp̄se

ex pte p̄ris. ⁊ hoc ad v̄sū sp̄sī
 p̄pter onera m̄rimōnī. ⁊ dat̄
 ad matrīmōnī solatiū tamē
 ad possēsiōez sp̄se. Et sic dat̄
 sponse in p̄prietatē. lic; sponso
 detur ad disp̄sacōez seu v̄sum
 Et traditur q̄n sp̄sa i domum
 sp̄sī traducitur q̄uis an̄ t̄rdu
 ctiōez p̄mittatur. Et ē dos nō
 q̄d cūq; donū sp̄se. s; p̄cipuū.
 q̄si p̄rimoniū ei⁹ de quo viue
 ⁊ sustētarī. debeat. Et sc̄d; mul
 tas leges sponso non p̄t do
 tē inuita vxore ab ea alienare
b Sic i m̄rimōnio sp̄ali q̄d
 ē inter xp̄m h̄iēz ⁊ eccl̄iam seu
 quālib; deuotā aiā; vel h̄iēm
 tō ē m̄tas q̄e pat̄ noster eccl̄ie
 seu deuoto h̄i d̄at dona aliq̄ i
 p̄prietatē: ad volūtatem t̄n ⁊
 ad disp̄sacōez xp̄i sp̄sī quā
 do eccl̄ia vel aiā in domū spon
 si introducitur. q̄d fit i patria
 q̄uis an̄ t̄rductionē h̄ p̄mitta
 tur. q̄ dona dotes appellātur.
 Et sūt duplices dotes. q̄d ā ai
 me de q̄b; in. iij. p̄ncipali dice
 tur. **Alie** corpis q̄ tā aiā q̄ cor
 pus xp̄o in patria iungetur.
c **Secūdo** nōnd q̄ sic sp̄sī
 carnalib; tria d̄atur. dos vic;⁹
 de qua dictū est. donacō p̄pter
 nuptias. q̄ est illd̄ quod a sp̄
 so datur sp̄se. Et p̄feralia
 q̄d est illud q̄d h; sponso p̄ter
 dotem. ut sūt munera ab ami
 cis data sponse. ⁊ familia. Sic

in patria cuilib; h̄i seu deuote
 aiē d̄atur tria. dotes ut dictū
 ē. donacō p̄pter nuptias q̄d erit
 in futuro gaudiū q̄d h̄b̄ im⁹
 resp̄cū h̄ūanitatē xp̄i eā cog
 noscēdo ⁊ vidēdo de q̄b; postea
 dicetur. ⁊ p̄feralia q̄ erunt
 alia dona postmod̄ declarāda
Tercō nōndū q̄ corp⁹ ⁊ q̄
 libet potētē sēntiē h̄iēz gloifi
 cati q̄tuor dotes h̄bit id ē q̄
 tuor q̄litates sup̄natuāles no
 bilissimas: q̄ sunt **I**mpassibili
 tas. **S**ubtilitas. **a**gilitas. ⁊ clai
 tas q̄ q̄tuor ponūtur in l̄ra ⁊
 gl̄o. i. cor. xv. ut i sequētib; al
 legabitur. Sūt aut̄ q̄tuor ut
 refert th̄o. di. xlix. p̄pter q̄tuor
 virtutes cardinales. q̄rū ma
 teia sūt b̄o corpalia. ut prudē
 tie correspōdeat claitas p̄pter
 ognicōez; **I**ustitie q̄ est p̄petua
 ⁊ immōrlis ipassibilitas. **f**or
 titudinē. **a**gilitas. ex q̄ ottingit
 ut n̄l corpī possit resistere. v̄n
 agilitas nōtur. i. **C**or. xv. per
 hoc q̄ dicit. **S**urg; i virtute
Tepantie v̄o que hic corp⁹
 attenuat subtilitas. ⁊ sic q̄tu
 or virtutib; cardinalib; quatu
 or correspōdēt dotes corpis
 sicut trib; th̄ologīcis virtuti
 bus correspōdēt tres dotes ai
 me ut postea dicetur. Sūt aut̄
 quatuor dotes corpis alia rō
 ne. Quia sicut in p̄nti anima i
 corp⁹ influūt quatuor. quibus

corp⁹ car; ipsa absente. vic; q⁹
corp⁹ viuū ē coloratus. durabi
lius. virtuosi⁹ a agili⁹ Sic ai
ma bñficata corpi in pñia p re
dūdātā influet quatuor p⁹port
onalit⁹ dotes. Claitatem impal
sibilitate; s⁹btilitate; 7 agilita
tem. ut hñs mediātib; corpus
p⁹fectissime aīme s⁹bticiatur. sic
aīa d⁹o p suas tres dotes. Sūt
etiam quatuor dotes corporis
sicut in claritate radij solaris.
q̄e clarissim⁹. s⁹btillim⁹. agi
lim⁹. 7 impassibilis. p tali enī
claritate xp̄s post cenā Joh. p
vij. subleuatis oculis in celū di
xit. i. orauit pat⁹ vnit hora clai
fica filium tuū sp̄. in r̄surrectōe
q̄tuor dotib; corporis que tñ p⁹pe
in xp̄o nō s⁹rciūtur nomē dotū
cum sit sp̄sus. lic; ip̄e quatuor
h⁹at excellentissimē. Et sequitur
ut fili⁹ tu⁹ clari ficet te sup̄. in
mēbris. vnde statim addit Si
cut d⁹disti mihi potestātē om
nis carnis. ut omne q⁹ d⁹disti
ei d⁹t eis vitā etnā. Nec autē ē
vita eterna ut cognoscāt te so
lum xrum d⁹um a quem mis
isti ih̄sū xp̄m Sūt autē in tho.
Ideo quatuor dotes corporis.
q⁹ ad hoc q⁹ corpus sit p⁹fecte
s⁹bticū aīme nec eam impedi
at in operibus glorie quatuor
req̄rūtur. duo p̄tinēt ad sensū
a duo ad motū. Quo ad sensū
req̄rūtur vnū ut sit facile recep

tibile spiritū sensibiliū. 7 ad
hoc disponit claritas Alterz ut
non sit receptibile passionū ig
nobilū. ad q⁹ disponit ipassi
bilitas Quo ad motū duo req̄
rūtur. Vnū est ut per contrari
am inclinacōe; nō resistat suo
motū. ad quod disponit agili
tas. Aliud est ut corpa per que
mouetur nō resistant ei. ad q⁹
disponit subtilitas. ¶ Est ig⁹ e
o⁹ctauū gaudiū 7 p̄ma d⁹s. in
passibilitas. de qua dicitur. i.
Cor in. xv. Seminatur in cor
rupcōe resurget in incorrupcō
ne Et sc⁹z; Tho. di. xliij. Resul
tat ex virtute anime suū corp⁹
potent⁹ otinentis. ita ut a nullo
exteiori agēte valeat immutari
Et q̄uis corpa beatorū sint cō
posita ex contrarijs: tamē illa con
trarietas erit ad oīmodam eq̄
litate a concordia; reducta
Et differt illa ipassibilitas ab
ea. quā Adam in statu innocē
te habuit. a quā pueri in oīgi
nali d⁹cedētes habebūt. q⁹ im
passibilitas sanctorū erit non
posse pati id est nullo modo. a
nunq̄ posse pati. Sed Ade im
passibilitas fuit posse non pati
id est aliquo modo. a interm
q⁹ nō pccaret diuina potencia
eum ptegentē exteius Impal
sibilitas vro puerorū in l⁹bo
erit nihil pati. si tamen in ignē
picerētur: paterētur S; beati

etiā in inferno existētes nō pa-
 terētur **E**t est illud donū impassi-
 bilitatis in vno mai⁹ q̄ in alio
 quā ei⁹ ē maior in vno q̄ in alio
Causa ei⁹ ē dñūm anime sū-
 p corp⁹ qd̄ quidē causatur ex
 hoc q̄ fruatur aīa deo immobi-
 liter. vñ in eo qui pfect⁹ fruē-
 est maior impassibilitatis cā-
 huic doti associātur duo dona
 corpis q̄ pōit **A**nsel. li. de simili-
 tudib; vic; sanitas et vite lon-
 guitas. **E**t tñ addi pōt vic;
 cicatricū formositas **S**anita-
 te inq̄t pfecta hic carem⁹ a pri-
 ma natiuitatis die esurim⁹ fiti-
 m⁹ ac. hic vn⁹ claud⁹. alter
 scabiosus ac. **Q**uibus dā tñ de
 liminē medicamentis ne sūma
 hic sit miseria **I**n futuro aut sū-
 ma sanitas est de q̄ ps. **S**al⁹
 iustoz a dño. **S**i dicis vñ di-
 q; san⁹ sum **R.** **A**nsel. **Q**uid di-
 cis o hō tā gais fuste. et clama-
 bis. teq; deceptū q̄ruleris.
Ibi et longuitas vite est quā h̄
 null⁹ pfecte h; moritur⁹ q̄ tñ
 libet viuat diut⁹ somnū sibi
 esse videt⁹ q̄ vixit cū moritur
f **h**ec de **A**nsel. **D**e cicatricib;
 dicit th. di. xliij. m. iij. **C**ica-
 trices inq̄t vulnez nō erūt in
 sc̄is nec in xpo fuerūt. inq̄tū ipoz
 tāt aliquē defectū. s; inq̄tum
 sunt siḡ ostātiss̄e virtutis qua
 passi sunt sc̄i p iustitia et fide.
 ut ex hoc et ip̄ et alijs gaudiū

crescat. vñ de di. aug⁹. li. xxiij.
 de ciui. dei. **N**escio quō sic affi-
 cim⁹ amore mat̄iz btōz. ut ve-
 lim⁹ in illo regno in eoz cor-
 pib; videre vulnez cicatrices
 q̄ p xp̄i noie ptulerūt. et fortas-
 se videbim⁹. nō ei⁹ deformitas
 in eis s; dignitas ē qd̄a. q̄uis in
 corpore nō corpis s; virtutis pul-
 chritudo refulgeat. nec tam si
 aliq̄ mat̄rib; ap̄putata et abla-
 ta sūt mēbra sine ip̄ mēbris
 erūt in resurrectione mortuoz
 quib; dictū est capill⁹ capiti⁹
 eius nō peribit. **Q**uoniam ex
 trinsecū gaudiū p̄cipale ē se-
 cūda dos s̄btilitatis. de qua. i.
Cor. xv. **S**emiat̄ur corp⁹ aīa
 le. surg; corp⁹ sp̄uale id ē sp̄ūi
 simile. **h**ec dos ē q̄ aufert sc̄dm
 th. grossitiē corpis cātam ex
 oppositiōe elemētaliū q̄litarum
Est aut duplex s̄btilitas. vna
 ex raritate p̄tū stātū nō p̄m-
 que. et ex tali subtilitate effi-
 tur corpus facile diuisibile et
 h̄c nō est in corpib; ḡlof̄ **A**lia
 ē ex pfecta victoria forme sup
 materiā. et h̄mōi subtilitatis ē
 v̄nire **E**t sic celū ē s̄btilē. et cor-
 pa btōz sic erūt s̄btalia **E**st ei⁹
 s̄btilē in p̄posito qd̄ est facile pe-
 netratiuū alter⁹. vñ corpib; btōz
 cedēt absq; vlla difficul-
 tate et resistētia quolib; corpa
 non gloriata. ut di. wil. de
 vniūso li. i. c. quāq; p̄io huic

doti corrueret apte fortitudo cor
poralis opposita ihecillitati de q
b? Ansel. i li. de simili. sic di. For
titudō nra hic a bestijs supatur
h̄m̄ vita futuā n̄l resistere pote
rit qn̄ moueat. a si uolueit euez
tat. nec in hoc pl? laborabūt q̄
ocul? mouēdo sese Cū em̄ āgel
similes erim? nequaq̄ innois
fortitudis ezim? S; fortassis q̄
ris ad quid illa fortitudo p̄deit
cum. p̄tūc nihil sit in quo viēs
exercere possim?. Quia hoc dicit
paucā nobiscū qd̄ in h̄mōi ha
beat vsus hūanus attēdit. Attē
dat et videbit. qz non sp̄ de om̄
bus q̄ h̄emus. h̄ q̄ nos h̄re spa
mus non parz gaudemus a q̄h
actu vtim̄. Sic vrbi grā ipso
visu ptate aliq̄n vtim̄ nō i eaz
p̄sentia rez tm̄ et ita de multis
in hūc modū. Sicut tūc de hac
q̄ nūc fortitudie agit̄ erit. So
la nāqz eius possessio grata no
bis erit a exultacō grādis. lic; i
actu nequaq̄ sit necessaia nob̄
cūctis ut dictū est in suo statu
oueient collocatis. hoc eadē que
stio si aut de velocitate a de ali
quabūtudis pte mouetur. hac
solucōe si non ap̄cōre soluatur
Sic igz iust? fortis erit. ut eti
am si velit terram omouere pos
sit hoc de Ansel. S; dubitat̄
v. corp? gloriofū sit palpabile
Be. thō. qz sic di. xliij. vñ Joh.
xx. xps ait palpate a videte cū

resurrexiss; Et tñ nōnd q̄ pal
pabile d̄r aliq̄s corp? ex duobz
sc; qz h; qualit ates q̄b? natus
est immutai sensus tactū. calo
re. frigore et. ut h; aer. ignis.
et h̄mōi Et ex hoc qz resistit tā
genti. sic terra aqua et cōposita
plura. Sed tangibile d̄r h̄m̄ qz
h; resistē tangenti. vñ aer non
est palpabil? qz nō resistit tan
gēt. h̄ nec tāgibilis. Et nec cor
pora celestia sūt tangibilia nec
palpabilia. vñ gre. di. Corru
pi necesse est ōne qd̄ palpatur
Corp? ergo gloriofū h; ex sua
natura qualitates suas. q̄ natē
sūt immutae tactū S; tñ qz cor
p? ē oīno sbiectū spūi: in pote
state ei? ē ut h̄m̄ eas immut; ta
ctū vel non immut; Similit̄ eci
am cū scdm̄ naturā cōpetat sibi
ut resistat cui lib; alteri corpori
trāsēūt. ita qz non possit eē cum
eo simul in eodē loco. h̄ miracu
lose hoc pōt d̄ma virtute ōnge
re ad nutum iph? qz sit cū alio
corpe i eodē loco. a sic non resi
stet ei trāsēūt. vñ h̄m̄ naturā su
am palpabile ē corp? gloriofū
h; ex virtute supnatuāli hoc em̄
ei opetit. ut cū nō vult: nō palpe
tur a corpe non gloriofo. vñ de
gre. dicit dñs palpādā carnez
p̄buit. quā clauē ianuis intro
dixit. ut p̄fecto ōndēt pt? r̄fuz
rectionem corpus suum esse. a
iusdē nature a alteri? glorie

Qualitates tam tangibiles in corpibus; gloriosas licet non sint reducte ad medium rei secundum; eque distantia ab extremis accepta tamen sunt reducte ad medium propter communitatem secundum; quod optime operatur in omni humana in singulis partibus. Et ideo tactus illos corporum est delectabilissimus. quod potest a sepe delectatur inveniendi. et tristatur in excessu. hinc de thoma. **D**ecimum extrinsecum gaudium est tertium deus vicis; agilitas. de qua apostolus. **1. Cor. xv.** Seminatur in infirmitate resurgit in virtute gloria. id est mobile et vivum. Est autem agilitatis deus secundum thoma. di. xliij. perfectio superaddita corpori quam corpus gloriosum est omnino subiectum anime gloriificate non solum ut nihil in eo sit quod resistat voluntati spiritus. quod etiam hoc fuit in corpore adam. Sed etiam ut sit in eo aliqua perfectio effluens ab anima gloriificate in corpore per quam abilitetur ad predictam subiectionem; ut sic corpus sit expeditum et abile ad obediendum spiritui in omnibus motibus et accionibus. unde sic nunc datur natura volentibus animalibus instrumenta diuise dispositionis in figura et quantitate. Ita deus dabit corporibus secundum aliquam dispositionem aliam quam motu habent. non quidem in figura et quantitate sed in proprietate et sic quod dicitur agilitas hinc de thoma. **D**ubitatur primo

utrum bene corporaliter aliquando moueantur se. ibidem quod sic. Corpora inquit gloriosa aliquando moueri est necessarium ponere. quod a ipsum corpus christi est motum in ascensione et similiter corpora sanctorum quod de terra resurgunt ad celum empirium ascendent. Sed etiam postquam celos ascenderunt verisimile est quod aliquando moueantur per libitum sue voluntatis. ut illud quod habet in virtute actu exercetes divina; sapientia; commendabile ostendat virtutem enim procedens in actus exercitium potentior et perfectior apparet. quia actus manifestat potentiam. Et ut est visus eorum refertur pulchritudine creaturarum diuisarum in omnibus; sapientia dei eminenter relucebit. **D**ubitatur secundo utrum anime gloriificate moueant corpora sua motu non organico. **R.** Durandum in. iij. quod non. si motu progressivo non ei mouebit totum corpus suum simul. quemadmodum graue mouetur totum simul deorsum et leue totum simul sursum. Non est quod secundum; secundum in anima post resurrectionem; non est aliqua noua virtus ad mouendum propter illam quam habuit in corpore viuens. **D**ubitatur tertio an in instanti anima partitue moueat corpus gloriificatum. **R.** thoma. quod non. si in tempore imperceptibili. wil. dicit ubi super quod gloriificatus homo potest in ictu oculi distans moueri amplius quam

per mille milia miliaioꝝ. ⁊ pro
bat ibidē vñ aug⁹. etiā dicit p
tinus vbi vlet spūs: erit ⁊ cor
pus. **S**imile ē iā de aīo p yma
gīnā cōem. q̄ de roma ymagīa
ta in tpe impceptibili ymagīa
nari potest parisi⁹. **V**erūptā
melior aīma sic habebit corp⁹
pfecti⁹. Ita etiā moueri potest
velotius. **S**ed modo corpa nra
sūt tarda. **T**ū quia elementum
terre in nobis mouet deorsū et
leue sursum ⁊ sic de alijs. **T**ū etiā
q̄tia appetitus mouendi in no
bis sunt inter d̄ cōnrii ut sensua
litas mouet cōtra racōē; de hoc
dono dī. **A**nse. li. de similitudi
nib; nūc p̄ti agiles sum⁹. sed in
hoc etiā a passerib; supam. **S**;
tūc sicut angeli a celo ad terrā
dicto celerit⁹ mouebimur. vidē
enim quāta celeritate per ange
lū homo a abacuck delatus sit
danieli a iudea in caldeam. par
erit velocitas quibus pmissa ē
equalitas. **S**i enim resurrectō
in ictu oculi fiet: sic ⁊ nra opera
tio fieri potest cū corruptibile i
duerit incorruptōnem. **S**icut
enim velocissime radius solaris
ab oriente fertur in occidentē. ⁊
oculi visus a terra in celū. **S**ic
aīm⁹ cū corpore quo vluet hxc
anse. **H**ic etiā dōti appropria
tur corporis libertas. de qua id
ibidē dicit: lib est qui cogi nō
potest ad ea q̄ nolit. nec ab eo

quod velit. **S**ed hoc nullus in
tegre hic habet; sed in futuro be
atus. **Q**uicūq; certe angelis si
milis efficitur. eoz libertate; ha
bebit. **E**t sic in angelis non est
instrumētum qd̄ obfist; ac im
pediat. aut constringat p̄ velle
suo cum oia penetrēt sic ⁊ xp̄s
clauso p̄dit sepulchro q̄ hostio
clauso discipulis apparuit. cui
xp̄o similes erim⁹. **I**n illa ei vi
ta si long⁹ fuerit: nihil paciatur
ab eo qd̄ nolit. sed agere p̄mit
tetur quecūq; voluerit hxc ille.
Undecimū extrinsecū gaudi
um ē quarta dōs dicta claritas
de qua. i. **C**orin. xv. **S**emiat
in ignobilitate. surg; in gloria
quod ad claritatem pertinet. **E**t
Math. xiiij. **F**ulgebunt iusti sic
sol i regno p̄ris mei hxc claritas
erit intrinseca corpi glorio. ⁊ cau
sabitur ex redūdātia aīe ad cor
pus. **E**t scō; q̄ anima fuerit ma
ioris claritatis in luce glorie. ⁊
fructōne b̄tifica. **S**im hoc pl⁹ cor
pus ei⁹ clarificabitur. idō. i. cor.
xv. d̄. **S**tella differt a stella in
claitate. ita ⁊ resurrectō mortu
oz. ⁊ ita in corpe glorio cog
nosctur gloria aīe sic in vitro
cognoscat color corporis qd̄ cōti
netur i vase vitreo. ut dī. gre. su
p̄ illō **J**ob non adequabitur ei
aurum vel vitrum hxc de **T**ho.
Etia pt; q̄ corpa glorio sa erit
p̄ua ut vitrum ⁊ clara ut aur⁹

Sunt enim nunc duo quae causant in nostro corpore obscuritatem. scilicet materiae impuritas. et luminis paucitas. huius utrumque tollitur. et claritas dabitur perspicua et fulgida.

Sed dubitares primo. Erunt ne omnes partes corporis eque in claritate et colore. **R**espondeo secundum thomam. di. xliij. in. iij. q. non. q. corporis gloria non tollit naturam huius praesentem. unde color qui debetur corpori ex natura sua remanebit in eo si super addatur claritas ex gloria anime. Sic etiam videmus corpora colorata ex sui naturae splendore solis resplendere. vel ex aliquo extrinseca vel intrinseca. Et sic claritas glorie reducat ab anima spiritus per claritatem in corpore secundum suum modum et est in alio modo quam sit in anima: ita in quolibet parte corporis reducatur secundum suum modum. unde non est inconveniens quod diversae partes habeant diversimode claritatem scilicet quod sunt diversimode dispositae ex sua natura ad ipsam. una enim pars habet maiorem dispositionem ad claritatem quam alia. sic oculi quam manus. et spiritus quam ossa et humores quam caro vel neru.

Dubitatur secundo an claritas corporum gloriosorum visum offendat sic hic radius solis. **R**espondeo non. non est. quod sic corpus gloriosum non potest pati aliquam passionem naturae sed passionem anime id est receptionem convenientis solis.

Ita ex proprietate glorie non agitur

nisi actione anime sed secundum hoc magis delectat offendit autem in quantum agit actione naturae in quantum agit calefaciendo et dissolvendo organum visus et disgregando spiritus.

Et ideo claritas gloriosae corporis licet excedat claritatem solis tamen de sui natura non offendit visum sed demulcet propter quod claritas illa operatur claritati iaspidis.

Apostolus. **x**. Dubitatur. iij. an in parte corporis gloriosae sit videtur vel non videtur. **R**espondeo idem quod sic. quod claritas potest ex imperio voluntatis cui subdatur: unde in parte anime glorificate est quod videtur vel non videtur. sic et quolibet actione corporis in anime parte erit. alias non esset corpus gloriosum instrumentum summe obediens principali agenti.

Capitulum. viij.

Dodecimum gaudium extrinsecum est aureolarum et fructuum datio quae habetur circa animam et corpora beata. sicut paschalia in matrimonio.

Nobis non dicitur secundum thomam. et alios in. iij. di. xlix. q. differunt aurea aureola et fructus. **R**espondeo aurea est gaudium quod de deo immediate habet anima in superioribus viribus scilicet de visione dei clara. de fructu est certitudie tenentis. quae tria sequuntur gaudium anime. et illud est aurea. Auream hanc meremur hic per quodcumque certamen cuiuscumque temptationis quam ex

Decimū

Preceptum

caritate vincimus s̄m illd̄ Apo-
stoli n̄o coronatur n̄ q̄ legit̄
me c̄tauer̄it. Aureola v̄o ē aie
gaudiū de opibz a se factis. q̄ ha-
bēt rōnē victorie excellentis x̄for-
mie facta. vel sic. Est p̄miū de opi-
b̄ p̄fectōnis quibz homo max-
ime x̄p̄o confortatur s̄m p̄fctā; vi-
ctoria. Et h̄ac aureolā merem̄
ā martirio. aut doct̄ina. ā vir-
ginitate. **F**ruct̄ aut̄ ē gaudiū
et delectatio de sp̄uali exercicio in sp̄-
nente delectationes p̄serti vene-
reas. et h̄uc memur. aut cōtinen-
cia cōiugali. ā viduali. ā virgi-
nali ex q̄bz p̄; q̄ tā aurea q̄ au-
reola sunt p̄ncipalit̄ i aia. **S**z
sicut ex gaudio eēntialis p̄mij
q̄d ē aurea de deo imediate h̄iti
redūdat. fluit. et catur. i corp̄
beati quid̄ de cor qui est gloria
corpis seu dos corporis qua dru-
plex. de quibz dictū est. Sic eti-
am ex gaudio aureole resultat
aliquis de cor in corpus rep̄sen-
tatiuus sp̄alis triūphi. de quo
gaudet anima. ut p̄dicatoris i
ore. virginis i illa pte. martir̄
i cicatrice. vel in alia pte corporis
sc̄dm gen̄ martir̄ij. Ita ut sta-
tū ex aspectu corporis sciatur qua-
lis quisqz fuit. martir. ā virgo
ā doct̄or. seu p̄dicator. Ex q̄bz p̄;
q̄ aurea est gaudiū de deo.
Aureola de triumpho excellen-
ti. Et fructus est gaudiū et de-
lectatio de exercicio spirituali

Capitulū

Octauum

pt̄; etiā q̄ sic aurea est p̄ncipa-
lit̄ in aima. et secūdaio in corpe
p̄ redūctiā. Et sic due sūt quo-
dāmo auree sic eē due sūt auē-
ole de eadē victoria. vna i aima
alia in corpe p̄ redūctiā. pt̄;
etiā terciō q̄ q̄ op̄ meritorū
duo h̄; bona. vñ q̄ ex caritate
fit. Aliud q̄ excellenter fit et vi-
ctoriose. puta martirū et. Id
circo etiā duplex premiū h̄bit.
Aureā p̄t̄ p̄mū et aureolam
p̄t̄ secūdu. **T**ñ p̄mū cor r̄ndes
merito rācōe caritatis q̄ tuncū
q̄ sit parū; ē maius quolibet
p̄mō respōdente acturōne sui
generis. et idō aureola diminu-
tiue dicitur respectu auree. dz
aut̄ aureola diminutiue ab aurea
Nam eēntiale premiū dz aurea
sive corona. **T**um quia datur
victoribz; et victorie d̄betur co-
rona. vñ Job. vii. Milicia est
vita h̄ois super terrā. **T**ū etiam
q̄ p̄ ipsum homo efficitur p̄ti-
ceps d̄mitatis. et p̄ oīs regie
potestatis s̄m illd̄ **Ap̄c. v. Fe-**
cistinos deo n̄ro regnū et sacer-
dotes. **D**ubitatur p̄mō vñ h̄ea-
tur q̄ tres sūt aureole. **R.** q̄ ex
glo. ordinaris et sc̄oz dictis
de virgīnū pt̄; sup illud ysa. lx.
vi. h̄c dicit deus eunuchis et.
Dabo eis nomē melius a filiis
et filiabz; glo. meli? nomē p̄p̄am
gl̄iam excellentēqz significat. s̄
p̄ eunuchos qui se castrauerūt

ppter regnū celoz virgines de
 figntur. Et s̄r isto exo. xxv.
Faties alterā coronā aureolā
 glō. Corona p̄tin; virgimib;.
 Ad hāc etiā coronā p̄tin; cāt
 cū nouū. qđ virgines tm̄ coram
 agno cōtinūt. 7 q̄ sequūt ag
 nū q̄cūq; ierit **D**e martiz p̄t;
 p̄r aug. li. de scā virgitate di.
Remo q̄tū puto aufus fuit p̄
 ferre virgitatē martirio. h̄ vir
 gitati dētur. ergo martirio **D**e
 doctoz pat; sup illud **Eph. i.**
Sciatis q̄ sit supeminēs ma
 gntudo virtutis ei9. di. glō.
Cremētū habebūt doctozes s̄a
 eti vltra id qđ alij omunif ha
 bebūt **D**ubitat̄ secūdo **C**ur tm̄
 tres sint aureole. vic; martiz.
 virgimū. 7 doctoz. s̄. prio qz
 tm̄ tria sunt opa excellentissā
 triū potētiar. nam excellētissi
 mū op̄ rōnalis ē veritatis p̄di
 cacō. cōcupiscibil' obfua cō viz
 gitatis. 7 irascibil' p̄fessio mor
 tis **S**ecūdo qz tm̄ tres sunt ho
 stes q̄s excellētissimē vicere pos
 sum? viz mūd? . caro. demoia.
 mātires vincūt mūdū. virgines
 carnē. 7 p̄dicatores demones
 i cordib; suis a alioz. **T**er
 cō qz xp̄o i opib; trib; p̄fectis
 sine oformam̄ **I**n predicacōe
In puritate a martirio. **D**ubi
 tatur tercō q̄ aureolaz sit p̄fe
 ctioz s̄. th. di. xlix. **S**implici
 ter inter tres aureolas. marti

rū ē potioz qz pugna martirij
 ē fortioz s̄m seipaz a vlxmētū
 us affligēs **E**t s̄m p̄. de pa. ibi
 dē **P**t9 hoc aureola doctoz. ut
 p̄t; in cathalogo scōz qz etiā
 eccia i letanijs p̄fert martires
 doctozib; 7 doctozes virgibus
 put etiā th. allegat **T**n̄ q̄tū
 ad aliqđ tres aureole habet se
 fic excedētes 7 excesse. p̄reemi
 net eni s̄m aliqđ aureola vir
 gimū alijs inq̄ tum pugna car
 nis ē piculofioz 7 e vicino sed
 nō sic ē de martirio a de doctri
 na. p̄emin; etiā aureola docto
 rū alijs. qz pugna doctoz ver
 satur circa intelligibilia de q̄
 apls **Eph. vi.** non est nobis
 colluctacō aduersus carnē a
 sāguinē h̄ adūsus p̄tates 7c.
 alie vro sunt circa passiones
 sēhibiles. **D**ubitat̄. iij. an d̄ra
 fit inter aureolā a palmā. s̄.
 qz sic qz aureola ē p̄miū accide
 tale. non qđlib; h̄ p̄miū cor
 respōdes pugne vl victoie p̄
 cellenti **S**; palma ē p̄miū acci
 detale qđ nec radici vic; caita
 ti nec op̄ p̄cellētū dēbetur h̄ vo
 lūtati quā palmā martirij mā
 tin? h; a d̄nicus qui auidē dēfi
 derauerūt martiriū. nec tamē
 actū martirij habuerūt. **D**u
 bitatur q̄nto in sp̄ali de aureo
 la martiz **Q**ue exigatur ad hoc
 qz aliqđ aureolā martiz p̄rie
 dca; h̄at s̄. s̄m th. a p̄. pa.

q̄ tria necessaria sunt vic; pena
 causa. a voluntas. p̄exigitur tñ
 caritas in omni hñte aureola;
Primū ergo ē p̄a non q̄cūq; s; h
 mortis. ut opt; recepta. Ex q̄
 pt; primo q̄ nō d̄tur aureola
 martir; obedientib; solū. lic; in
 eis vsq; ec̄. ad mortē mactetur
 p̄pria voluntas. **S**ecūdo q̄ nec
 paupib; solū q̄ uis moriantur
 mūdo. **T**ercō q̄ nec penitētib;
 lic; carnē suā crucifigāt. **Q**uarto
 nec martirū solū ficientib; ut
 martino ⁊ dñico. **Q**uinto nec Jo
 hāni euāgeliste lic; in olei colū
 um feruentis missus sit. nō mor
 tu? **S**exto nec pueis in camio
 ignis q̄ illesi exiuerūt. **N**ec sep
 t̄io siluestro ⁊ athanasio licet
 magnā p̄secucōem sint passi.
S; tñ q̄lib; xp̄ian? q̄ in carita
 te moitur p̄ obediētā vel volū
 tatē h; moriendi p̄ xp̄o vel q̄
 cūq; aliud op? facit bonū. de ta
 li h̄bit ic̄lo sp̄ale p̄mū ⁊ gau
 diū. s; nō ōne tale meretur dici
 aureola. **E**xēpli gr̄a p̄fecti pau
 peres voluntarij h̄bunt iudicia
 riā ptātem. ⁊ sic carnis macera
 cō aliud sp̄ale gaudiū. ⁊ sic in
 tellige de alijs. **S**imile ec̄. intel
 lige de alijs opib; s; in th̄o. p̄mo
 interdū pl? de aurea q̄s mereri
 p̄t in talib;. ut post dicitur.
Nec octauo lucretia. q̄ seipsā i
 t̄fecit pagana. **N**ec nono sene
 ca qui p̄t se ut tolerabiliorē

mortē habet; ap̄cōnem venaz
 in balneo elegit p̄tē q̄d scūlus
 ut refert gre. iij. dya. occidēd?
 ⁊ op̄cōe sibi de morte eligē da
 data nulla; eligē voluit. s; illā
 dixit se toleratur quā deus p
 mitter; quē tamen deus a mor
 te eripuit. **S**ed martir; aure
 olā h̄bēt. primo quedam que
 se ne corrūperentur femine sub
 merferūt quia sp̄ali instinctu
 spūssancti hoc fecerūt ut lib ro
 primo de ciu. dei refert Aug?.
Similit̄ sampson ead̄ de causa
Itē beatus Petrus q̄ sibi mortē
 elegit euerb; pedibus crucifigi
 non p̄tē se s; propter xp̄i h̄rez;
 nec refert vtz mors statim an
 postea sequatur. dum tam p̄tē
 illud causetur vel acceleretur.
Vnde mortui in carcere ⁊ in sta
 bulis. ut marcellus papa. **I**tē
 mortui in exilio martires sūt q̄
 h̄mōi mortē; in eis accelerasse
 presumuntur. **S**ecundum
 q̄d ad martirū requiritur est
 causa. q̄ enim m̄tir testis est
 in causa fidei. p̄ ec̄cia vel p̄ quo
 cūq; articulo fidei. vel iure eccle
 sie. aut pro quacumq; virtute
 infusa. quia virtutibus de sp̄o
 satur ecclesia xp̄o. quicumq;
 sic moritur martir est. vnde io
 hānes baptista pro veritate
 predicacōnis. **A**gnes pro vir
 tute castitatis. ⁊ **T**homas can
 tuariēsis pro iuribus ecclesie:

occisi taliter. matres sūt. **S**icut
 ter tā mīr q̄ filius i vtero ei? si
 ab infideli i vtero lederetur in
 odiū fidei. q̄n vtrūq; vel alter
 mori otinger; **S**imiliter quī
 vuln? nō letale susciper; .7 per
 negligētā q̄ nō ess; mōrle pec
 catū mōreretur in vulnere ne
 glecto **S**imilit̄ q̄ pot; vllēt
 occidi q̄ mēdaciū dicere qd̄
 cūq; peccādo **S**imilit̄ q̄ cruce
 sigti in bello hostiū xp̄i ppter
 xp̄m suscepto pugnādo peūt.
 martires sūt. qz non se h̄ xp̄m
 defendūt .7 eccl̄az. a sic moriū
 tur. vñ mortē nō fugiūt h̄ eli
 gūt. **S**imiliter si q̄s ppter bo
 nū omune non relatiū ad xp̄m
 sustiner; mortē aureolaz non
 mereret. h̄ si hoc refrāt ad cri
 stū aureolā merebitur. a mar
 tir eit utpote si rēpublicā defen
 dat ab hostiū ipugnacōe. q̄ si
 dē xp̄i corūpere molūtur a
 i tali defensiōe mortē sustinēt
Tercō requiritur volūtas. vñ q̄
 dormiēdo occideretur. nūq̄ p
 us volūtatē ad mātiriū hita i
 uitus occideretur. a fugiēs a
 se defendēs inuit; occideret;
 mātir nō ess; n̄ fier; ut p̄us di
 ctū ē de cruce sigtis. ppter qd̄
Mauriti? cū socijs suis arma
 picat. ut fier; martir. **I**nnocē
 tes etiā non pfectā rōnes; aure
 ole h̄nt. nisi ut qd̄ a tenēt vsuf
 racōnis in eis miraculose fueit

Amelent?

Sicut a de Iohē baptista in
 vtero pbabile est. **¶** Dubita
 tur. vi. q̄b? debeat aureola
 virginū s; . fm th̄o. vbi p̄r; q̄
 h̄ntib; tria. **P**rio in exp̄tiam
 h̄ntib? venere voluptatis vo
 lūtate hoc eligētib; a finalit̄ i
 simili pposito pscuerantib; s; p
 tamē p̄supponitur caritas q̄ ē
 auree merito. vñ pt; q̄ dēcē
 sunt genera hōim. virginū au
 reola carētū fm th̄o. i quarto
Prio frigidi .7 eunuchi q̄ volū
 tatē habēt ducēdi coniugē si pos
 sēt. vñ **A**ug. 9. li. de scā virgita
 te **¶** Quib; ip̄m virile mēbz de
 bilitatur ut generare non pos
 sint non sunt eunuchi. sufficit
 tñ q̄ xp̄iani fuerit. .7 dē p̄cep
 ta custodiūt eo tñ pposito sūt
 ut coniuges si possent h̄rent con
 gatis fidelib; adq̄ri **S**ecūdo
 q̄ solū ad temp9 quo mtr̄ b̄nt
 m̄rimoniū cōtinere pponunt
 a sic decedūt nō mutato ppo
 sito **T**ercō qui primo pponūt
 p̄petue continere. attñ postea
 mutātur in pposito: .7 sic dece
 dūt. **¶** Quarto q̄ in veteri testa. viz
 gimitatē suauerūt adulti: sine
 sp̄ali instmētū sp̄ū sancti **¶** Quī
 to violēter oppressa. a osetiēs
 delib̄ate stati **S**exto in exp̄tes
 venere voluptatis cū pposito
 p̄petue castitatis i mōrli dece
 dēt. q̄ sunt vere fatue virgie
Septio infidelis vel fidelis

nil cogitans de virginitate vel cōiugio vel incōtinentia et sic dece-
des Octauo baptizati infantes
an vsu rōis decedētes. Nono in
fantes an baptismū decedētes.

Si q̄reres nunq̄d i corrupti
aureolā nō merētes et i caritate
decedētes sp̄ale gaudiū hēbunt
de inocētia corrupcōis s̄. thō.
i. iij. q̄ sic et si nō p̄posuerūt per
petuo huare. Sic a inocētes q̄
peccare potuerūt. de inocētia
sp̄alit̄ gaudebūt. s̄ illis gaudi
um nō ē aureola.

Decio quī
moros̄ delectācōibz pleno osensu
et delib̄ato imorātes sine tactu
virili p̄po motu animi vel ec̄. cor
pis i vigilia ad pollucōnem vel
ad filiez expiēciā veneree wlu
ptatis p̄grediuntur etiā saluis
h̄gculis corp̄ee integritatis de q̄

Sūt etiā lex ḡna
hōim q̄ vrā aureolā virginitatis
possidebūt. Primo b̄ssia maia
virgo v̄gmū. q̄ ut thō. dicit q̄
uis nō habuit puḡnā p̄ tēpta
cōez q̄ fit a carne: habuit tamē
puḡnā q̄ fit p̄ tēptacōez ab ho
ste. q̄ nec etiā ip̄m x̄pm reueit̄
tēptare fuit. ut pt̄ math. iij.

Secūdo in expte venerea wlu
ptate in vigilia cū p̄posito pe
tue otinēdi. Tercō in expte venēa
wluptate cū p̄posito in̄rupto
de otinēdo. de quo finalit̄ peni
tuerūt. Q̄to q̄ in vterī testam̄
to ex d̄mo in̄stinctu virginitate;

fuauerūt. Sic creditur de Jere
mia. ezechiele. et helya. quozū
ouugia nō legūtur. Q̄nto vi opp̄
se q̄ in venereā wluptatē nūq̄
osensert̄ delib̄ate. Quia cuius
p̄ncipiū ē tōlit̄ ex. non est ordi
nabile a rōne v̄n delectācō q̄ ē cū
seminis emissioe virginitate; nō
tollit̄ in somno sc̄a. Similis rō
est de mulieribz que d̄z mētē
ā in ebetate. ā amentes a viris
cognoscūtur. n̄ forte hac intē
cōe d̄z mētē ierit ut a viro cog
noscat̄ur. Et eadē rōne ille q̄ vi
gilates p̄ violētā corrup̄tur
siue ab hōie. siue a demō ē in cu
to. s̄ q̄ tum p̄nt̄ im̄tatur ut cō
suent̄ corp̄a corrupcōe aime
vel saltē mētē a osensu. a siue p̄
fide. siue p̄ q̄cūqz aliacā violen
ter corrup̄atur virginitate nō p
dūt. **S**i p̄ fide hoc q̄s sustine
at: erit meritorium. et ad gen?
martiriū pt̄nebit. vnde Lucia
dixit. Si mē inuitā violari fece
ris: mibi castitas duplicabitur
ad coronā. nō q̄ habeat duas
virginitatis aureolas. s̄ q̄ du
plex p̄mū reportabit. vnū p̄
virginitate custodita. Aliud p̄
iniuria quā passa est. dato etiā
q̄ talis violent̄ oppressa occipi
at nec ex hoc meritum virgini
tatis pdit. nec tamen m̄ri x̄pi
eq̄bitur. in q̄ fuit cū integrita
te mentis. etiam integritas car
nis. Omnia sunt Tho. v̄rba.

Sexto frigidī a eunuchi vo-
lūtate hñtes icorruptōe; pe-
tuā seruādi. etiā si facultas ad
essj coeūdi. fatiūt enī de necita-
k te virtutē. **¶** Dubitatur septi-
mo quib; aureola doctorū de-
beat. **Rñ.** s̄m th. 7 p. pa. vbi
pri. q̄ hñtib; tria. **Priō** q̄ actu
docuerūt. **Secūdo** q̄ ex officio
docuerūt vel missi. **Tercō** qui do-
cuerūt publice a reā intēcoe pti-
nētia ad salutē. p q̄ dyabol⁹ a
cordib; hñim expugnatur sic
quibusdā spūalib; armis. de
quib; .ij. cor. x. **Arma** milicie
nrē nō sūt carnalia s̄ spūalia.
necario tñ caritas p̄erigitur
ex q̄ pcedat doct̄rma. p̄t̄ pri-
mū: plati q̄ tūcū q; magni nō
hēbunt aureolā. q̄ nunq̄ actu
docuerūt. lic; hitu latissimi fue-
rit. nō enī habitui s̄ actui de-
betur aureola doctorū. **¶** Simili-
ter non hēbūt plati. quib; ex
officio doctorū op̄ter; p̄dicacē
qui nō p̄dicauerūt q; pugnā-
ti dētur s̄m illd. i. thi. ij. nō co-
ronabitur n̄ q̄ legitīe c̄taue-
rit. **¶** Similiter nec plati nec alij q̄
solū in p̄uato. nō publice docu-
erūt actu aureolā hēbūt p̄pter
carētiā secūdi. mulieres nō ha-
bēt nec viri q̄ nō sunt missi
legitīe ad docēdū. nec frat̄ne
correctōi p̄uate dēbetur. p̄pter
tercij carētiā non hēbūt aduo-
cati aduocātes nec medici nec

phi suas artes docentes. p̄mo
nec thxologis phiā; docētib;
n̄ vtātur ad d̄clamacōne; thxo-
logie. ut paul⁹ interdū fecit a
Jeromim⁹. 7 alij nec thxolog⁹
ex officio p̄dicās sine in debito
sp. sc; p̄t̄ vanā glōria; vel q̄
verbū dei p̄t̄ lucrū tpale adul-
terās r̄cipit mercedē suā nūq̄
hēbit doctorū aureolā ec. si i ca-
ritate d̄cedat non ei penitētia
p̄t̄ recupare aureolā q; p̄itē-
tia non viuificat mortua opa
q̄ nūq̄ viua fuerūt. dicūtur autē
mortua. non solū sine caritate
fca. s̄ etiā sine intēcoe recta. a
quecūq; non fuerūt a p̄ncipio
meritoria. virgo tamē mēte so-
lū corrupta. penitēdo recupare
p̄t̄ aureolam q; mortificata
opa p̄ penitētiā reuiuiscūt id ē
q̄ viua fuerūt. 7 p̄ mōrle fuerūt
mortificata. **¶** Virginitas illi-
us q̄ mēte corrupta ē quo ad
integritatē carnis 7 q̄ ad pro-
positū cōtinendi viua fuit lic;
postmodū p̄ p̄positū coeūdi po-
tuit mortificai. **¶** Iso penitētia
reuiuiscere p̄t̄. **¶** Sic non ē de
p̄dicāte sp̄ ex inani glōria. vel
ex auaritia q; nunq̄ suus actus
bonus fuit. **¶** Sed doctorū aureo-
lā hēbūt predicātes 7 docē-
tes trib; modis sup̄ dictis. si
ue fuerit mgrī siue simplices
sacerdotes. siue plati siue non
prelati. siue docuerūt scripto.

siue vbo siue legēdo. siue p̄dicā
do. scripta em̄ cōponē q̄dā mo
do docēdi est. ⁊ nōnd q̄ docere
est op̄ caritatis ⁊ mie magnū.
l **D**ubitatur. viij. vtz in eadē
sp̄ vna aureola p̄mineat alte
ri. Et vtz vni? virgis aureola
sit nobilioz q̄ aureola virgis
alteri? ⁊ sic de m̄tirij ⁊ doctoz
aureolis. **R.** q̄ sic. vna ei fm̄ ex
cellētā act̄ p̄ quē h̄ pugnavit
nobilioz eit ut exēpli gra q̄ ac
bi? m̄tirū. a q̄ puioez virgi
nitatē vitādo occasiōes habu
it. Aut q̄ pluēs saluauit p̄dicā
do vl̄ frequēti? p̄dicauit nobi
lioze; h̄bit aureolā. Et rō ē qz
aureola sup̄oitur auree. **S;** au
rea est i vno maiora nobilioz
q̄ in alio. ut de doctib? patuit. ⁊
m patebit. ergo ⁊ aureola. **S;**
nōnd fm̄ th̄. q̄ quīs aliq̄s pos
sit puemē ad alti? vel iferi? vel
cōle meritū p̄mij sc; eētialis
p̄ radicē caritatis. habēdo solā;
volūtate; ad m̄tirū q̄ m̄tir
i actu mereatur p̄ m̄tirū: tū
nō m̄tirifatur nō viēt ad au
reolā n̄ pri? m̄tirifetur. Et sic
etiā est de alijs duab; aureolis
p̄for: m̄ie fm̄ th̄. sc̄ciens. Sc̄ciē
dū fm̄ eūdē q̄ meritū aureole
p̄t intēdi duplicit̄. vno mō
ex pte radicis sc; caritatis. alio
mō ex pte opis. Cōtigit em̄ ali
quos duos quoz vn? ex mino
ri caritate mai9 totūm m̄tirū

zih; vel magis p̄dicacōi iistat
Aut etiā magis se a delcācōib9
carnis elōgat. Intēsiōi ergo
meriti q̄ attenditur penes radi
cē. nō r̄nd; intēsiō aureole. **S;** in
tēsiō auree. **S;** intēsiōi meriti
q̄ ē ex ḡne act9: r̄nd; intēsiō
aureole. vñ p̄t eē q̄ aliq̄s mi
n? in m̄tirio meret̄ q̄tū ad el
fenciale p̄mū q̄ h̄bit p̄ m̄tir
io maiorem aureolam

Capitulū Nonūm.

Nunc dicēdū ē q̄ sunt a
fruct9 debiti b̄tis q̄bus
dā vel oib; de quo nōt
th̄. in. iij. di. xlix. **R.** fruct9 de
q̄ loq̄tur xp̄s Math. xiiij. ⁊ lu
viiij. quē diuidit i tēctimū sexa
gesimū ⁊ cētēsimū: ē q̄sdā pre
miū q̄d debetur h̄i ex hoc q̄ de
carnali vita in sp̄ualē t̄nsit ⁊ re
spōd; illi v̄tuti fruct9 p̄cipue q̄
h̄iez p̄cipue a s̄biectōe carnis
librat hoc aut facit otinencia so
la qz p̄ eā rep̄mūtur delcācōes
q̄ maxie gustū sp̄ualis dulcedi
m̄s ip̄dūt quē fruct9 suo noie
ip̄tat. nā p̄ delcācōes venēas
aia p̄cipue corpi s̄bditur adeo
ut in actu carnali fm̄ Jero. nec
sp̄s p̄phie corda p̄lx̄tar tan
git nec in illa delcācōe ē possibi
le aliq̄d intelligē ut p̄hus dicit
vii. Et h̄i. Et idō otinēcie magis
corespōd; fruct9 q̄ alteri v̄tu
ti. **M**uius autem fructus si
militudo sic accipitur. **fructus**

em ex semine cōfurgit **Fructū**
 autē fm hoc pōt p̄dire ex semi-
 ne. q̄ vī semētia est efficax ad
 ouertēdū humores terre in su-
 am naturā. Et q̄to hoc virtū ē
 efficacior et t̄ra ad hoc patior
 t̄nto fructū se q̄t v̄beior. Spi-
 rituale autē semen qd̄ in nob̄ se-
 miatur. ē verbū dei. v̄n q̄to ali-
 quī magis in sp̄tualitatē cō-
 uertitur. a carne r̄cedēs: t̄nto i-
 eo est maior fructū verbū dei.
 sc̄dm hoc iḡr fructū differt ab
 aureola q̄ aureola cōsistit in
 gaudio qd̄ habetur de opis p̄-
 fectōe. Sed fructū in gaudio
 qd̄ habetur de ipsa disposicōe
 op̄tis fm gradū sp̄tualitatis i-
 quē p̄ficiat ex semine verbū dei.
 v̄n sic aureola non d̄betur cui
 libet victorie. s̄ excellenti et cū
 hoc in materia excellētī. Ita fru-
 ctus suo mō q̄ importat delectā-
 tionē debitā p̄ otinētia a v̄be-
 mētū delectacōe. Ideo dabitur
 illi virtuti nō q̄ spreuit miores
 delectacōes sic gustū. puta ab-
 stinētie. s̄ dabit̄ illi q̄ spreuit
 maiores sc̄z v̄nereas sic otinē-
 tie et castitati. Alb. li. de q̄tuor
 coequis dicit. R̄d̄ sic videm⁹
 in officijs aḡculture. q̄ omne
 qd̄ fructū fert terra est s̄ t̄n cul-
 tor gustat et percipit ip̄m fru-
 ctū. Sic etiā t̄ra corpis nr̄i vel
 aīe fert fructū. sed aīa gustat
 ip̄m seu sp̄s. Est autē fructū p̄

prie q̄ gnatur ex ḡno cadete i
 terrā ad qd̄ viuificādū et fouē-
 dū et nutriendū habet t̄ra vir-
 tutē sic dictū est ei a principio
 germinet terra herbā virētem
 et faciētem semē iuxta genus
 suū. Continētia autē ē fm delectā-
 tiones carnis otinēdo illud ad
 qd̄ ptatē accipat p̄m? homo.
 et etiā accidēs otinentie qd̄ est
 virginitas nascitur nobiscū i
 agro corpis nr̄i ut facili⁹ exco-
 latur. v̄n q̄ fortitudo q̄ est cū
 cultū ext̄nsecū v̄l resistētā pas-
 sionū. et p̄cūmōia cū victū et
 iusticia circa ext̄nsecos actus
 q̄ oīa minorē laborem exigūt
 non est fructū de quo nūc loq̄-
 mur. s̄ cū v̄nerea q̄ magno
 indiget cultū. **Sed q̄reres**
 qui sunt gradus fructū. **Re-**
 lūc. viij. et math. xij. q̄ tres vi-
 delicet tricesim⁹. sexagesim⁹. et
 cētesim⁹ q̄ datur in patria q̄s
 triplex ḡdus cōtinēdi meruit
 in via. Cui⁹ rō est. q̄ p̄ conti-
 nētia cui fructū r̄ndet hō in
 quādā sp̄tualitatē adducitur
 carnalitate abiecta. Et idō fm
 diūfū modū sp̄tualitatis quē
 cōtinētia facit: diuersi fructū
 distinguūtur. Est em̄ quedā
 sp̄tualitas necessaria ad salutē
 Et qd̄ā sup̄habūdās. necessa-
 ria qd̄em sp̄tualitas em̄ hoc q̄
 rectitudo sp̄s ex delectacōe car-
 nis nō puertatur. qd̄ fit cum

aliq̄s fm̄ rē m̄ ordiē rōis vti^r
 delcābilib; carnis. et hxc ē spūa
 litas oīgator. **S**pūalitas ve
 ro sup̄ habūdās ē. p̄ quā hō ab
 hm̄ oī delcāciōib; carnis sp̄m̄
 suffocantib; oīno se abstrahit.
 s; hxc oīgit duplicat̄ v̄l r̄spctū
 solū p̄ntis a futuri t̄pis. et hxc ē
 spūalitas viduar. vel ē r̄spctū
 cuiuslibet t̄pis. p̄teriti. p̄ntis. et
 futuri. et hxc ē v̄gmū. **S**eruātī
 b; ergo oīnētīā oīgale datur
 ī p̄ria fructus tricesim; . vidua
 le sexagesim; . v̄gimalem cētē si
 mus. Cuius racō fm̄ th̄. a alb. .
 vbi sup̄ alligri pōt ex ip̄a natu
 ra nūeror. **T**ricenari; ei nume
 r; ex ductu ternari; ī denariū
 surgit. **E**st autē ternarius nume
 r; oīs rei p̄fectio ut dī p̄mo ce
 li. **E**t h; ī se p̄fectōe; quād oīb;
 cōmunē. sc; p̄ncipij. medij. et fi
 nis vñ cōueniēt oīgatis allig
 tur ternarius. ī q̄b; sup̄ obser
 uatiā decalogi quī p̄ denariū de
 signatur nō additur p̄fectio n̄
 cōmunis sine q̄ nō ē salus. **S**er
 uāt em̄ hom̄ oīgati denarium
 decalogi. et continēt se a tribus
 malis circūstācijs vic; a tpe ī
 debito. a p̄sona īdebita. et a cir
 cūstācia īdebita. **I**deo stipes
 cōtinentie eorū ramo triplici di
 latatus merito hēbit fructū tri
 cesimū. **S**exagenari; au
 tē numer; ex ductu senari; ī de
 nariū surgit seu catur. **E**t h; se

ad tricenariū ī duplici p̄portio
 ne. **I**deo circo sigt fructū vidualis
 cōtinentie. **Q**uia hxc oīn; p̄mo
 respectu oīmpsonar. **S**ecūdo
 contin; respectu oīs futuri t̄pi.
Et sic duplicat̄ excedit oīgales;
Ideo duplū fructū h; r̄spctū cō
 iugator. vic; sexagesimū. vel
 etiā viduis datur sexagesimū
 q̄. lx. cōponūtur ex denario et
 senario. vidue autē v̄re seruāt
 denariū p̄ceptorū. et cū hxc se
 nariū op̄er mie. **E**o q̄ nec mari
 tū futur; . nec natos ī futur; ha
 bēt p̄uidere. **E**t sic stipes decalo
 gi ī duplici ramo arborē cōiu
 gū excedit ideo sexagesimū fru
 ctū hēbit. **C**entenari; autē cō
 ueniēt r̄nd; v̄gimitati. q̄ denari
 us ex cui; ductu cētēari; surgit
 ē limes et t̄min; nūeror. similit̄
 v̄gimitas t; spūalitates limite;
 seu apicē q̄ ad eaz; n̄l de spūali
 addi pōt. **C**ont; ei virgo ab oī
 b; a q̄b; oīgati a vidue. **E**t cū
 hoc cōt; ēplici tpe. p̄fē. vic; p̄
 tēto. p̄nti et futūo. **I**deo nonage
 nari; virgib; datur. **S**; q̄ sup̄
 hoc votū emittūt oīnētie virgi
 nalis. vel saltē firmū p̄pōitū ad
 dūt sup̄ tā tpa; **I**deo cētēnai
 us eis merito datur quaz stipes
 est obfuaō decalogi. et rami de
 cuplices. **D**ubitatur h; p̄mo
 vtz aliq̄s de fructib; datur ī
 fantib; post baptisimū mortuis
 lx. alb. vbi prius q̄ non p̄prie

Fructus enim proprie debetur labo-
rati. Est autem infantum fructus mu-
neris potius quam usus vel laboris.
Sic si ager profert aliquid quod sponte
nascuntur ex beneficio solis tantum.
Solum iusticie pro populo laborat
quod ut super tactum est eorum in-
nocentia et integritas aliquid gau-
dium in patria dabit. **D**ubita-
tur secundo utrum binubis id est quod
secundario nuptiarum deatur fru-
ctus sexagesimus postquam continet
altero coniugum mortuo. **R**e. quod non
proprie secundum albam. et per pa. ubi pro-
pter continentiam vidualis a secundis
nuptiis abstinet. **C**. Dubitatur
tercio utrum isti qui nunquam in mat-
rimonio fuerunt nec virginitatem
servauerunt an fructum aliquem ha-
beant. **R**e. quod sic unde per pa. di. xxx.
ix. Sic ad aureolam non sufficit
votum seu propositum sine effectu:
sic nec ad fructum unde si quis in
necesse in morte peniteat cum proposito
continendi: auream quod habet sed
non fructum. Qui vero corruptus
peccato penitens vivit sanus. cum pro-
posito solum continendi matrimonia-
liter fructum habebit tricesimum.
Sed cum proposito continendi simpli-
citer habet fructum sexagesimum.
Centimum autem habere non potest.
sicut nec aureolam. quia corde et
corpore corruptus est. Ad idem est
tho. ead. dist. d. Fructus non om-
nibus conveniunt salvandis. sicut per
de hijs qui in fine penitent. et in eo

tinenter vixerunt. Eis enim non
fructus sed esse premium debetur.
nec cuilibet videtur. sed ei solum qui
proponit servare viduitatem et
qui servat: sexagesimus debetur
fructus. **Q**uod notat tamen thomas. ubi pro-
pter quod fructus tripliciter accipitur.
Uno modo ut dicitur est hactenus.
Secundo modo fructus spiritualis su-
mitur ad modum et similitudinem
corporalis fructus. In quantum corpora-
lis fructus est quoddam commodum quod
ex labore agriculture expecta-
tur. Et sic fructus dicitur illud premium
quod homo consequitur ex labore
quo in hac vita laborat. Et sic
omne premium quod dicitur in futuro habi-
tur ex nostris laboribus. fructus dicitur.
Et sic accipitur. **R**om. vi. hē-
tis fructum vestrum in sanctificatione;
finem vero vitam et naturam. **T**ercio
sumitur fructus spiritualiter pro eo quod r-
ficiat tantum. quod quis non fit ultimus fi-
nis. Et sic virtutes fructus domini in
quantum mentem sinceram delectatione r-
ficiunt. ut abraham. dicit. et sic accipi-
tur galath. v. fructus autem spiritus
sunt caritas. gaudium. et cetera. ubi po-
nuntur duodecim. quos thomas expo-
nit ibidem dicit. quod fructus spiritus sunt
quod in hac vita in anima surgunt ex
seminatione gratie. Et ponit apostolus
primo proficietes in anima interioribus
quibus. Secundo septem proficietes
in anima exterioribus. Primo ei interioribus
proficitur anima in corde pro amore
quod premium principium motuum

virū iteior. ē inclinacō ad bō
nū q̄ s̄z amor siue caritas. **S**ecū
do p̄ficitur p̄ gaudiū amor q̄
vltimus t̄min⁹ q̄ p̄ficiū iteri⁹
est gaudiū. q̄s p̄cedit ex p̄ntia
rei p̄ caritatē amate. **Q**ui enī h̄
caritatē: h̄z q̄s amat. ⁊ sic cōsur
git gaudiū. **T**ercō p̄ficitur pa
ce. **T**ūc enī amās pacē h̄z q̄n
rē amatā sufficiēt possidz. ⁊ res
amata sufficiēs ē amati p̄t suā
p̄fectōe; **Q**uarto p̄ficitur paciētia
Sūt enī q̄ pacē oturbāt ad ū
sa q̄dā. ot̄r q̄ p̄ficiat paciētia q̄
facit ad ūsa paciētē tolerare.
vñ lu. xxi. **I**n paciā vrā posside
bitis aīas vrās. **Q**uinto p̄ficitur lō
ganimitate. q̄ dilacō bōni ama
ti etiā ipedit gaudiū. ot̄ra quaz
dilacōem p̄ficiat lōganimitas q̄
exspectacōne nō fr̄āgitur. vñ de
Math. xxiii. **Q**ui p̄seuerauerit
vsq; i finē h̄ saluus erit. **S**exto
p̄ficitur bōnitate q̄ ⁊ sequetia ad
ext̄n̄leca p̄ficiūt. q̄ sūt. aut iuxta
nos ut p̄xim⁹. ⁊ sup̄ ut de⁹. ⁊ in
fra ut sensitiā ⁊ corpus. **P**rīmo
ergo i corde m̄ ordie ad p̄ximū
p̄ficiat bōnitas p̄ rectā et bōnam
vlūtate. **E**st enī bōnitas rectitu
do ⁊ dulcedo animi q̄ oib⁹ alijs
q̄s bñ vtitur. q̄ lu. vi. **N**ō pōt
arbor bona fructus malos facē
Septimo benignitas p̄ficiat in
ordie ad p̄ximū. ut q̄s ei bona
sua largit̄ cōmunicz. vñ benigni
tas s̄z quasi bona igneitas q̄si

faciēs hominē fluere ad p̄ximū
idest rez largitas. vñ de. ij. cor.
.ix. **H**ilarē datorē diligit deus.
vñ Col. iii. **I**nduite benignita
tē ⁊c. **O**ctauo p̄ficitur mansue
tudine q̄ q̄s patienter sustinet
p̄xi molestias. de q̄ Math. xi.
Discite a me q̄ mitis sū ⁊ humi
lis corde. **N**ono fide p̄ficimur ad
deū sup̄ nos. **F**ides enī est h̄ cog
nicō q̄dā inuisibiliū certitudie
quadā. s̄m illō gen. xv. **C**redi
dit **A**brāhā deo ⁊ reputatū est
ei ad iusticiā. **D**ecio modestia
ad id q̄d infra nos ē. scz corpus
p̄ficiens in exterioribz actibz nā
modestia actibz seu dictis mod̄
impoit. **V**ndecio q̄ ad appetitū
sensibiliū interiorē p̄ficiat ot̄nē
tia. q̄ etiā a licitis abst̄mz. **D**uo
decio castitas que licitis r̄ce vti
tur. h̄c de tho. **B**al. v.

Capitulū Decimum

Tercūdecimū gaudiū ex a
tr̄iscū corpis est de so
tietate iocundissā b̄toz
⁊ segregacōe a cōsorcō maloz.
Hec duo principalia gaudia
er̄t. ⁊ vtrūq; nob̄ multitudie i
numerabili. **P**rīmo gaudebunt
tot gaudijs quot sūt sodales
b̄ti angeli ⁊ hoīes. **S**ecūdo tot
gaudijs quot dānatoz deōnū
⁊ hoīm euasert̄ sodales de p̄mo
di. **A**nsel p̄sologio. ca. p̄nul. **I**n
t̄roga it̄ma tua si cape possint
gaudiū suū de tāta b̄titudie sua

Sed certe si quis alius quē oīo si-
cut teipm diligeres eandē bñ-
tudine hret duplicaret gau-
diū tuū. qz nō min⁹ gauderes
p eo q̄ p teipō. **S**i vtro duo
vlt tres vlt multo plues idipm
haberēt: tantū dē p singulis
qntū p teipō gauderes. si sin-
gulos sic teipm amas. **E**rgo
in illa pfcā caritate innumabi-
liū angeloz beator et hoim
vbi null⁹ min⁹ dilig; aliū q̄
seipm. nō aliter gaudebit qsq;
p singulis alijs q̄ pro seipō.
Si ergo cor hoīs de tāto suo
bono vix capiet gaudiū suum
quō capax erit tot a tantoꝝ
gaudioꝝ hęc aſel. **V**n̄ tho-
m. in. di. xlix. dicit. **I**llud gau-
diū qd vn⁹ specialit̄ videt ha-
bere inter oēs hoies beatos. il-
lud q̄ oāmō oēs bñ filie hnt
In q̄tūsc; p caritate pfcā; vn⁹
qsq; bonū alteri? bonū suū re-
putat nō tñ hęc gaudiū quo
vn⁹ alteri ogaudet de aureo
la quā i eo videt pōt i nō hnt
aureolā wear aureola. qz nō
datur in pmiū victorie ei⁹. s;
magis r̄spicit victoriā alienā
Corona xro ipis victoib; r̄-
ditur nō victorie ogaudentib;
ppter illoꝝ gaudioꝝ multitu-
dinē. dr math. xv. fidei suo
Euge fue bone et fidelis etc. **I**n
tra in gaudiū dñi tui. nō dici-
tur gaudium te int̄bit. **Q**uia

etiā extrinsecū gaudiū vix hō ca-
pe pōt hūana oiectura. **V**nic
xij. gaudio associari pnt tria
bona bñtudis q̄ ponit **A**nſel-
li. de simili. vic; amicitia ocoz-
dia a honore. **D**e pmo ei dicit
pfcā amicitia ē q̄ in inimicitia
ouerti nō potest. hic em si q̄s
tātam amicitia haberet velut
pater ad filiū: vertit tñ pōt i mi-
micitia. **S**i in patria qntū se
q̄sq; quis tātū et tam diu diliget
alter; nec video quō possit ali-
ter eē: p̄btim cū oēs vnū corp⁹
xpi sint. a xps qui ē p̄ oīm
sit caput. **D**e scdo sc; cōcor-
dia di. **C**oncordia nec ad nos
ipōs h plerūq; habem⁹. cum
corp⁹ a aia dissidat. s; hęc cel-
sabūt cū corp⁹ a aia in deū tē-
dent. **I**bi em eit tāta ocozdia.
ut quēadmodū ad quē locū
ocul⁹ dexter velit ad eūdē et
sine labore a sinister. **E**cclēsia
vna erim⁹ a xpi corp⁹ a spō-
sus **S**i dicis. **S**i ego vlo q̄
vluerō. a idē mecū oēs vlūt
ergo maior petro eē ptero si
vluerō. **R**e. imbecillitati tue te
maiorē petro velle non potes.
qz hęc velle ē se nihil velle eē.
Illi ei ē in gla eqlem velle nō
potis: cui⁹ meiti ipar es. pul-
cherrimū ei illd corp⁹ p nullo
cōmodo violare vis **I**n huma-
no etem corpe nec pes man⁹
eē appetit. nec ocul⁹ auis. sic et

in illa dei ciuitate admirabili.
Quisq; em̄ pro modulo suo faciabit ut nec apli? uelle possit
 tho. in. iij. di. xlix. assignat racō
 nem sic di. In b̄tis eit p̄fecta ca
 ritas. vñ q̄lib; ibi plus diliget
 deū q̄ seipm. Et ideo magis w
 let id quod ē oueniēs deo. q̄ id
 qd̄ eēt ei vtili?. Et ideo magis
 wlet d̄mā iustitiā saluā i hoc
 q̄ ip̄e min? h̄at qd̄ ē deo cōuei
 enci? q̄ i hoc q̄ pl? h̄at qd̄ eēt
 sibi vtilius. **De** terco vic; ho
 noze sic di. Ansel. Non orai au
 tē hō appetit ab hoibus ut eoz
 wzb̄ a factis collaudetur. v̄bis
 ut eū collaudent. factis ut cū si
 bi ip̄onāt. Sed cum honorem
 hmōi appetit. tale est. ac si mus
 vnus q̄rat ab alijs laudai eisq;
 in regimine preponi. hunc ta
 mē honorem null? ad plēnū h̄
 habere pōt. cū nec impator ab
 omnib; cognoscatur. aut omni
 b? preponatur. In futuro autē
 ab oibus b̄tis hōrabitur. Cui?
 modi autē honoz fit. futuris exē
 plis declaem⁹. **Ecce** pōitur pau
 p̄ omni solacō destitutus. w lne
 rūa aliaz infirmitatū feditate
 corruptus. et omni q̄ wla fri
 goris aspitate defendatur tegi
 mine nudus hunc talē tali. mo
 do iacētem. 7 in nullo semet iu
 uare valētem. si rex aliquis po
 tētissimus trāsfiēs vider; mistus
 w lneib; medei iuber; curatū q;

fuis r̄galib; idumētis seu orna
 mētis indutū p̄ntatū p̄cipet et
 in filiū adoptari; adductū. ac de
 inde p̄cipet ut i regno suo fili?
 suus h̄retur a cunctis. atq; in
 nullo qd̄ imparet a quoq; cōi
 diceretur. h̄ze dē suū fili? q; suū
 p̄p̄ij coheredē cōstitueret. 7 eū
 suo nomine wearī wlet nōne
 dicēs hūc maḡice a iop̄mate
 honozatū. 7 certe nob̄ deus h̄c
 omnia faciet nati enim de putze
 die carnis replemur multis mi
 serijs. om̄i solacō destituti. om̄i
 passionū infirmitate obnoxij.
 ac p̄cōz vulnerib; pleni a deo
 recipimur. curat. sanat r̄stituit.
 ornat. facit incorruptibiles. ad
 optatos. coheredes 7c. Ego in
 q̄t dixi. di. estis. **O**iq; creaturē
 iubebit ut nob̄ obediāt wcam̄
 di. noie suo. **I**p̄e dē? deificas ē. tu
 wro dē? deificatus. s; h̄c rō for
 tallis in ap̄sis a excellētib; locū
 h; **S;** qd̄ dē me q̄ lōge disto.
Attēde q̄ vniūsalit̄ ait. ego dixi
 di. estis a fili? excelh̄ oēs. ut nul
 lū ab ista deitate excipiēdū deus
 oñder; h̄c Ansel. a pōit statī ex
 emplū de ligno. plūbo. a ferro
 in ignē pōitis quoz vnū altero
 magis ignitū fit. cū ignis totū
 penetrauit. Sicut em̄ ibi nullū
 fit ignis s; qd̄libet fit ignitū et
 vnū pl? alio ignescit. sic i p̄ria
 vnusquisq; deificatus eit ex dei
 v̄mone. **Attē** vnus alio beatioz

nullusq; vere dicitur deus per essentiam
 participacione ut sic cuius pro mo-
 dulo sue unionis participacionis
 ad deum deitatis nomine et hoc cui
 quod impeditur. **¶** Decimum quartum
 extrinsecum gaudium habet respec-
 tu christi humanitatis. Pro cuius
 intellectum non dicitur secundum magnum Ioh-
 de tabaco tractatu de deliciis se-
 libilibus paradisi. Quod beatus duplex
 gaudium habent. unum essentialis
 quod habent de creatore viso et a-
 mato. aliud accidentale de crea-
 tura cognita et amata. Sed cum in
 homine sit corpus et anima: quorum
 utrumque beatus beneficiatur essentialiter
 et accidentaliter. Idcirco essentialis
 gaudium adhuc est duplex secundum quod
 in christo duo reputantur. unum est ai-
 me et est visio et frui commo dicitur essen-
 tialiter in se et per se. de quo dicitur in
 tercio principali. Et quod deus in se
 non potest cognosci a corporeis
 sensibus. Idcirco ut isti sensus
 deo beatus beneficiatur: est aliud gaudium
 essentialis corporis quod habent de
 christi humanitate percepta quod ibi est
 terminus et finis et summa a sensi-
 bus humanis desiderabilissimum.
 hinc distinctio notatur Ioh. xvij.
 ubi christus ait describendo beatitudi-
 nem. d. hinc est vita eterna id
 est beatitudo essentialis ut cognos-
 scat te solum deum verum. ecce primum
 essentialis anime. et quem misisti in
 christum. ecce essentialis primum corporis
¶ Quoniam in christi humanitate sola omnia

sensus nostri detabuntur ut opta-
 re nequeant gaudia maiora tri-
 plici de causa. Primo quod christi hu-
 manitas est perfectissime decorata
 primis. quoniam in aliis dicuntur tres
 aureole. quatuor dotibus corporis.
 et de coracione summa omnium sensuum
 suorum quod omnia in christo videbimus et
 nostris fruemur sensibus. Secundo quod
 nostra anima in anima christi videbit
 summas perfectiones in essencia eius
 in virtutibus variis. In actibus tri-
 um dotium anime. In hiis etiam quoniam
 nobis dicuntur aureole et filii.
¶ Et sic summe gaudebit de hiis
 anima nostra. Tercio quod in christi huani-
 tate per accensum videbimus deum ut
 expositum est supra. Et tunc plene
 quod in aliis rebus: quanto deus ma-
 gis est unitus humanitati christi quam
 aliis rebus sit unitus. Erit igitur
 christi humanitas iocundissimum ob-
 iectum quicquid nostrorum sensuum. secundum il-
 lud Iob. xix. Credo quod receptorum
 meum vivit et cetera. Et in carne mea
 videbo deum salvatorem meum. Et
 eadem ratione audiet. odorabit.
 gustabit. et tanget. quod visus
 potitur per noticia aliorum sensuum.
 primo quod in propria est christus visui ob-
 iectum pulcherrimum quod hinc etiam fuit
 pulcherrimum hominem secundum illud psalmi.
¶ Speciosus formosus pro filius hominum. Ci-
 catres eius non deformant sed ultra
 oie quod de gemis et coromnis co-
 gitari potest decorabunt. Ita ut
 deus pater oibus dicat aiabus

illō **Can. iij.** Egredimini filie sy
ona videte regē in dyademate
q̄ coronatū eū m̄ sua scz syna
goga i die solēnitatis a leticie
g sp̄. egredimi ⁊ videte. **Sed**
q̄reres quō ergo xp̄s vidē po
teit suā pulchrīmā ꝑꝑam faciē.
Siliē quō alij sc̄i ꝑꝑas **Re. mgr̄**
Johā. q̄ p̄ sp̄s i fluxas hoc p̄nt
vbiq; et sp̄. Et etiā p̄nt videre
ꝑꝑas facies p̄ sp̄s a se receptas
a reflexas. p̄nt em̄ vti corpib;?
glorioꝝ alioꝝ. v̄l etiā manib;
ꝑꝑrijs leuādo eas añ oculos tā
q̄ speculis mundissimis Cuius
rō est q̄ fm̄ greḡ. corpa gl̄oꝝ
osa sūt t̄isp̄nc̄ia. polita etiā sūt
Et aie b̄toꝝ p̄nt vti corpib; su
is. ⁊ sp̄b; sensibilib; ad placitū
sic ⁊ xp̄s i resurrectione. vñ s̄b
t̄alēdo v̄l imutādo p̄nt corpo
ra sua facē f̄minata a p̄ oñs op
tima sp̄z r̄ceptacula ⁊ sic vidē
eis situ opposita. **Secūdo** i pa
tria xp̄us est auditū n̄ro obie
ctū iocūdiſsimū Ita ut verbum
vnū amoroſe altei aicabilē al
locutū pre dulcedie m̄oꝝlis hō
sufferre nō poſſ; q̄ cor eius p̄
dulcedie q̄lifictū deficer; n̄ mi
nuculoſe deus aliquem vellet ob
uae xp̄us itaq; fil̄ poſſe loq̄ p̄t
a c̄atē optimis regulis ar̄te
mufice a alia h̄bit i fumo q̄ cre
ature b̄tē h̄būt ꝑꝑat̄ie solū
ab eo. **De gustu. tactu. olfactu**
cōtēplare sic sup̄ dictū ē de alijs

dūmō nobilissimē xp̄o attribuas
Amplex? etiā castissimōs xp̄s in
patria nemi negabit. q̄ h̄ dul
cit a deuotis p̄mi sit se tangi et
quosdā ē amplexat; ut p̄t; in
die resurrectionis de mulieib;
accedētib; que pedes eius tenuerunt.
Et Mar. ix. 32. Iesus acci
piēs puerū quē cū oplex? esset
ait illis q̄squis vnū ex h̄is pu
eris recepit; me recipit. ⁊ **Mar.**
x. ait. Sinite puulos v̄nē ad
me. ⁊ cōplexas eos b̄ndicebat
eos **Hec oia de Johāne de Tā**
baco vbi supra.

Capitulū Vndecimū.

Quo ad secundum p̄nci
pale de interiorib; be a
ator; gaudijs nōndū
q̄ talium repiuntur quicq; per
oppositū ad quicq; interiores pe
nas d̄anatoꝝ recitatas sup̄ ca.
iij. **Primū** gaudiū interioris. est
in sensuum interiorum ⁊ exteri
oꝝ multiplici melioracōe. **Se**
cūdu ē in irascibilis a cōcupisci
bilis q̄etacōe. **Tercū** in intelle
ctus respectu oim̄ scibiliū ꝑf̄cōe
Q̄rtū in oim̄ ꝑteritoꝝ ḡtissima
otēplacōe. **Q̄ntū** in oim̄ opa
cionū ad dei v̄lūtate oꝝformaci
one. **¶ Q̄ntum** ad p̄mū nōndū b
fm̄ Johāne; de t̄abaco vbi ꝑꝑ
q̄ duodecim sunt que in patria
faciūt sensibilem interiorum et
exteriorum maximam delectaci
onē. a q̄olibet int̄ illa. xij. hab;

valde multa sub se. p̄mū ē de
bita sp̄itū q̄ntitas. v̄l ad mi
nus sp̄itū maior p̄uitas. sup
posito q̄ in p̄ria foret delcātio
cū omni dilatacōe. **S**ecūdu ē
cōplexiōis bonitas. cui⁹ signū
ē q̄ melācolici nō sūt apti ad
delcāciones sic sāguinei. In pa
tria aut̄ sc̄i optias hēbūt com
plexiōes s̄m cuiuslib; merita
Terciu ē iuuenil̄ etas. q̄ s̄m
p̄hm. viij. **E**thi. In senibus mi
nus ē de delcātiōe q̄ in iuueni
b; In etate aut̄ xp̄i r̄surgem⁹
s̄m ap̄lm. vñ aptitudiez maxi
mā hēbim⁹ ad gaudēdu. Sic
etiā sulphur maiorē hab; ap
titudiez ad ignēdu q̄ lignū
fumigās. **S**itū ē p̄fectio tā se
suū q̄ opacōnū. **Q**uia q̄to po
tēcia ē p̄fectior: tūto opacō est
delcābilior s̄m p̄hm. iij. ethi.
Fiet aut̄ p̄tūc refluentia ab ai
ma in corp⁹. ut in suis opacōi
bus p̄ficiātur sensus. put̄ dic̄.
August. in ep̄la ad dyoscor⁹.
Quātum ē q̄ opabim̄ attēci⁹
q̄ in via. q̄ p̄tūc nō erūt in
p̄d̄imēta q̄ nūc. **I**nde surger;
maxima delcācō. **S**extū est
q̄ sine lesiōe organoz actu
abunt̄ oēs sensus nr̄i. **S**epti
mū ē q̄ nō vrabim̄ i organ̄
mēbroz et sēsuū tedio vel la
tore. **O**ctauū ē imp̄mixtio de
lcāciōis cū tristitia. **N**onū ē
q̄ nō min⁹ delcābim̄ in p̄cel

su delcāciōis q̄ i p̄ncipio de
cimū ē q̄ magis a lōgim⁹ pos
sum⁹ vidē corpa factoz glo
riosa audie odorae a sic de alijs
sensib; q̄ nō gloiosa q̄ delcā
bili⁹ ē q̄ a lōgim⁹ vidēdo au
diēdo: pluā videm⁹ ⁊ audim⁹
Vndecimū ē q̄ lic; nō p̄ se. tñ
p̄ accūs itellect⁹ ⁊ affect⁹ sen
ciendo recreabūtur p̄ p̄ntiā dei
in omnib; reb; ex̄ntem maxie
in xp̄o. **S**ic ocludim⁹ in via a
liquē viuere ex locucōe. **D**uo de
cimū ē maius meritū s̄m sensū.
q̄ mēbra h̄ a potēcie coopate
sūt ad meritū p̄tē q̄m p̄ria ma
gis gaudebim⁹ s̄m sensus nō
solum absolute. s; etiā in cōpa
tione vnus sensus ad aliū. a
vni⁹ mēbri ad aliud. **Q**uia si
aliqs s̄m certū sensum h̄ pl⁹
meruit p̄uatiue vel positue q̄
sc̄dm aliū. s̄m hoc etiā ap̄li⁹ p̄
miabit̄ ut oculus a vāis visi
bilib; abstinēdo. vel eukaristi
am deuote vidēdo. **E**t sic de aui
b; ⁊ de alijs s̄m talē p̄tē pl⁹ p̄
miabitur. vñ diues in inferno
s̄m greg. vbi pl⁹ peccauit ibi
ampli⁹ sc; in lingua tortus ē.
Sic ead̄ rōne lazar⁹ vbi pl⁹
meruit. ibi plus p̄miabitur.
Secūdu p̄ncipale interis **C**
gaudiū eit̄ de irascibilis a ocu
piscibilis q̄etacōe. **Q**uia cōcu
piscibilis ap̄li⁹ de sensibilib;⁹
delicijis nō potēit optae. cū sic

apice p̄fca. nec irascibilis alicui
 h̄bit tristi repugnare. ā ali q̄d
 tanq̄ difficile a arduū cōfideā
 re. Ibi etiā erit amicitia v̄ra iter
 xp̄m a eius m̄re; ex vna pte. et
 nos ex alia. de q̄ ansel. li. de fili.
 dicit sic **C**ontēplae xp̄m p̄ que
 tibi oia gaudia eueniēt a p̄cipi
 es q̄ ille plus q̄ tu teip̄m a q̄
 oēs alij se i compabiliē amet te
Et tu sup teip̄m a sup oēs alios
 ineffabili q̄d suauitate illū ama
 bis h̄c ille. Ibi etiā aicitia p̄fca
 erit int̄ te a oēs electos h̄ies.
 Ibi etiā aicitia erit int̄ te a oēs
 āgelicos sp̄s Ibi etiā gaudebi
 mus de euasione oim odioz q̄
 habēt dānati. de aicitia concor
 dia a honore habes p̄cedēti ca.
De p̄nti etiā materia h̄re potes
 plura q̄ dicta sūt de p̄is interio
 rib; dānatoz. ij. membro prin
 cipali ibidem. **T**ercū princi
 pale interius gaudiū erit de in
 tellectu respectu oim scibilium
 p̄fectione. **U**bi nōndum q̄ in
 tellectu aie b̄te quodā mō sciet
 innumerabilia p̄ q̄nq; influxu
Primo agnoscet p̄ sp̄s influxu
 sic alie s̄be se p̄ate naturalit̄ plu
 ra. **S**ecūdo p̄ sp̄s acq̄sitas hic
 in via. **T**ercō p̄ sp̄s receptas p̄
 sensus corp̄is glificati. ut d̄c̄m ē
 de actuacōne q̄nq; sensuū. **Q**uā
 to per illuminacōez aie xp̄i a be
 ate v̄ginis. a alioz supioz bea
 toz. v̄n dicit th̄o. in. iij. di. xlix.

Quā gloia h̄im a āgeloz erit
 penitus cōsumata: oēs b̄ti scient
 oia q̄ de? sc̄ia visionis nouit id
 ē oia q̄ v̄nq̄ sūt p̄teita oia p̄se
 tia simplicit̄. a oia q̄ v̄nq̄ sunt
 futura. ita t̄n q̄ nō oēs b̄ti oia
 videāt in eētia d̄ina. **S**; aia x̄
 ibi plene videbit oia sic a nunc
 vid; **A**lij aut̄ ibi videbūt plura
 vel pauciora s̄m q̄ d̄u cog
 noscet **E**t sic aia x̄ de h̄is que p̄
 alijs vid; in v̄rbo. oēs alios il
 luminabit. **V̄n** dicitur Apoē.
 xxi. q̄ claritas dei illuminat ciui
 tatem b̄toz a lucerna eius est
 agnus. **E**t similit̄ alij supiores
 illuminabunt inferiores. non
 quidem noua illuminacōne ut
 scientia inferiorū p̄ hoc augea
 tur sed quadam cōtinuacōne il
 luminacōis sicut si intelligat̄
 q̄ sol quiescens illuminat aerē
 a ideo dicitur **D**an. xij. q̄ q̄ ad
 iusticiam erudiunt multos ful
 gebunt quasi stelle in p̄petuas
 eternitates p̄relacō aute; ord̄is
 dicitur cessatura q̄ tum a d̄ ea q̄
 nunc circa nos per angelozum
 ord̄inata ministeria exercentur
 h̄c **T**homas. **Q**uinto in dei es
 sentia. vel sp̄tiali d̄im fluentia
 cognoscent omnia etiam indi
 uida. v̄nde **A**nsel. libro de si
 militudi. dicit sic **D**e beatitudinis
 p̄s ē sapientia qua hic se carere
 estimat. si quid non agnouerit
 quod alterum scire putauerit.

Sed quod eius sapia quam seipsum igno-
rat. Quis enim perfecte cognoscere
valeat cuiusmodi res sit corpus?
ei? inter? quod posterius? a intei-
us. In futuro autem beatus nihil eo-
rum quod scire voluerit ignorabit.
quod in summa sapia totius creature
limitate videbit quam in deo meli-
us quam in seipso relucere constat.
Ibi singuli omnes. ibi ab omnibus
singuli cognoscunt. nec quemquam
omnino latebit. quod propria quae gerit
qua sitispe quod editus fuerit vel
quid etiam in vita sua fecerit.
Bed dices nunquam scelera
mea quae erubescenda cunctis offe-
sio deleuant: ibi cunctis in ap-
tota uerba tradunt in cordis mei li-
bro. **S**ed tu cui tanta dimissa sunt
nunquam in gestis eius. Certe ut in
illis laudibus et natalis iocundus
semper de quanta misericordia sis erutus
ut puto coram habebis. cum ergo
singulorum conscientie singulis pate-
ant. fatui audeo. curata crimina
sine confusione ad magnam miseri-
cordiam dei eius quod gratificationem; tu
amque congratulationem; cunctis pate-
re. non ei pro peccatis te maior cordis
angustia premet. scelerum ue tuorum
magis pudebit quam aliquem ma-
gis uulneribus sauciatus. nuncque
ex omni parte sanatus. Abolita la-
guois molestia nunquam aliquem
premit vel nunquam eorum qui cum
posuit? ifans egerit uerendum pu-
det. **T**unc quippe cum integre. sani-

tas perfecta. mundicia plena. immi-
sio omni secula. offensionum impu-
nitas certe tibi arriseit. cogni-
tio uel recordatio peccatorum tu-
orum in nullo tibi horrore uel confu-
sione esse potest. uel super agnitis
delictis uelut enormi ac feda
infirmitate tua pietas uirtus. sa-
pia medicum. qui te sanauit subli-
mius a cunctis admirabitur lau-
dabitur magnificabitur laus talis
autem dei etiam tua gloria est. **S**ed
dicas gloriam dei ibi intuenda vi-
deo. sed quomodo inter tot innocentes
in me sanata intuentes non me
iudicent. non intelligo. de quo
agis fratres intelliget te. ne qua-
rum se. sed deum in quem peccasti offen-
dille quem tu uideris penitus ig-
nouisse. nec in cor innocentis af-
cendere potest te iudicem cum sic de-
um offenderis. sed magis clemenci-
am admirabitur. non solum in te.
sed etiam in se. quod ne hoc medicame-
nto indigeris custoditus fuit. si
ipsi etiam angelis te indignum socie-
tate sua iudicare uellet dicentes
Tu homo de puluere factus? con-
ceptum te in cenam peccati dimer-
isti nunquam nobis filis esse uis. quod
nunquam contra dei preceptum ire audi-
sti. **R**espondebis. si de puluere ut di-
cis factus sum: non mirum si uero tem-
ptationis impulsus sum eadem uelut ag-
nita per gratiam. pro eo omnia reliqua eius
uoluntate conatus sum implere. uide
de tribulationes in fame in siti etc.

q̄ ad eius honore; sustinū vos
aut nunq̄ horū mīmū tulistis.

Si hęc rōcinacō adūctos tm̄ re
spicit. q̄ vīm sibi fecerūt. vñ aliū
dicē p̄nt. **Q**uō in regno dei vram
gr̄m? eq̄litate dono ⁊ gr̄e xp̄i
ascribim? cuius sāguis bonis
cunctis p̄ponderat. hęc Ansel.

Quārtum intrinsecū gaudiū p̄n
cipale consistit in om̄iū p̄teritorū
gr̄tissimā cōtēplacōe. nā tūc dist̄m
ctissimē videbūt tāi p̄p̄rijs opibz
q̄ in alienis. quō diligentibus
deū fm̄ ap̄lm̄. **O**ia cōopantur
in bonū celū. trā. mūd? infern?
boni. ⁊ mali. p̄spera. ⁊ aduersa.
demō. ⁊ bon? āgelus. **T**ūc vidē
poterūt iudicia dei q̄ sūt h̄ abis
sus multa. vbi p̄s miābitur. d.
zelau sup̄ iniquos pacē p̄ccōz
vidēs. nō ē respectus mortis eoz
c̄. **E**t seq̄tur donec intrē in san
ctuariū dei ⁊ intelligā in nouis
simis eoz id ē post hāc vitā. ⁊
Iere. xij. **Q**uare via impioz p̄
spratur. bñ est oibz q̄ opantur
iniquitate c̄. **S**i p̄cedit iustis q̄
dēs dñe. si disputē tecū c̄. h̄
erūt tot gaudia. q̄t de cognitis
ut i p̄cedenti membro dictū ē no
tabilia. beati cōsiderat dona eis
h̄m via collocata. h̄ etiā maxi
ma gaudia h̄nt q̄ euasert oēs
vermes sc̄ie quos h̄nt dānati
in inferno. **Q**uāntū intrinsecū
gaudiū consistit in oim̄ opacōnū
ad dei volūtatem cōformacōne.

Sic em̄ dānati p̄petue peccāt
Ita isti p̄petue deum honorāt
Et sicut dānati p̄o quolibet
suo malo actu essentialē p̄āz
habent id est insepabilem deo
dinacōnem. sc̄dm̄ illud Aug⁹.
libro confes. **I**ussisti dñe ⁊ ita fa
ctum est. ut pena sit sibi om̄is
animus inordinatus. **I**ta salua
ti i q̄libz suo actu quoddā inse
pabile ⁊ cōtinuum. premiū ha
bent ⁊ complacentiam de bonis
actibus quos deum in eis vidēt
opari c̄.

Capitulū Duodecimū

Oudia sup̄iora aie btē
in patria nūc vltio sūt a
deklarāda. q̄ cōsistūt in
dotibz aie tribz. vbi **P**rimo nōn
dū quid sit dōs de hoc dictū est
sup̄ra. vij. ca. **S**ecūdo nōt tho.
i. iij. di. xlix. p̄p̄rie inquit dōtes
aie sūt im̄mediata p̄ncipia illi?
opacōnis in qua beatitudo con
sistit p̄r quam anima xp̄o con
iungitur. **E**t sūt tres dōtes tan
q̄ tria sup̄rema dona animam
summe ordīnantia ⁊ dispen
tia ad beatitudinem. **P**rima est
visio id est habitus lūis gloie
seu sapie. **S**ecūda est dilectio
id ē cōsummata ⁊ p̄fecta caritas
patrie. **T**ertia est op̄prehensio id
est tenēō dei infiniti boni. qui se
tradit sua v̄mōne ip̄sus anime
essentie intellectu. volūtati ⁊ me
morie. **E**t hoc donū tertium est

de? ipē q̄ mai? intelligi neq̄t
Ex hīs t̄b; sup̄m̄is dōm̄is p̄ma
 nētib; aīa elicit tres perfectissi
 mas opacōes. **Ex** p̄mo visio
 nē dēi clarā. **Ex** secūdo dilcōnē
 dēi sumā. **Et** ex tercō certitudi
 nē dēi nō amissibilitate sup̄mā
 q̄ tria seq̄tur inexplīcabīl aīe
 delcātio. frūicō. et letificacō. vñ
 sic ad dulciter et delcābiliter vi
 dēdū aliquid. puta rosā. tria
 p̄ncipaliter req̄runt. **Primo**
 ut ocul⁹ sit trāsparēs et mūd⁹
 p̄ hūidū glaciale. **Secūdo** ut
 lumē corpale adueiat oculo et
 medio. qd̄ facit mediū trāspara
 rēs i actu. ut possit moueri a co
 lore. **Et** tercō silitudo qd̄ dēi
 sa a rosā q̄ similitudo rosā in
 oculo rep̄ntet. qz rosā nō est
 in oculo s; ei⁹ similitudo in spē
 coloris. **Sic** etiā ad videndū
 dēū b̄tificē. **Primo** req̄ritur ali
 qd̄ lumē in ipō oculo aīe qd̄ ē
 intellect⁹ ita ut fiat potens ad
 dēū intelligēdū nō p̄ qd̄ s; sub
 q̄ potētiō fiat. **Sic** potētiā p̄
 habitū sit forcior scdm̄ illud
 math. v. **Vñ** mūdō corde. **Se**
 cūdo habitus caritatis p̄fectus
 affectū mulcēs. ut delcābilissi
 me videatur. **Tercio** dēy ipse
 loco silitudis i corpālib; sic se
 vmet memorie ut sit p̄ncipiū
 q̄ dēū vidēdi et nō vmet se p̄ si
 militudie; **S; q̄ritur** cur
 sint tres dōtes aīe. s; s; m̄ thō

et alios triplici de cā. **Primo** ut
 sic facietur tota ymago aīe q̄
 cōsistit in intellectu. voluntate. et
 memoria: vult in aīe trib; su
 premis potētijs. **Quā** sapia seu
 lumen glorie p̄ficiat sume intel
 lectū. **Caritas** cōsummata affectū. et
 cōprehēsiō dēi appropate meō
 riā. **Secūdo** ut sume remunerē
 tur tres nobilissime virtutes
 vie. fides. caritas et spes. nā fides
 meret̄ lumē glorie. spes iten cō
 nē. et caritas sumā dilcōz. **Fides**
 tamē et spes nō maēbūt eēnliē
 i p̄ria. s; fides succedit lumen
 glorie et spes iten cō. **Caritas** v̄ro
 maēbit. s; p̄ficiet̄ ibi. s; m̄ illud
 apli. i. cor. xiiij. nūc manēt fides
 spes et caritas maior aut̄ horū ē
 caritas. **Tercō** ut trib; p̄sōis
 dōm̄is opt̄ie oformenī. nā p̄ lu
 mē glorie seu hitū sapie ofōrbi
 mur filio q̄ ē sapia p̄ caritate spi
 tuis factō q̄ ē caritas. **Et** p̄ ten cō
 nē p̄ quā oīa possum⁹ p̄ris po
 tētie. **Est** itaq; p̄ma dōs aīe **c**
 lumē glorie. qd̄ qd̄ dicit̄ eē
 ip̄az ḡciā cōsumatā. **Alij** hitum
 sapie. **Certū** tñ ē qz ē qd̄ dā ha
 bit⁹ et decor aīe ut det̄ minauit̄
 eccl̄ia ext̄ de hereticis in clemē.
 ad n̄m vbi dicitur sic qz aīa
 racōnalis p̄t esse beata p̄ natu
 ram qz nō indigeam⁹ lumē
 glorie eleuante ad dēū viden
 dū et beate fruendū error. **Cu**
 ius racōnē assignat sc̄is thō.

p̄ma pte. q. xij. d. qz omē qd̄ ele
 uatur ad aliqd̄ qd̄ excedit suas
 naturam. oportet qz disponatur
 aliq̄ disposicōe ad talē formam
Cū igit̄ virtus natural̄ intellectus
 creati nō sufficiat ad dei eētā
 videndū s̄m illis **Ro. vi.** **D**ra dei
 vita et̄na: oportet qz ex d̄ma ḡ
 tia sup̄ accrescat ei virtus itelligē
 di. **Et** hoc augmētū virtutis in
 tellectiue vocamus lumē glōie.
Et ē illis de quo s̄z **Apoē. xxi.** qz
 claritas dei illuminabit eā sc̄z so
 cietatē btōz deū videnciū. **Et** in
 psal. **In** lumine tuo videbim⁹ lu
 mē. **Et** s̄m hoc lumen efficiamur
 deiformes id ē deo filēs s̄m illis
 .i. **Joh. iij.** **Cū** apparueit similes
 ei erim⁹ hui⁹ etiā lumis ⁊ dom̄
 magtudo facit qz q̄s in p̄ia plu
 ram deo vidz qz aliis. ⁊ qz plus
 diligit ⁊ gaudz. vñ vbi sup̄ di.
 tho. vidēciū deū vnus alio p̄fe
 ctius vidz **Et** hoc eit p̄ hoc qz in
 tellectus vnus h̄bit maiorem
 virtutē videndi deū **F**acultas au
 tē vidēdi deū non optit intelle
 ctū p̄ naturā. sed p̄ lumē glōie
 qd̄ intellectū i quādā deiformi
 tatez constituit. vñ intellect⁹ pl⁹
 p̄cipās de lumie glē p̄fectius
 deū videbit pl⁹ aut̄ p̄cipat de
 lumine glōie q̄ pl⁹ habz de ca
 ritate quā h̄ meruit. ⁊ ad patri
 am attulit. **Quia** vbi ē maior
 caritas: est maior desiderium
Et desiderium quodāmō facit

desideratē aptū ⁊ patulū ad
 suscepōnem desiderati. vñ qui
 plus habebit de caritate p̄fecti⁹
 eū videbit ⁊ beati⁹ erit. **q. s. d.**
q̄reres Videbit ne minim⁹ bea
 tus oēs species ⁊ gn̄arez et rō
 nes earz s̄. ibid̄ qz sic. **Quia** na
 turale desiderū ratiōnalis crea
 ture est ad sciendū oia que p̄ti
 nent ad p̄fectionem intellectus
 creati **Et** hoc sunt spēs ⁊ gn̄a re
 rū ⁊ ratiōes earz. q̄ videbit i deo
 q̄libz vidēs eētiam d̄mā. **Cog**
 noscē aut̄ aliq̄ singularia et co
 gitatus ⁊ facta earz nō ē de per
 fectiōe intellect⁹ creati. nec ad
 hoc naturale desiderū tendit.
 tamē ut sup̄ habitū est in auto
 ritate **Ansel.** talia etiā agnosce
 mus. vñ de videbit vnusquisqz
 cogitacōnes alterius. p̄t ipse
 vult. dicente grego. vnus cuius
 qz mētē ab alteri⁹ oculis cor
 pulētia nequaq̄ abscondet. da
 to etiā ut dicit **Tho.** qz tūc sol⁹
 deus videretur. q̄ est fons ⁊ p̄n
 cipū totius esse et veritatis ita
 repletet desiderium naturale sci
 endi qz nihil aliud quereretur
 ⁊ beatus esset. vñ de dicit beatus
Aug⁹. v. cōfēl. **I**nfelix homo q̄
 scit oia ista sc̄z creaturas. te au
 tem nescit. **Beatus** aut̄ qui te
 scit. etiam h̄ ista nesciat. **Qui** v
 ro te ⁊ ista nouit. non prop̄
 ista beati⁹ s̄. p̄t te solum bea
 tus hoc ille. **Sed** quereres e

videbit ne vn̄ in eētia dīna
 plura q̄ aliq̄ de hijs q̄ de⁹ face
 re potest. **S**e. ibidē hor̄ q̄ deus
 facit vel facere pot̄ t̄nto aliq̄s
 intellect⁹ pluā cognoscit. q̄ to
 p̄fecti⁹ deū videt. In p̄ria ergo
 videbim⁹ deū se a deū in nob̄
 ⁊ nos in d̄o. ⁊ deū in creatur⁹
 ⁊ creaturas in d̄o. **C**ognoscere
 aut̄ deū in sua eētia est visio
 meidiana. **C**ognoscere vero cre
 aturas in wr̄bo id ē in dīna ef
 fencia ē visio matutina. **S**i cog
 noscere creaturas in se hoc ē in
 ap̄rio genere est cognico w̄sp
 tina. In via aut̄ qūtuplex me
 diū ē int̄ nos ⁊ d̄ū. **P**rimū p̄cā
 p̄sa. lix. p̄cā v̄ra diuiser̄t inter
 ws ⁊ deū h̄c impediūt ne deus
 videatur ⁊ cognoscatur delectabi
 lit. ⁊ ē mediū ip̄ior̄. **S**ecūm
 mediū sūt creature. Ro. i. Inui
 sibilis dei a creatura mūd̄ p̄ ea
 q̄ facta sūt intellecta aspiciun
 tur. s̄p̄iternaq̄ virt⁹ eius ac
 d̄imitatis ⁊ est mediū phoz.
Terciū figurē illd̄ mediū fuit
 p̄riarchaz et ap̄ltarū. v̄n. i.
Cor. x. Oia in figura ostēgebāt
 illis. **S**̄tū scripture. de q̄ p̄s.
Declaracō s̄monū tuoz illū
 nat. ⁊ intellectū dat puul. **E**t
 hoc ē mediū thologoz. **Q**ū
 tū ē fidei. v̄n. Ap̄c. ij. **E**sto fidel̄
 vsq̄ ad mortē ⁊ dabo tibi coro
 nā vite. **E**t illd̄ ē mediū oim̄ fi
 deliū in speculo ⁊ in enigmate.

Si in p̄ria sine oī medio spē
 et similitudie de⁹ cognoscatur
 seipō q̄ immerfus totū aie sup
 plebit vicē similitudis. ⁊ erit
 quomet videm⁹. ⁊ qd̄ vidē⁹.
 ut sic vniatur de⁹ totū aie. sic
 iā lux oculo. mel fauo. ⁊ vinū
 panī int̄cto. v̄n. i. **C**or. xij.
 videm⁹ nūc p̄ speculū ⁊ in enig
 mate. tūc aut̄ facie ad faciem.
Secda d̄os ē dilectio id ē cari
 tatis habitus p̄tunc in sūma
 sui p̄fectiōe cōsistēs. maior et
 minor s̄m q̄ in via q̄s meruit
 h̄c caritas sola ē de q̄. i. cor. xij.
Caritas nūq̄ excidit. h̄c cari
 tas āplexabitur infinitū bonū
 sine medio ip̄dibilis q̄ in via p̄
 media ⁊ insecuā d̄ū dilexit. de
 q̄ caritate āsel. li. p̄s. lo. capi.
 xij. sic d̄ic̄ excita. nunc anima
 mea ⁊ erige totū intellectū tuū
 ⁊ cogita q̄ntū potes quale et
 q̄ntū sit illd̄ bonū. **S**i ei singu
 la bona delectabilia sūt. cogi
 ta mēte q̄ delectabile sit illd̄ bo
 nū qd̄ cōtinet iocūditatē oim̄
 bonoz ⁊ nō c̄lem in reb⁹ crea
 tis sum⁹ expti sed t̄nto differē
 tē. q̄ to differt creator a crea
 tuā. **S**i ei bō ē vita creata: q̄
 bō ē vita creat̄. **E**t capi. xv.
Qui hoc bono fruatur. qd̄
 illi eit. ⁊ qd̄ illi nō eit. certe q̄c
 quid vlet eit ⁊ q̄c quid nol̄
 nō eit. **I**bi q̄ppe erūt bona cor
 poris ⁊ aie qualia nec oculus

vidit nec auris audiuit. nec in
 cor hoīs ascenderūt. Cur ergo
 p̄ multa vagais hōmūtio. q̄ren
 do bona anime tue a corpis tui
 Ama vnū bonū in quo sūt om̄ia
 bō. a sufficit. Si delcāt pulch
 tudo: fulgebūt iusti sic sol. Si
 velocitas a fortitudo aut libtā
 corpis cui n̄l obistē p̄ssit erēt
 similes āgelis dei Quia semāt
 corp9 aiāle a surg; corp9 spū
 ale. ptāte vtiq; non natūa. Si
 longa a salubris vita. ibi sana
 est et̄mitas. a eterna sanitas qz
 iusti imp̄petuum vūēt. a salus
 iustoz a dño Si satietas satia
 binī cū apparueit gloria dei Si
 ebetas: mebabūtur ab vberta
 te dom9 eius. Si melodia: ibi
 āgeloz chori ocinnūt sine fine
 deo Si q̄lib; nō immūda s; mū
 da voluptas toto rēte voluptatē
 sue potabit eos deus Si sapia
 ipsa dei sapia ostendet seipsam
 Si amicitia: diligent deū. plus
 q̄ seipsos. a inuicē tanq̄ seipsos.
 a deus illos plusq̄ illi seipsos.
 Si concordia oībus illis erit vna
 voluntas qz nulla erit ibi nisi
 dei voluntas. Si potestas.
 omnipotentes erūt sue volunta
 tis. ut de9 sue. nā sicut potest de
 us qd̄ vlet p̄ seipm̄ Ita poterūt
 illi qd̄ vult p̄ illū. Quia sicut
 illi nō aliud vlet q̄ qd̄ ille. Ita
 ille nollet q̄quid illi nollet.
 Et quod ille vlet: non poterit

nō eē Si honoz a diuitie. deus
 suos bonos a fideles sup̄ bona
 multa cōstituet. p̄mo filij dei a
 dii vocabuntur. a erunt Et vbi
 erit filius eius. ibierunt et illi.
 heredes quidem. dei cohere
 des autē xp̄i Si vera securitas:
 certitudo erēt ut nullaten? ista ul
 p̄ci? illd̄ bonū sibi defutur sci
 ant. In?roga intima tua si cape
 p̄nt tātū gaudiū suū de tāta bti
 tudie sua. Tercia dos aie est
 tenecō seu ophēsiō. put opponi
 tur infecucōm̄ vie Sp̄s em̄ est
 in via exspectacō futuē bti tūdi
 nis. Et sp̄s q̄ differtur affligit
 aīa; de q̄. i. cor. ix. nescitis q̄ hij
 q̄ in stadio currūt. oēs q̄d̄ cur
 rūt. s; vn? accipit brauiū Sic
 currite ut ophēdatis Si p̄ria
 sp̄s definet. a certitudo a securi
 tas de felicitate p̄petua dabitur
 p̄ dei imediatā eētia; q̄ aie illa
 betur de hac dote dicit Ansel. li.
 de similitudinib;. Securitas oēs
 alias ptes bti tudinis cōfirmat
 nec haberi p̄nt p̄fecte sine illa In
 hac autē vita n̄l securz exstat to
 talit. S; eod̄ em̄ tpe paup̄ ex
 diuite. mortuz ex viuo potest
 existē In futuro autē bon? q̄cqd̄
 voluerit hēbit. a nihil ex eo se
 amissuz timebit hec ille Omnia
 p̄dicta gaudia a singula vide
 bit se habere beata anima a ex
 istis quod dazd̄ infimū quodā
 modo surget in ea gaudium

de q̄ Ansel. ibidē sic dī. Quid
 queso maius gaudiū cogitai
 possit q̄ ex istis opactū preta
 ctis. Gaudiū em̄ eit ei int? ⁊ ex
 tra gaudiū surfū atq; deorfū
 gaudiū circūcī ⁊ vbiq; gau
 diū plenū hxc de Ansel. vñ ibi
 dē li. p. sol. capi. vltio oracōe
 sic ocludit. de? me? ⁊ de? me?
 spes mea ⁊ gaudiū cord̄ mei.
 dic aie mee si hoc ē gaudiū de
 q̄ nob̄ dicitis p̄ filiū tuū. petite
 ⁊ accipietis ut gaudium v̄r̄m
 sit plenū. Inueni nāq; gaudi
 um qd̄ dā plenū et pl̄ q̄ ple
 nū. Pleno qd̄ cord̄. plena mē
 te. plēa aia. plēo toto hōie. nō
 ergo totū illd̄ gaudiū itrabit
 in gaudētes. s; toti gaudētes
 intr̄būt in gaudiū. vtiq; tātū
 gaudebūt q̄ tū amabūt. tntū
 amabūt q̄ tū agnoscat. q̄ tū
 te agnoscat dñe tūc ⁊ q̄ tū te
 amabūt. Certe nec ocul? vi
 dit nec auris audiuit. nec in
 cor hōis ascēdit i hac vita. qñ
 tum te cognoscent ⁊ amabūt
 in alia vita. Oro de? cognosca
 te. amē te. ut gaudeā de te ⁊ si
 nō possum in hac vita ad ple
 nū v̄l p̄ficiā in dies vsq; dū ve
 niat illd̄ ad plenū. Dñe p̄ filiū
 tuū iubes. p̄mo cōsulis p̄tere
 ⁊ p̄mittis accipere ut gaudiū
 nr̄m sit plenū. peto dñe qd̄ cō
 sulis p̄ admirabilē consiliariū
 nr̄m. Accipia qd̄ p̄mittis per

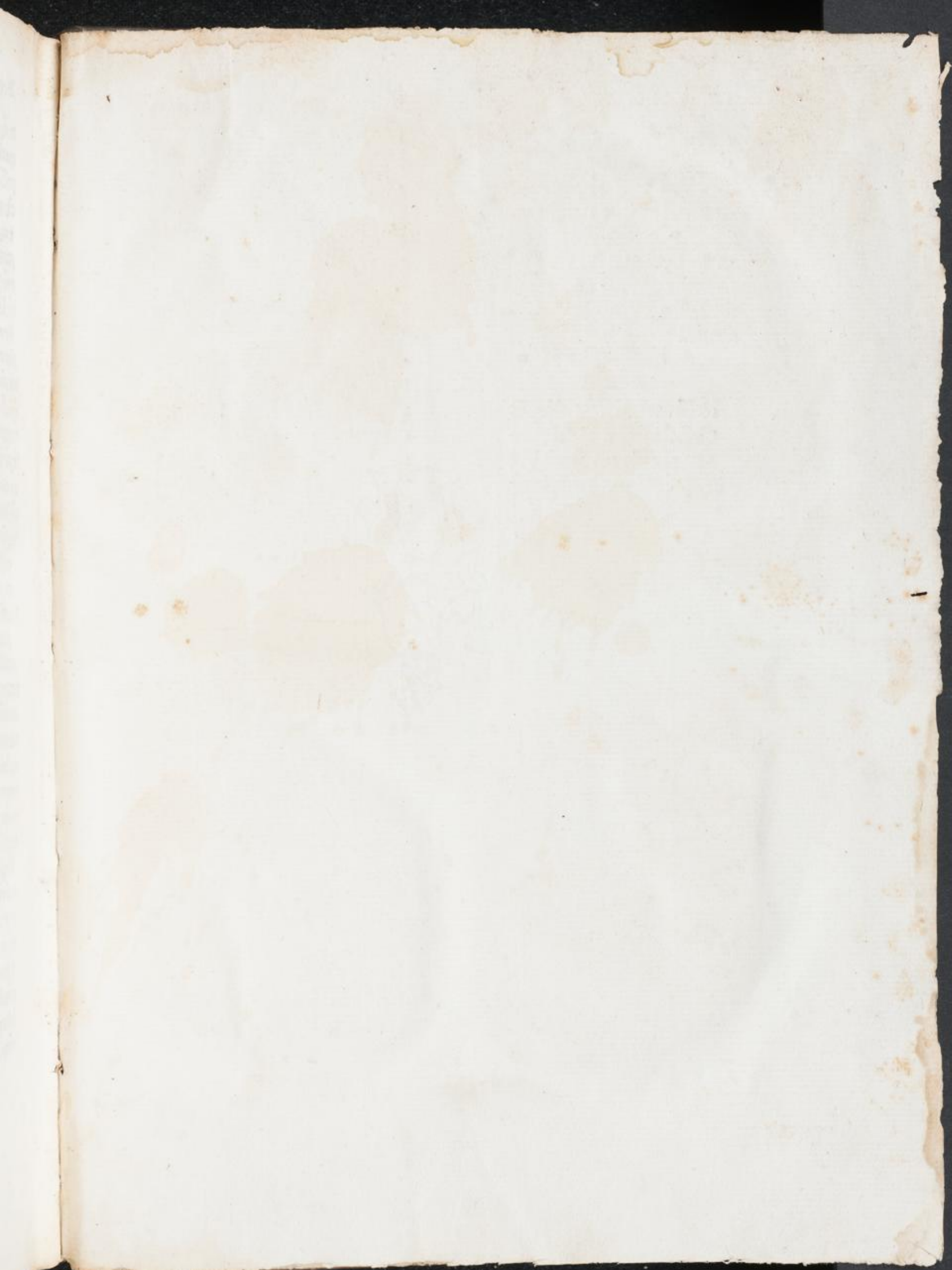
uitatē tuā ut gaudiū meum
 plenū sit meditetur interim in
 de mēs mea. loq̄tur in de ling
 ua mea. amet illd̄ cor meum.
 sermocinetur os meū. esuriat
 illd̄ aia mea. ficiat caro mea.
 desideret tota s̄stācia mea do
 nec intrē in gaudiū dñi. Qui
 es trinus ⁊ vnus deus benedi
 ctus in secula Amen.

ExPLICIT preceptorū di
 uine legis fr̄is Johānis
 Ryder sacre theologie
 professoris eximij. ordi
 nis predicatorū. conuen
 tualis Rurebergensis.

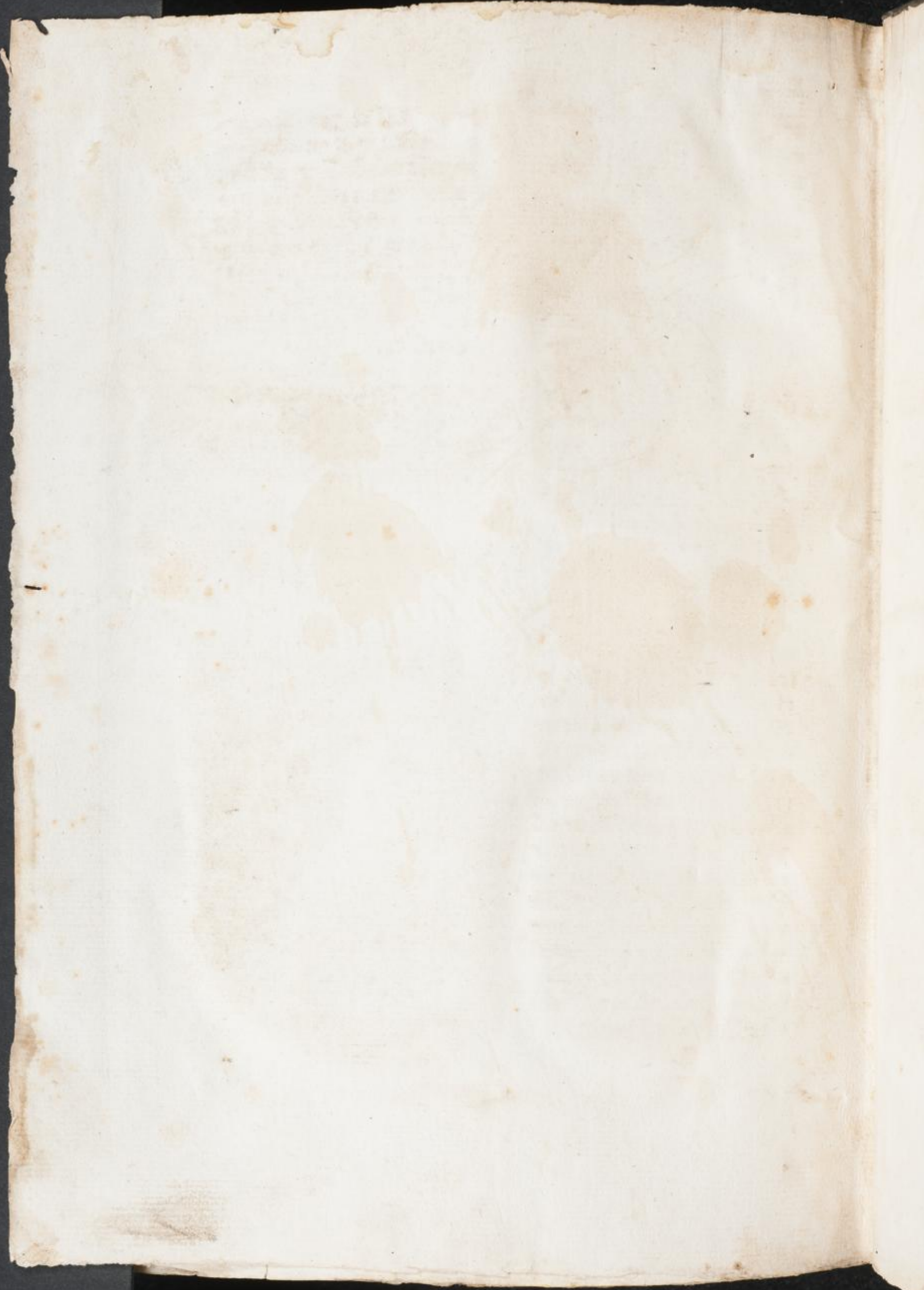

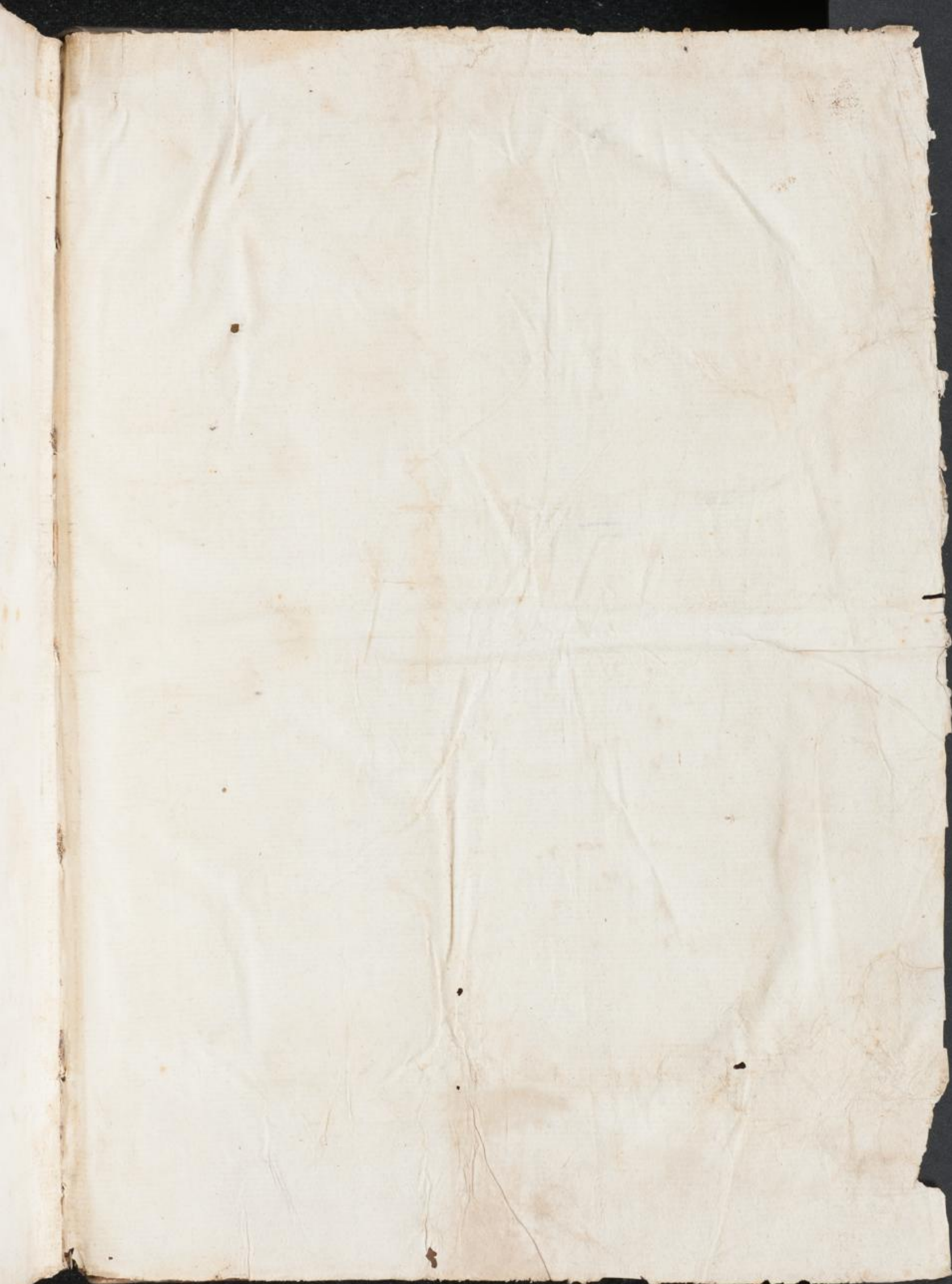

24
Cia. qm̄ i cinnac / et sp̄ i cino d'p̄ p̄i poss. et q̄ / et d' tunc d' m̄ d' / q̄c i b̄ p̄ m̄ ca' ostend.

id est iōe frequētās h

top? Disr. enouū.

© The Tiffen Company, 2007

TIFFEN® Gray Scale

- A 1 Red
- 2 Green
- 3 Blue
- 4 White
- 5 Black
- 6 White
- 7 Black
- 8 White
- 9 Black
- 10 White
- 11 Black
- 12 White
- 13 Black
- 14 White
- 15 Black
- 16 White
- 17 Black
- 18 White
- 19 Black

- R Red
- G Green
- B Blue
- W White
- G Gray
- K Black
- Y Yellow
- C Cyan
- M Magenta

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27

Centimetres

Inches